

37
CHRONOLOGIA

IN TITI LIVII HISTORIAM, ACCOM-

MODATA AD TABVLAS CA-
PITOLINAS VERRII FLACCI, ANNOTA-
tionibus vtilissimis varietatem seu diffensionem
authorum circa consulum Romanorum
nomina demonstrantibus
illustrata.

Cum gratia & Privilegio Caf. ad decennium.

FRANCOFVRTI AD MOENVM,

M. D. LXVIII.

37
CHRONOLOGIA

IN TITI LIVII
HISTORIAM, ACCOM-
MODATA AD TABVLAS CA-
PITOLINAS VERRII FLACCI, ANNOTA-
tionibus vtilissimis varietatem seu diffensionem
authorum circa consulum Romanorum
nomina demonstrantibus
illustrata.

Cum gratia & Privilegio Caf. ad decennium.

FRANCOFVRTI AD MOENVN,

M. D. LXVIII.

3

CLARISSIMO VIRO,
GENERE, VIRTUTE AC ERUDI-
TIONE PRAESTANTI, DOMINO

*Leonmanno Schiller ab Herdern, Juris utriusque Doctori,
ac Camerae Imperialis Spirae Assessori: domino ex
patrono suo colendo, Ioachimus Grel-
lius, S. P. D.*

T medendi scientia, architectonica, agricultura, aliæq; artes ad vitam hominum regendam atq; seruandâ comparatâ, idonea, vera, certaq; temporum obseruatione indigent, adeo vt, quotidiana experientia attestante, temporum ratione in ijs neglecta, sæpius plus detrimenti, quam cõmodi rebus humanis adferre conspiciantur, ita & historiarum, quæ vera memoriæ, lux veritatis, nuntia vetustatis, & vitæ magistra prædicatur, temporum certa & apta distributio, ad rerum gestarum integram notitiã tantoperè necessaria est habita, vt viri doctissimi, eam vnicam historiarum lucem, cynosuram in vasto cæcõque historiarum pelago nauigantibus, filumq; Thesei certissimum ad effugiendos implicitos Labyrinthi errores dicere non dubitarint. Etsi enim historiarum cognitione nec in Ecclesia nec in Repub. magis necessarium, nec ornamento vel decore præstâtius, nec vbertate emolumentorũ vtilius, nec ad delectationem voluptatẽq; accommodatius quicquã reperiatur, tamen cum homines, eorumq; actiones quæ in historijs describuntur, nõ solum tempore tanquam certa mensura contineãtur, sed & eo, tanquam sole quodam in orbe illuminentur, quis id, quod mensura dirigitur, absq; metiente recte definire, vel luminis egês absq; eo probè inspicere atq; discerni posse dixerit? Id itaq; populi prudentia clari & viri ingenio doctrinatq; præstantes perspicientes, nec sumptibus, nec laboribus in compendiosa veratq; temporum descri-

A 2

descriptione pepercere. Siquidem apud Hebræos, quorum Resp. ab ipso Deo instituta est, prophetæ verba die rû (sic etenim Hebræi ea vocant) id est, annales & factos cōscribere sunt soliti, & inde cum ad alias gentes orientales, utpote Chaldeos, Aegyptios, & Persas, tum deniq; ad Romanos hoc idem institutum defluxit, ut libristarum, in quos cuiuslibet anni res insigniores, cū mens atq; diei notatione referrentur, à pontificibus vel sacerdotibus, conficerentur. Postea verò id sapientissimorum populorum institutum viri docti secuti, rem eodē duxere, ut nulla ferè ciuitas vel Respub. extiterit, cui sui antiquorum temporum obseruatores, factorumq; scriptores non fuerint. Sic Asia Charaxem Pergamenum, Ephefiumq; Andronē, Persia Methasthenem, Aegyptus Appionem, Iudæa Philonem, Africa Erathosthenem, Græcia Archilochum, Peloponnesus Hippiam, Lesbos Theophrastum, Athenæ Dexippum, & Apollodorum habuisse leguntur. Nec minus hac parte sapientia, quā alijs artibus quam plurimi apud Romanos claruerunt. Nam ut nominibus eorum abstineā, qui historijs scriptis earū occasione tempora notarunt, factosq; magistratuum digesserunt, quorum prolixus admodum est numerus, Sane tot in hoc studio versati fuerunt, ut cum cæteris gentibus omnibus hac in parte certare quæant. Nō eos à prima urbis origine repetere libet, at cum hæc ad id fastigium peruisset, ut et imperij magnitudo, & Imperatorū felicitas, populiq; Romani virtus, ingenijs præclaris amplissimā scribendi materiam suppeditarent, reperti tamen fuere, qui ex temporum notatione non minus laudis quā historiā cōscripione se adepturos esse arbitrarentur. Siquidem ipse Cicero, tunc cum Respublica Romana florentissima esset, se tres libros veribus de suis temporibus scripisse gloriatur. Et quantis idem laudibus Atticum suum extollit, qui magna cura notatis obseruatisq; temporibus septingentorum annorum cursum vno libro collegerit? Præclara quidē dignaq; laude hæc Attici opera, at non leuius Verrij Flacii censenda, qui sub Augusto, fastis præcipuorum magistratuum à se ordinatis, marmoreoq; parieti incisis, ibidem loci iuxta Vestæ ædem statuam meruit, aliōsque post se ad similes argumenti tractationem inuitauit.

Nam

Nam hunc cum alijs, tum M. Aurelius Crator Antonini libertus & Chryforus imitati nomina & tempora annuorum magistratuum vsque ad suam ætatem perpetuauerunt, sicuti & hos subsecuti Aufonius, Aurelius Cassiodorus, alijsq; nonnulli, itidem non sine laude fecerunt. id præcipue spectantes ut historia Romana certa veraq; temporum ratione constaret, ne horum incertitudine perturbata, cæca mutilaue efficeretur.

Verum enim uero etsi tanta populorum, ut certam temporum descriptionem haberent, cura fuerit, doctique in ea eruenda & adornanda omni studio laborarint, tamen vel quod pleriq; res citra publicam & probatam fidem, ut Metasthenes existimat, vel per opinionē atq; auditum conceptas memoriæ prodiderint, factum est, ut nulla propè scientia maiori temporum obscuritate, ambiguitate, ac incertitudine inuoluta obductaq; sit, quam illa ipsa antiquitatis, temporumq; notatrix historia. Quam plurimis id, tam sacris quàm prophanis exemplis probari posset, verum cum id ab alijs luculentius factum, nec mei propositi sit, integram de temporum varietate, confusione ac discrepantia disputationem instituere, id vnus Liuij vel autoritate vel exemplo ostendisse sufficiet. An non is, subinde magistratum consulumq; confessionem reprehendit, & temporum ignorantiam, autorumq; varietatem deplorat? Libro secundo ab urbe condita, pugna ad Regillum lacum commemorata, Tanti (inquit) errores implicant temporum, aliter apud alios ordinatis magistratibus, ut nec qui consules secundum quosdam, nec quid quoque anno actum sit, in tanta vetustate non rerum modo, sed etiam autorum digerere possit. Et rursus de varia autorum opinione libro 22. conquerens, Mirari (inquit) magis adeo discrepare inter se autores, quā quid veri sit discernere queas. Tales loci quam plurimi apud Liuium inueniuntur. Verū ut iniustissimas eius querelas ac reprehensiones esse fatendum est, sic sunt, qui quod ipse in alijs reprehenderit in eo ipsum et arguendum iudicent, cum præterquam, quod interdum dubia, incerta, manca, atq; accisa tradiderit, etiam tempora ea, quæ par fuisset diligentia, minime digesserit. Quorum reprehensio quàm iusta sit, non huius loci est disquirere. Cæ

terum si quid horum ab optimo Romanae historiae auctore admissum sit, æquissimum arbitror, ut is, qui horum quid in ipso desiderat, perpendat, eum hominē, ut & nos sumus, fuisse, nec omnibus quæ literis mandavit interfuisse, vel interesse potuisse: verum expriscis historicis & annalibus, ipsum, ut in præfatione fatetur, historias suas traduxisse & veluti mutuasse, quemadmodum nobis iam ab ipsis veluti per manus tradita, eas sumere necesse est. Si quid itaq; discrepans, ambiguum, vel incertum nonnunquā eius scriptis irreperit, quis id potius benignē excusare, quā superciliose exagitare non vellet? Quoties ipse testatur se non posse multa pro certo affirmare, ut libro tertio, ubi sic inquit: Difficile ad fidem est, in tam antiqua re, quot pugnaverint, ceciderint, & exactē affirmare, & quinto sic ait: in rebus tam antiquis, si quæ similia veris sint, pro veris accipiuntur. Septimo vero ita scribit. Cura non deesset, si qua ad verum via inquirentem ferret, nunc famæ rerum itandum est, ubi certam deroget vetustas fidem: Quid hinc Liuji locis clarius, ipsum curæ inuestigandæ antiquitatis laborantem, ad eius notitiam peruenire non potuisse? Adhæc historiam senex idq; priuatus scripsisse dicitur, non igitur mirum, si in summa historicorum, annalium, ac commentariorum penuria, quæ tunc non sine magno sumptu atq; labore describebantur, nonnulla interdum omiserit, vel memoria lapsus, diuersa ac prope contraria scripserit. Nullus autor adeo magnus est, qui alicubi non labatur. Errare humanum est, & nemo adeo prouidus ac circumspectus existit, qui alicubi non impingat, idq; cum in alijs, tum maxime historicis videre est. Complures ante Timæum Tauromenitem celebres historici vixere, sed omnes qui ante ipsum res gestas literis tradidissent, acerbissime, ut Suidas inquit, reprehendit. Sic Atheneus ipsum Platonem, atq; Xenophontem accusat, quod quorundam tempora falsō & imperitè notauerint, ut & Thucydides Hellenicum alio qui laudatum historicū, Halycarnasseus Fabium Pictorem, Licinium, reliquosquē eius ætatis autores, & alij alios. In eundem quoq; modum Aristoteles in politicis, eos qui Lycurgum Theletis auditorem fuisse astruerent, grauitè obiurgat, & Cicero scriptores quosdam, qui

qui Numā Pythagoræ discipulum fuisse dicerent, cum Pythagoras aliquot post Numam seculis primum natus sit. Quin imo tam fæde tantiq; errores historiā contaminarunt, ut castor Rhodius Chronica ἀγνήματα composuisse legatur, quibus ignorantiam superiorum seculorum refellit & emendauit. In tanta itaq; errandi procliuitate, moleq; laboris maxima, si præstantissimus autor, deque Romana historia optime meritus, humani quid passus sit, ac velut longo itinere defessus pede altero impegerit, Venia id ac benigna interpretatione quā in insectatione dignius erit. nam ut est in veteri versiculo:

Ουδεις ἀνδρῶπων ἔστιν ἀπαντα σοφός.

Cum vero historia, ex Annj sententia, tunc demū integra atq; certa censeatur, si narratione, Topographia, & Chronographia, id est, certa temporum & locorum descriptione constet. Ideo docti quamplurimi magistratum Roman. descriptionem aliquibus in partibus apud Liuuium imperfectā, & supputationē annorū, quib; quisq; ab vrbe condita reip. præfuisse, interdum claudicantē, interdū ab alijs dissentientē animaduertentes ne quid autori latinæ historiae principi deesset, hunc utilissimum laborē susceperunt, ut temporum atq; annorum seriē annotatis consulū nominibus, ex his, quæ relicta sunt, antiquitatum monumentis accuratè colligerent atq; discernerēt. Inter quos, ut quatuor Itali Bar tolomæus Marlianus Mediolanensis, Onuphrius Panuinius Veronensis, Carolus Sigonius Mutinensis, & Franciscus Robortellus Vtinenfis, merito laudandi sunt, qui magistratum Romanorum descriptionem ad lapides marmoreos Verrij Flacci (ut existimatur) Romæ inter forum & sacram viam sub pontificatu Pauli tertij anno quadragesimo sexto effossos, atque in Capitolio expositos, tanquam ad Lidium lapidem accommodantes, non solum magistratibus Romanis pro annorum ratione descriptis, sed & toti historiae Romanæ incredibilem lucem attulerunt? Sic & vir doctissimus, Henricus Glareanus, sua laude minimè fraudan-

us est, qui ardenti antiquitatis studio antequam Capitolinae tabulae eruta fuissent, anno 40. fastos confu-
lares, librorum tantum subsidio adiutus, ad sextum vs-
que Tyberij annum deduxit, quorum veluti ductu alijs
postea via ad meliora quaerenda, & Romanae vetustatis
decus recuperandum monstrata est, ita vt qui eius labo-
rem & insignem voluntatem in antiquis historijs resti-
tuendis & vendicandis non agnoscat, vel liuidi, vel in-
grati animi morbum minime obscure prodatur.

Tot itaq; doctorum virorum opera Liuij historia in
multis partibus illustrata, cum viri optimi ac rei litera-
riae iuuanda cupidissimi, Sigismundus Feirabentus &
Georgius Coruinus typographi Francofurtenses, de ea
suis praelis exprimenda cogitarent, multorum consilij
disquisitis, eam rationem sibi sequenda putarunt, qua,
Liuianae historiae editionem omnibus probare, gratiam
que reddere possent. Cum ergo nihil eorum quod reli-
qua editiones habent, sibi omittendum esse ducerent,
sed suam omnium aliarum dote condecoratam cupe-
rent, ac prius Lugdunensi, & Basiliensi editioni Henri-
ci Glareani, Venetae Caroli Sigonij Chronologia adiu-
ctae fuisset, ipsi, quibus doctis vtramq; probatam esse con-
faret, sed simul huic operi adijcere incommodum esset,
ne quid hic desideraretur, curarunt, vt ambae quasi in
vnam conflarentur, & anni nominaq; consulu, ad Pan-
uinij & Sigonij imitationem, Tabulis Capitolinis, quo
ad id fieri posset, accommodarentur, & qua Glareanus
interdum de consulum nominibus variantibus obiter
annotasset, ea luculentius fusijsq; ex certis historiaru
monumentis explicarentur. Quae res quantum utilita-
tis secum latura sit, quam plurimis exponi posset, veru
cum verear ne si id faciam, non tam instituti huius fru-
ctus lectori ostendere, quam meam operam efferre vi-
dear, ab eo libens abstineo, optans, vt lector utilitates
re ipsa potius experiatur, quam ex mea commemora-
tione intelligat.

Cum vero pro veteri more, de patrono huic opel-
lae deligendo dispicerem, atque de eo auunculi mei, col-
legae tui, consilium exquirerem, eo iubente, vt nulli alijs
quam tuae Excellentiae eius patrocinium deferrem, id
minime vel recusare, vel detrectare volui. Nam et si me

tur

tuae Excellentiae ignotum esse fatear, atque vel importu-
ritatis vel impudentiae argui posse videam, qui eam pu-
blice compellere non dubitem, tamen cum id auuncu-
li mei de tua excellenti virtute iudicium sit, vt statuat
te benignè humaniterq; huius opellae patrocinium sus-
cepturum esse, in spem optimam venio, me id, si non me-
rito meo, saltem sua intercessione citra repulsae pericu-
lum, à tua excellenti virtute impetraturum esse, idq; vel
ob id, quod haec opella talium rerum tractationem pro-
sequatur, quas praestantissimi veteres iureconsulti à
sua professione minime alienas arbitrati sunt. Siqui-
dem P. Mutium Scaeuolam, Rutilium Ruffum, Caesium
Antipatrum, Fustidium, Tuberonem, aliosq; complu-
res Iuris prudentes, non solum iuris scientia, sed & histo-
riarum descriptione claruisse constat. Nec recentior
Iureconsultorum aetas, eius generis exemplis caret. Ce-
lebris aetate memoria Iureconsultus Claudius Ser-
sellus natione Gallus fuit, cuius in Ius ciuile commen-
taria in quanto precio sint, excellentiam tuam minime
fugit. At hic studio iuridico historiae cognitione adiun-
cta, non minorem ex hac quam illo laudem retulit, Nā
& Thucydidem, & Diodorum Siculum, & quaedam Xe-
nophontis, aliaq; multa Gallicè vertit, & quidè adeo fe-
liciter, vt etiam ij qui Graecae linguae magnum vfum ha-
bent, plurimum ei tribuant. Quid dicam de Alciato, qui
vt veteribus Iureconsultis iuris cognitione haud dubie
est comparandus, sic suum in historijs cognoscendis stu-
dium declarare non erubuit, eruditissimis annotationi-
bus in Cornelij Taciti Augustam historiam conscriptis,
quo ea clarior intellectuq; facilius per docta hominum
ora volitaret. Sed quid externa exempla commemorare
neceffe est, cum nostratia suppetat? Ante aliquot annos
vir doctissimus Vuolffgangus Hungerus Spirae ad tri-
bunal iuridicum totius terrarum orbis amplissimū
sedit. Is, vt docti attestantur, quoties per negotia licuit,
non solum sibi vacationem ad historicorum lectionem
desumpsit, sed & cum Cuspiniani Caesares multis in lo-
cis aliena culpa deprauatos cerneret, eorum restituen-
dorum laborem, magno cum studiosorum fructu sus-
cepit, crebro affirmare solitus, Iuris ciuilis prudentiam
historiarumq; cognitionem, habita praesertim iusta ac

A 5 diligen-

diligenti temporum inter se, ac studij vtriusq; collatione, ad efficiendum hominem politicum, reiq; publicae maxime idoneum gubernatorem pariter currere debere. Vt itaq; Excellentia tua ad horum imitationem sese componens, tantam sibi iuris scientiam comparauit, vt in amplissimo Camerae Imperialis iudicio iuri dicundo praeficeretur, sic minimè ambigo eam eorundem exemplo cognitione historiarum delectari, ac seuerioribus iuris studijs defatigatam ad amœna historiarum vireta diuerti, ac inde animi recreationem petere. Et si ergo in spem optimam inducor, Excellentiam tuâ huius Opellae defensionem minimè grauatim suscepturam, tamen officiose eam oro, vt audaciam hanc in ea compellenda tenuitq; opella ei offerenda, probare, meam de eius virtute & humanitate opinionem benigne admittere, me quæ numero eorum aggregare velit, qui eam omni studio obseruatiâq; colere ac venerari ex animo cupiunt. Ad extremum, vt me tuæ Excellentiae, sic eius valetudinem ac prosperitatem Optimo Maximo Deo commendo. Datæ Cal. No- uemb. Anno 1567.

CHRO.

11

CHRONOLOGIA IN TITI LIVII HISTORIAM, AC COMMODATA AD TABVLAS CAPITOLI- NAS Verrij Flacci, annotationibus vtilissimis, Varieta- tem seu dissensionem autorum circa consulum Romanorum nomina demonstranti- bus, illustrata.

DE CAUSIS DISSENSIONIS SEV PV-
gnantiae historicorum in numerandis ac di-
gerendis annis ab vrbe
condita.

HXPOSITVRI fastos consulares hi-
storiae Liuianae, incertitudine, obscuri-
tate, ac discrepantia temporum ita in-
uolutos atq; obrectos, vt non solum hu-
ius seculi in historijs exercitissimi vi-
ri, sed & praestantissimi historiae Roma-
nae scriptores vetustiores, de ea subinde
conquerantur, rem ab instituto nostro
minime alienam facturos nos arbitramur, si breuiter causas huius
dissensionis inquiramus, quod ijs cognitis, eam temporum supputa-
tionem sequamur, qua historica veritati maxime congruere &
probatissimorum scriptorum autoritate ac testimonio niti putat-
ur. Nam cum historia testis sit temporum, vt Cicero verissime
dixit, quid magis ab ea alienum est, quam si id, quod praecipuum in
ea est, desideretur, ac quid prius, quid posterius gestu sit, nulla ad-
hibita diligenti ratione, nescire? Diuersitatis itaq; in supputandis
ac digerendis consulum Romanorum annis tres praecipuae causae ef-
feruntur.

Prior quod d' annis quo primi consules magistratum inierunt ab
histo-

historiis Romanis non eodem modo, sed variè numeretur. Dionysius enim rerum Romanarum diligentissimus scriptor, libro primo, in fine quarti, & initio quinti. reges annos CCXLIII. regnasse scribit. Quod etiam ex Varronis annorum summa elicitur, & aliorum autoritate comprobatur. Messala enim anno ab vrbe condita CCXLIII. pulsus regibus, sub consulibus annuo imperio iura Romana fuisse tradit. Cuius sententia & Liuius in fine libri primi accedit: Regnatum (inquit) Roma ab condita vrbe ad liberatam annos ducentos quadraginta quatuor. At Eutropius lib. 1. Roma per septem reges annis ducentis XLIII. regnatum scribit, tantidemq; annos numerat Sextus Ruffus in sua Epitoma. In qua varietate id animaduertendum est, hosce ex singulorum regum quos enumerant, annorum summa, annis regum, interregni annum eximere, quem Dionysius, Liuius, Messala & alij interponunt. Idq; rectè. Vno enim anno fuit interregnum post mortem Romuli: Reitaque diligenter inspecta, in enumerandis singulorum regum annis, tot eis Eutropius & Sextus Ruffus annos regni tribuunt, quot Dionysius, Liuius & ceteri nec hec dissensio magna est: Alij vero vt est apud Eusebium in Chronicis CCXLIII. annos tantum cum inter regno reges regnasse scribunt, quorum sententiam secuti videntur Orosius, Iornandes, & Beda. Orosius enim lib. 2. cap. 5. anno ipse CCXLIII. Brutum consulem de filijs supplicium sumpsisse scribit. Idem Beda cap. 66. & Iornandes confirmant. Huius autem varietatis causa est, quod cum reges non ita certos ac presinitos annos regnarint, sed aliqui (vt Romulus) aliquot mensis & dies excesserint, Dionysius & Liuius eos pro integro anno computantes Tarquinio Prisco attribuerunt. Hi, quos diximus, cum Eusebio, quia integrum annum non efficiebant, eos omiserunt, solum XXXVII. annis Prisco regi assignatis.

Huic alia eiusdem fere forma succedit, quod vt annum & mensis sic, & diem quo primi consules inierint diuersi autores incertum faciunt. Plutarchus siquidem in problematis primos consules Kal. Ianuarij inijisse scribit, Macrobius verò lib. 1. Satur. cap. 7. Kal. Iunij eos inijisse innuere videtur, ex aliorum opinione tradens, in-

nium à Iunio Bruto dictam, quod hoc mense, id est Kal. Iunij, pulso Tarquinio sacrum Carneæ dea in Caelio monte voti reus fecerit. Alij autem VI. Kal. Martij id factum fuisse scribunt, freti antiquis lapideis, factis & autoritate Ouidij lib. 2. fastorum scribentis.

Tarquinius cum prole fugit, capit annua consul
Iura, dies regnis illa suprema fuit.

Sunt etiam qui Kal. Quintil. Id est, Iulij eos inijisse putent, quorum sententia videtur accedere Ioachimus Peronius lib. 3. de magistratibus Græcorum. In hac itaq; opinionum diuersitate que sequenda sit summopere ambigitur. Plutarchi quidem à viris doctissimis Onuphrio Panuinio, & Sigonio iam pridem luculenter & erudite est refutata, quod anno tantum sexcentesimo ab vrbe condita consules Kal. Ianuarij primum inire cepisse constat. At in diei certi constitutione nec inter ipsos conuenit, Sigonio post Marlium edincensante, vt diem primum initi consularis VII. Kal. Iunij statuatur. Panuinio vero primos consules VI. Kal. Martij creatos esse existimante. Nec solum in die initi primi consularis hac varietas deprehenditur, sed & quo subsequenti tempore cuiusq; mensis die consules magistratum inire sint soliti, vsq; annum sexcentesimum vix quidquam certi reperire licebit. Anno quidem quarto & quadragesimo postquam exacti reges fuissent. Kal. Sextiles solennes magistratibus ineundis fuisse docet Liuius, quod autem annos ille mos deinceps seruatus, vel quo tempore immutatus fuerit, non tradit vsq; ad annum CCCII. quo ait Idus Maias solennes fuisse ineundis magistratibus, lib. 3. his verbis: Idus tum Maias solenes ineundis magistratibus erant. Hoc certè intelligi potest, cum hoc tempus dicat fuisse solenne, non duobus aut tribus annis id obseruatum esse, sed pluribus. Solenne enim dicitur id, quod legitimum est, & siue risolet. Rursus mutatum tempus initio fere quinti legitur. Nam cum solennes dies ineundis magistratibus essent Nonæ decembris, eum mutatum esse dicit his verbis, Primores patrum, siue culpa, siue infelicitate imperatorum tam ignominiosa clades accepta esset, censuere non expectandum iustis tempus comitio-

rum, sed ex templo nouos Tribunos militum creandos esse, qui Kal. Octobribus magistratum acciperent. In quam sententiam cum pedibus iretur, ceteri Tribuni militum nihil contra dicere. At enim uero Sergius Virginiusque propter quos panitere magistratum eius anni Senatui apparebat, primo deprecari ignominiam, deinde intercedere Senatui consulo, negare se ante Idus Decembres solennem ineundis magistratibus, diem honore abituros esse. Paulo infra eadem pagina, ex Idibus Decembribus in Kal. Octobres mutatum esse diem solennem ineundis magistratibus docet. Cum omnium consensu approbata esset oratio, gauderentque patres sine Tribunitia potestatis terriculus inuentam esse aliam vim maiorem ad coercendos magistratus, victi consensu omnium, comitia Tribunorum militum habuere, qui Kal. Octobribus magistratum acciperent, sequens ante eam diem magistratu abdicauere. Paucis annis hic dies seruatus fuit. Nam sexto fere anno post, quod consul morbo implicitus esset, placuisse Calendas Quintiles solennes esse, dicit: Consulibusque morbo implicitis placuit per interregnum renouari auspicia. Hunc etiam diem in alium et si incertum, mutatum inuenio, neque etenim dies nominatur. Hoc autem anno CCXXIII post urbem conditam accidisse reperio. Quod Linius initio fere lib. 8. docet his uerbis: iussusque ante tempus consulibus abdicare se magistratu, quo maturius noui consules aduersus tantam molem belli crearentur religio inceperat, ab eis quorum culpa imminuta esset, comitia haberi. His enim uerbis, quod maturius, &c. mutatum fuisse solennem tum diem ineundis magistratibus indicat. Vt autem hic incertus est dies, sic certus est is, qui paulo post, id est octauo indictionis anno statutus est Kal. Quintiliis. Ex templo igitur, inquit, noui Consules L. Aemilius Marmorcus, & Cn. Plautius eo die Kal. Quintilibus quo magistratus inierunt comparare inter se prouincias iussi. Mensem autem quo diutissime comitia sunt habita, Februarium fuisse legimus, & Idus Martias diem solennem ineundis magistratibus. Semper enim tenuit bello Punico secundo, & bello Macedonico atque etiam eo diutius. Id quod Linius docet multis locis quos ascribere superuacuum est, ut initio lib. 6. de bello Punico secundo: ini-

do: initio lib. 1. de bello Macedonico. Ex quibus quis non perspicit magna mensis atque diei quo magistratus inire sunt soliti, uarietatem esse? Cum uero omnis supputandi temporis certitudo ab exacta, firma, stataque annorum, mensium atque dierum ratione pendeat, nec quo anno, mense uel die magistratus inire sint soliti, certe in historia Liuiana reperitur, uel quando ea ratio mutata sit exprimat, uel nihil labantius inconstantiusque usque ad annum DXXX. fuerit quam solennis in eundem magistratum dies, quis miretur diffensionem inter auctores in temporum supputatione esse, hoc anni initium ab hoc mense illo ab altero inchoare, et uno magistratus creatos huic anno ascribente, altero eos ad alium annum referente?

Tertio cum inter Dionysium & Lium tam temporum atque annorum, quam rerum gestarum ratione, magna sit diffensio, hac inde nata uidetur, quod minime Liuus propositum fuerit, ueritissimam quaeque populi Romani gesta accurata explanatione prosequi, quam multis diligentissime descripta & edita iam ante erant, sed ea potissimum literarum monumentis mandare, quae paulo ante bellum Punicum secundum ad suam usque aetatem a populo Romano gesta fuissent. Quia uero ut grauissime Polybius scribit, per particulari historiam uniuersa ne utquam intelligi possunt, & historici studium potius in uniuersali quam particulari historia occupari debet, ideo ne tantum opus principio carens mancum mutilumque esset, breuiter & exiliter 20. libris prioribus ab urbe condita usque ad initium secundi belli Punicus populi Romani gesta perduxit. At Dionysius ex professo descriptione antiquissimarum rerum Romanarum suscepta, nihil memoratu dignum praetermittendum duxit, sed quae cum ad rerum gestarum temporum expositionem pertinerent diligentissime est consecutus, ita ut quae Linius uix tribus libris comprehendit, ipse undecim enarrarit. Hinc si quis ueterem Romani imperij originem apud Dionysium legat temporumque rationem apud ipsum examinet, ac cum Liuus breuitate comparat, haud dubie illius diligentiam huius festinationi praeponeat. At utriusque instituto considerato, utriusque suam laudem aequus lector deferet, ac si Linius tanquam ad alia festinans, nonnulla uel omiserit, uel

vel negligentius tractarit, id excusatione potius, quam insectatione dignum iudicabit.

Hiscæ tribus & aliæ adiungi possent, ut constitutio annorum Romuli, & varietas de anno urbis conditæ, sed hæcæ attingisse, quasi digito monstrasse satis est. Hoc vero obiter lectorem admoneri volumus, nos licet tabulas lapideas Verrij Flacci in digerendis consulis nobis sequendas proposuerimus, & ad eas supputationem annorum accommodauerimus: tamen ijs annum quem Verrius ante annum urbis CCL. cum altero reiecit, apposuisse, ut Varronis annorum summa conueniret. Id quod & ante vir doctissimus Onuphrius Panuinius in suis fastis fecit, existimans, alterum quem Verrius eumque secuti expunxerunt, fuisse CDXXI. quem ob id sine consulis ex fastis Capitolinis apposuit.

DE RATIONE NUMERANDI TEMPORA
apud Romanos obseruari solita, & de
anno urbis conditæ.

ALIAE atq; aliæ apud antiquos annorum supputationes fuerunt: hæc ab astrorum reuolutione eas accepisse leguntur. Argiui à sacerdotibus fœminis ut se sacris hoc anno præfecta fuisset Chrysis à Chryside annorum numerum accipiebant. Multi vero rerum gestarum seriem ab annis ante Troiam conditam, vel postcaptam adduxere. Anno vero ab eius captiuitate CCCCVIII. olympico certamine, quod Hercules in honorem atæui materni instituisse, per filium eius Iphiclum, vel ut alij volunt, Iphitum restaurato, ex eo tempore per olympiades anni numerari capti sunt. maxime apud Græcos, quorum historiam ab olympiadis primæ tempore tantum creditam affirmat Eusebius. Hebræi ut alij orientales populi, anni nomenclaturam à regibus suis sumpsere. Athenienses ab Eponymu, (ut vocarunt) nisi quod in ἀρχαιολογίας, id est magistratum electione sub anni principio fieri ad aliquot dies solita ita supputabant, ἐπὶ τῶν ἑταυρίας τῆ δεικτῆ, ἢ ἐνδεκτῆ, primæ prytanie decima aut vndecima. Ac inde τὸ ἐπὶ πρῶτον μόνον nomen sumptum esse

esse videtur, quasi vnde res gesta rationem temporis, nomenque acciperent: Ad Atheniensium exemplum, ut & aliorum factorum seriem, rerumque gestarum memoriam Romani à consulis notarunt, annum urbis conditæ interdum adijcentes. De eo vero multo maior quam quo primi consules inierint apud auctores dissensio est. Cum vero eius rei expositio ab hoc loco minime sit aliena, breuiter, quæ aucthorum de urbis conditæ tempore opinio fuerit, enumerabimus.

Timeus itaq; Siculus, ut ab ijs qui communi aliorum sententia remotius eam conditam fuisse scripserunt, incipiam, nescio qua dicitur ratione, urbem ipsam à Romulo edificatam retulit, eodem ferè tempore, quo à Tyrjjs Carthago in Africa, octauo & trigésimo ante primam olympiadem anno.

L. Cincius vir Senatorius anno quarto duodecimæ olympiadis. Q. Fabius Pictor rerum Romanarum grauisimus & antiquissimus scriptor, anno primo octauæ olympiadis.

Polybius Megalopolitanus & Diodorus Siculus olympiadis septimæ anno secundo.

Apollodorus, Q. Lutatius Catulus, C. Cornelius Nepos, Eratosthenes, M. Porcius Cato, Dionysius Halicarnassensis, & Theophilus Antiochenus olympiadis septimæ anno primo.

M. Verrius Flaccus auctor tabularum Capitolarum. T. Liuius, C. Iulius Solinus, Clemens Alexandrinus, & alij olympiadis sextæ anno quarto.

L. Taruntius Firmanus, M. Terentius Varro: T. Pomponius Atticus, M. Tullius Cicero, Augustus Cæsar, C. Velleius Paternulus, Tiberius Claudius Cæsar Augustus, C. Plinius secundus, Plutarchus, Charonæus, Domitianus Cæsar Augustus, P. Cornelius Tacitus, Cæsius Dio, A. Gellius, L. Septimius, Seuerus Augustus, Censorinus, M. Iulius Philippus Augustus, Eusebius Pamphili Cæsariensis, Eutropius, Paulus Orosius, Paulus Diaconus Longobardus, & post C. Cæsarij Dictatoris tempora communis populi Romani sententia, quæ nos quoque sequimur olympiadis sextæ anno tertio urbem conditam esse volunt.

Quibus verò rationibus persuasi singuli harum de vrbe condita opinionum autores sententias suas confirmauerint, minime necessarium est hoc loco demonstrare: tum quod hoc alterius negotij sit speculari, tum etiã, quod post Plutarchum in Romulo, Solinũ cap. 1. in Polyhistorẽ, atq; ibidem Camertem in annotationibus ab Onuphrio Panuino lib. 1. Fastorum id ita sit pertractatum, vt nulla amplius examinatione egeat.

Dies autem, quo vrbs fundamenta iacta à Romulo fuerũt, fuit XI. Kal. Maij, qui Parilia vel Palilia appellabãtur. Hec autẽ erant Pales pastorum dea festa, qua à pastoribus XI. Kal. Maij in agris celebrantur, ad lupos arcẽdos, morbosq; à pecore pellendos seu pro partu pecorum, vnde & Parilia dicta, de hac re Propertius lib. 4.

Vrbi festus erat dicere Palilia patres,

Hec primus cepit mœnibus esse dies.

Ouidius quoq; III. Fastorum ait:

Apta dies legitur qua mœnia signet aratro,

Sacra Pales aderat, inde mouetur opus.

Idem confirmant M. Tullius, Plutarchus, Solinus, & alij. Palilia autẽ celebrari solita fuisse, XI. Kal. Maij habetur ex antiquis moreis, Romanis Kalendarijs, ijdemq; qui citati sunt, autoribus.

DE PRIMIS VRBIS ROMÆ MAGISTRATIBUS, nimirum Regibus, quorum septem fuerunt.

QVÆ Reipub. administrande genera à veteribus commemorantur, ea vrbs Roma siue fatali necessitate, siue perturbatione quadam singula pertulit, ita vt nulla ferẽ Respublica inueniatur, in qua ea sibi ita successerint, atq; in ipsa vrbe Roma. In initio namq; eam gubernarũt reges, ij; verò propter immoderatam quandam inciuem libidinem atq; audaciam exactis, consules & inde tribunum litũ consulari potestate imperium tenere, postea optima Reipub. statu duorum Gracchorum, Saturnini ac Drusi, amentia perturbato, trib. pleb. donec quod eorum potestate à Sylla conuulsa, ac ple-

be agru

be agris pulsa ac trucidata, optimatibus Respublica gubernatio est restituta: Tandem verò ea rursus per ciuile Pompeij ac Caesaris bellum oppressa, Respublica ad vnus Caesaris dominatum recidit, in quo etiam paucis annis triumuirorum nefaria libidine exagitata, eo vsq; quo penitus collaberetur, permansit. Nos itaq; ea, qua sibi hac genera serie successerunt breuiter persequemur, à regibus initium facientes.

ROMVLVS.

37

Vrbs conditor imperium tenuit annos XXXVII. Tot enim ei tribuit Livius. Itidem Dionysius in primo, id quod & libro secundo repetit, à quibus Plutarchus in Numa non discrepat, licet in Romulo trigesimo octauo at atis anno e vit a mi grassẽ scribat. Solinus itidem res eius gestas commemorans ei XXXVII. annos tribuit. Solus Eutropius lib. 1. cap. 4. annos ei XXXIX. assignat, sed corruptum esse exemplar Cuspinianus non male existimat. Hic vero, cum ex cõmuniori autorum sententiã, annos XXXVII. regnasset, atq; imperium Romanum multis praeclaris legibus ac institutis fundasset, domesticamq; disciplinam ac militarem stabilisset. Nemo Quintilibus mortuus est, qui dies Nonæ Caprotinæ, quod is ad Capræ paludem exercitum recensens non cõparauerit, ac populi fuga ob consternatum repentina regis morte populũ, Plutarcho & Dionysio testibus, postea appellatus est. Idẽ post cõsecrationẽ Quirinus dictus, cuius cognominis has causas reddit in Fastis Ouidius:

Siue quod hasta Quiris priscus est dicta Latinis,

Bellicus à telo venit in arma Deus.

Siue suo regi nomen posuere Quirites,

Seu quia Romanus vicerat ille Cures.

Hunc verò incerto patre natum, & spurium fuisse cum alijs plerumque autoribus, tum maxime Plutarcho in Theseo, vetus tamen opinio fuit eum ex Marte, & Ilia siue Rhea, siue Siluia (hæc enim omnia eius nomina traduntur) Vestali virgine, furriuo fuisse concubitu genitum, eundemq; à roma, id est vberẽ, Romum primum, deinde blandiendi causa Romulum, appellatum.

B 2

INTER-

ANNVM: Post Romuli mortem, patrum animos certamente agni ac cupido versare ceperunt, dum autem ad singulos, quia nemo magnopere eminebat in nouo populo, peruenerant factiones inter ordines certabatur. Oriundi a Sabinis, quia post Tatij mortē ab sua parte non erat regnatum in aqua sociatē, ne possessionem imperij amitterent, sui corporis creari regem volebant. Romani uerterē peregrinū regem aspernabantur. In varijs tamen voluntatibus regem omnes volebant, libertatis dulcedine nondum experta. Timorē inde patres incescit, ne ciuitatem sine imperio, exercitum sine duce, multarum circa ciuitatem irritatis animis, vis aliqua externa adoriretur, ita rem inter se ducenti patres decem decurijs factis, singulisq; in singulas decurias creatis, qui summa rerum praessent, consociarunt. Eos autem tunc centum Senatores, **Liuius**, **Plutarchus** centum & quinquaginta, **Dionysius** vero CC. fuisse scribunt. centum uidelicet ex Sabinis, & totidem ex Romanis. **Pro** ista autem sorte missa, eorum decuria cui primū fors obrigisset, ubi imperabat, non autem simul omnes decem, sed vnus tantum, cum insignibus imperij & licioribus erat: quinq; dierum spatio finiebatur imperium, ita ut vnus cuiusque decuriae patres quinquaginta dies vrbi praessent. Quinq; enim diebus exactis, is cui primū in ea decuria imperij fors obrigerat, secundo tradebat cum imperij insignibus potestatem, atq; ille tertio alijs quinq; diebus finitis: atque ita vsque ad decimū, elapso primis decem interregibus quinquaginta dierum spatio, alia senatorum decuria eadem ratione alios L. dies vrbi praerat, ac per omnes in orbem ibat, donec annum interuallū regni exactum fuit. Id ab re. quod postea quoq; tenuit nomen interregnum appellatum est, hominesq; ipsi interreges. Hoc itaq; anno primo apud Romanos Interregis magistratum inuentus est. Non autem solum mortuo Romulo ad interregium ventum est, sed etiā post **Numa**, **Tullij**, & **Anci** regū excessum. Itemq; Reipub. tempore post annuorum magistratum tempus exactum, ante nouorum creationem quam sapissime. Quibus comitia habentur.

ibus, noui magistratus à populo creabantur. Interregis autem munus erat per omnes dies interregni sui, qui ex more veteri quinquodierum non excedebant ea omnia obire, quae vel Regum vel consulum in vrbe fuissent. Perinde ac ius dicere, Reipub. administrare, Senatum habere, ad eumq; de rebus referre, surrogandisq; magistratibus comitia habere: Plura de Interregum origine **Dionysius** lib. 2. **Liuius** lib. 1. **Plutarchus** in **Numa**. **Eutropius**, **Sextus Ruffus**, **Eusebius**, & alij veteres scriptores, multa prodidere.

NUMA POMPILIUS REX SECVNDVS
regnauit annos

43

ANNO interregni finito, cum graui populo Romano videretur **A**era regnandi ratio, plebs enim fremere multiplicatam seruitutem, ducentos pro vno dominos factos: patres id sentientes, in hoc tandem cōuenere, ut veteres Senatores regem crearent, quem velent, praeterquam sui corporis. Quare **Numa Pompilius** quod equitate & prudentia omnes excelleret, Curibus vrbe Sabinorum in regnum vocatus est. Eum autem regnasse annos **XLIII**. omnes conueniunt praeter **Eutropium**, **Eusebium** & **Castiodorū** recentiores scriptores, qui **XXI**. produnt, ut **Onuphrius** & **Sigonius** annotarunt. De eo **Dionysius** lib. 2. **Liuius** lib. 1. **Solinus** cap. 2. **Plutarchus**, **Plinius**, & **Eutropius**, in eius vita, itemq; **Valerius Maximus** pluraq; prodidere. Obijt autem non longe octogenario maior, ut inquit **Plutarchus**, natus enim erat eodem teste, eo die quo **Romulus** vrbe condiderat. Videlicet **XI. Kal. Maij**. Ad nomē vero **Numa** quod attinet, sunt qui volunt esse **Pompilij** praenomen. Sed ex verbis **Sexti Pompeij** apparet **Tullium** & **Numam** non esse praenomina, idq; etiam inde conijcere licet, quod filij **Numa** alijs, varijsq; quam familia nominibus à **Dionysio** appellantur. Errant itaq; qui existimant **Numam**, ut **Ancum**, **Arantem**, **Volusum**, **Drusum**, **Faufstum**, **Iulum**, **Mamurium**, & alia quadam cognomina, praenomina esse, prout **Marlianus** in suis annualibus rectē annotauit.

32 TULLVS HOSTILIUS III. ROMANORVM
rex, regnavit annos

POST mortem Numa quum ad interregnum ventum esset, factum est, SC. in quo approbante plebe, auctoribus patribus Rex Romanorum tertius creatus est Tullus Hostilius, anno urbis condita 38. qui Alba eversa Albanos Romanam transire iussit. plebi civitate data, ac primoribus in patres lectis. Hunc post Numam annos 32. regnasse, omnes scriptores constantissime tradunt. Exinctus autem est, Dionysio teste, incensa domo cum vxore & filijs, atque alia familiari turba omni, igne comprehensa. Succensam eius domum alij dicunt per fulmen ira Dei, ob quorundam sacrorum intermissionem, alij insidijs Anci Martij, qui post eum regnavit. De quo Dionysius in tertio. Hosti prænomen eum tulisse inde apparet, quod pater, & avus idem tulerint. Rex verò fuit non solum Numam dissimilis, sed etiam Romulo ferocior.

ANCVS MARTIVS IIII. ROMANORVM
Rex, regno præfuit annos

24

POST Tulli Regis obitum Interrex à patribus proditus est, quæ comitia habente anno urbis condita CXIII. Ancum Marcium quartum Romanorum regem populus creavit, patres auctores fuerunt. Hic Hostiam sextodecimo milliari ab urbe condidit, & septem bella gessit. Annos XXI III. Liuius, Dionysius, atq; Solinus, eum tribuunt: Eusebius verò, Eutropius, & Castiodorus XXIII. Quæ morte perierit nec Liuius in primo, nec Dionysius in tertio explicant, ubi tamen copiosissime res eius gesta enumerantur.

Ancus verò, vt Sextus Pompeius tradidit, appellatur, qui aduncum brachium habet, vt exporrigi non possit.

LVCIVS

LVCIVS TARQVINIVS PRISCVS QVINTVS
Romanorum rex, regno præfuit
annos 38

HIC Ancus moriente, cum tutor liberis suis relictus esset, regnum ambitiose primus, & ad conciliandos animos oratione habitante intercept. pueris Anci filijs interregni tempore tanquam Venatum ablegatis, Rex autem ab interrege iussu populi, patribus auctoribus proditus est, Anno urbis condita 228. Olympiade 41. Postremo verò bellica virtute & pacis artibus clarus octogenario maior, insidijs duorum Anci Marcij Regis filiorum extinctus est, Anno regni duodequadragesimo, vt Liuius & Dionysius, quorum sententiam secuti sumus, tradunt, vel XXXVII. vt Solinus, Messala, Ruffus, Eutropius, Castiodorus, Eusebius, & Bedæ, prout & ante exposuimus. Priscus ita dicitur, quia prius fuit quàm Superbus, inquit Sextus Pompeius, cui assentitur Dionysius & Laurentius Valerius, scribens nomen Prisci, non à sui temporis hominibus, sed à posteriori seculo inditum fuisse. Liuius autem cognomen Prisci ei fuisse inditum iam tum, cum primum venit in urbem aperte ostendit, & sic prius, quàm Superbus nasceretur. Hic antea Lucumo vocabatur Demarathi Corinthij filius ex Brachiadum familia oriundus.

SERVIVS TVLLIVS ROMANORVM REX
Sextus: regnavit annos

44

CÆSO Prisco Tarquinio statim iniussu populi, patrū tamen consensu primus regnum Romanum suscepit Servius Tullius, Anno urbis CLXXVI. De cuius conceptione non prætereundum est quod tradit Plinius lib. 36. Tarquinio Prisco regnante, repente infoco comparuisse genitale masculini sexus, eam que quæ ibi federat Tarraquilis regine ancillam Ocrisiam captivam consurrexisse gravidam, ita Servium Tullium natum, qui regno

B 4 success-

successit. Inde & in regia cubanti puero caput arsisse visum, creditumq; Laris familiaris filium, ob id compitalia & ludos Laribus primum insituisse. Plura de eius genere Plutarchus in libro de fortuna Romanorum. Tanaquillidis vero astu socrus sua regnum adeptus est, quarto olympiadis quinquagesime anno, quadraginta vero quatuor annos gubernans, insidijs Tarquinij generi & Tullie filia impie occisus est, in Vico à re ipsa scelerato dicto: De annis huius regis non nihil controuersiae inter scriptores est. Liuius enim, Dionysius, & Solinus, quos hęc secuti sumus, eum annos XLIII. regnasse scribunt. Messala vero Coruinus, Sextus Rufus, Eutropius, Eusebius, Cassiodorus, & Bedas, tantum XXXIII. verum eos decem, postea Tarquinij regno adiungentes nihil annorum huic summe officiant. Nam quos Liuius, Dionysius, & Solinus XXV. faciunt, eos XXXV. scribunt. Seruius hic à fortuna propria, quod eum seruus peperisset Ocrisina captiua, pulcherrima prudentissimaq; Corniculana mulier. Tullius vero à cognatione nomine patris dictus est, vt Dionysius in quarto, res eius gestas plures enumerans scribit.

25 L. TARQUINIUS SUPERBUS VII. Romanorum rex, regnauit annos.

ANNO VRBIS CONDITAE CCXX. occiso Seruio Tullio rege, non per interregem, legumque iure, sed armorum vi regnum Romanum L. Tarquinius Iunior inuasit, Superbus dictus à morum acerbitate, quia soceri à se occisi corpus sepulturae mandari vetuisset, Romulum quoque insepultum perijisse dicitans. Eum L. Tarquinij Prisci regis filium fuisse prodiderunt Q. Piſtor, Cn. Gellius, Licinius Macer, Verrius Flaccus, & Liuius, Dionysius tamen ex L. Piſone Censorio in annalibus firmissimis certissimisque rationibus errorem illorum coarguit, idq; haud fieri potuisse ex centu annorum ratione ostendit, Nepotem autem Prisci fuisse ex filio, qui Prisco viuente obiit: Regnauit autem annos XXV. vt Liuius lib. 1. Dionysio in quarto, & Solino in Polyhistore suo placet: Cassiodorus

dorus autem, Eusebius, Eutropius, & Bedas ei XXXV. ascribunt, X. annos, quos Seruio Tullio abstulerunt, huic addentes, & per hoc iunioribus errandi occasionem prabentes. De eo plura scribere Dionysius, Liuius, vterq; Plinius, Valerius Maximus, Gellius, Macrobius & Eutropius. His ergo Regum annis in vnum collectis, ex ijs numerus annorum CCXLIII. resultabit.

DE CONSULIBVS PRIMVM creatis.

Hæc est secunda mutatio Reipublicae, qua superbo rege cum propter regnandi impotentiam, eum propter stuprum Lucretiae à regis filio Sexto illatum, exacto & libertate recuperata, imperium duobus viris annuum mandatum est, qui initio praetores quod populo praesent, deinde iudices, quod controuersias ciuium diiudicarent, postremo vero consules, quod Reip. consulerent, nominati sunt, vt Cicero lib. 3. de legib. docet his verbis: Regio imperio duo sunt, ijque praecundo, iudicando, et consulendo Praetores, Iudices, Consules appellantur, militia summum ius habent. Creati autem sunt primi consules siue praetores à Sp. Lucretio, Lucretiae patre interroge, comitijs centuriatis ex commentarijs Seruij Tullij regis. Omnia iura, omnia insignia regum primi consules habuere, id modo cautum est, ne si ambo fasces haberent, duplicatus terror videretur, patritij autem ambo creati sunt, quod idcirco admo- neo, vt progressus Reipub. cognoscatur, cum post etiam ex plebe sint creati cepti. Porro vero de anno, mense, & die, quo primi consules inierint nonnulla hic dicenda essent, quia autem supra de varietate & diffensione, qua de hoc inter auctores est, diximus, ideo his praetermissis ad ipsos consules accedamus, qui primi fuisse omnium testimonio perhibentur.

B 5

L.IV-

L. Iunius Brutus. L. Tarquinius Col-
latinus.

NEMO non prodit L. Iunium Brutum & L. Tarquinium Col-
latinum primos consules seu praetores populi fuisse, qui in fine
anni vrbs C C XLIIII. Cal. Martij regibus Tarquinij's patre sci-
licet & filijs vrbs exactis, centuriatis comitijs renunciati sunt. At
cum Brutus Tarquinium collegam suum consularu se abdi-
care coegisset, vel quod propter affinitatem, & nomen Tarquinio-
rum suspectus esset, vt L. Piso, apud Gellium lib. 15. cap. 29. Liuius,
Plutarchus, ac Cicero lib. 3. Officioru scribunt, vel ob ortu inter Bru-
tum, & Collatinum disensionem, de sororis Collatini filijs punien-
dis, vt Dionysius tradit, in eius locum P. Valerium Volusi F. Volu-
sium, cuius praecipue opera in expellendis regibus usus fuerat, sub-
rogauit. Cuius consularu meminere Polybius lib. 3. Dionysius, Li-
uius, Valerius Max. lib. 4. cap. 4. Plutarchus in Poplicola, Plinius
lib. 36 cap. 15. Valerius vero Bruto in magistratu ab Arunte Super-
bi regis filio (mouerat enim rex Romanis bellum) interfecto: comi-
tj's centuriatis habitis Spurium Lucretium Tricipitinum patrem
Lucretia sibi cooptauit: eiq; vt natu grandiori fasces dedit, mox
quam iam atate confectus esset, eo intra paucos dies mortuo, M.
Horatium Puluillum collegam sibi in consularu assumpsit: Hic Va-
lerius Poplicola vocatus est, quod in magistratu leges tulit valde
populares, vt de prouocatione a consulibus ad populum, & de im-
perio a populo accipiendo, vt Liuius & Dionysius auctores sunt. In
vulgaribus tum in antiquis manu scriptis codicibus, (errore ne an-
studio incertum est) Publicola semper legitur, eadem certe signifi-
catione, verum ijs literis aliquantulum variatis, quae nihilominus
maxime non inter se affinitatem habent, vt scribit Quintilianus,
vt O cum V, & P cum B. legitur enim in antiquis inscriptioni-
bus, saepe poplicus pro publico. Primo itaque anno post exactos
reges: Roma consules hi saere. L. Iunius Brutus, L. Tarquinius
Colla-

nus Collatinus. P. Valerius Poplicola, S. Lucretius Tricipitinus,
M. Horatius Puluillus.

P. Valerius II. T. Lucretius.

246

AVTORES de horum consularu sunt Dionysius, Liuius, & Cas-
siodorus, Onuphrius. Panuinius Lucretio nomen Tricipitini
adiungit, tum quod familia proprium fuerit, tum quod ab antiquo
Fastorum scriptore qui est in Cuspiniani commentario Tricipitinus
appellatur. Publij vero, aut ore Sexto, etymologia duplex est. Nam
alij qui publice educatus sit, alij vero qui prius fuit pupillus, quam
pranomen haberet publium vocant.

P. Lucretius. P. Valerius Poplicola III.

247

LIVIVS hunc Lucretium. P. alij vero codices T. Lucretium no-
minant, Dionysius P. Valerium Poplicolam tertium, & M. Ho-
ratium iterum, consules fuisse scribit. Plutarchus de tertio tantum
P. Valerij consularu mentione facit. Onuphrius & Sigonius Diony-
sum sequuntur. In Cassiodoro desunt hi consules.

Sp. Lartius. T. Herminius.

248

POST Poplicolam III. & Puluillum II. consules Dionysius posuit
I. Sp. Lartium, & T. Herminium, idem facit Cassiodorus, & liber
incerti auctoris qui a Cuspiniano citatur: in quo ita est Poplicola
III. & Puluillo,

Ruso & Aquilino.

Valerio & Tuberto.

Liuius hos omittit, atq; M. Valerium & P. Posthumium subij-
cit; sed vt Sigonius existimat virio librariorum.

Huius quoq; anno interpositionem necessariam esse ex Marci
Ciceronis Bruto existimat Onuphrius: Nec hos consules a Ver-
nio Flacco respui in tabulis Capitolinis satis constat. Lartius
autem

autem nomen à Larte deriuatum est, atque ita scribi debet, non Largius, vt deprauatè in nonnullis Liuij & Dionysij libris extat, Herminijs autem cognomen esse Esquilinum existimat. Onuphrius tum quod eius cognominis mentio extet in fragmento tabularum Capitolinarum, tum quod cuius familia fuerit, à nullo vnquam sit proditum. Sp. autem Lartius frater fuit T. Lartij primi dictatoris, vt scribit Dionysius.

249

M. Valerius. P. Postumius.

PLVTAR. M. Valerium Poplicola fratrem tradit: vt & Dionysius & Liuius, ergo rectè Volusi filius. Postumius cognomine vsus est Tuberto Zonaras: Plutarchus in Poplicola, Dionysius lib. 5. & 6. Hunc Quirij filium vocat Dionysius vbi de legatis consularibus agit ad plebem missis anno CCLX. Postumium autem, vt admonet Onuphrius, sine aspiratione ideo à veteribus scriptum est, vel quod à postea postumus, postimius, deinde postumius deriuetur, vel quod antiqui Vmus sine aspiratione scriberent. Dicitur autem Postumius, qui postremo loco natus est, auctore Cestilio in Com. lectionum antiq. Iure consulti tamen vocabulum aspirantes eum solum qui post mortem patris natus est, Posthumium vocant, quorum opinioni assentitur Varro, & Plutarchus in vita Sylla.

250

P. Valerius IIII. T. Lucretius.

DIONYSIVS, Liuius, Plutarchus, & Castiodorus, hos consules in hunc annum produnt. Fasti Cuspiani Poplicolæ IIII. & Tricipitinum edunt. Val. Max. lib. 4. cap. 4. Valerius Poplicola, inquit, consulatus initium cum Bruto auspiciatus est, idemq; postea tres consulatus acceptissimos populo Romano gessit.

251

Agrippa Menenius. P. Postumius.

DIONYSIVS hoc anno habet consules Agrippam Menenium Lanatum, P. Postumium iterum, Liuius, Castiodorus, liber Cuspiani, & Fasti Græci non dissentiunt. Valerius lib. 4. cap. 4. eum M. Menenium Agrippam vitiose nominat. Agrippa autem

ten

tem nominantur, qui cum labore matris eduntur, hoc est, per pedes contra naturam, non per caput, egro partu.

Opiter Virginius. Sp. Casius.

252

LIVIVS, Zonaras, & Castiodorus, hos ita simpliciter nominant: Dionysius vberior est, habens Sp. Casius Vscelinus, & Opiter Virginius Tricostus. Quem autem Dionysius θυσκελίνον. Cicero in Lelio Castum Becellinum, Fasti Cuspiani Viscellinū vocant, vt à Visco Viscellus, deinde Viscellinus deriuent. Opiter vero vt & id obiter annotemus, inquit, Sext. Pompeius est, cuius pater auctore viuo mortuus est, ducto vocabulo, aut quod post obitū patris genitus sit, aut quod auum ob patrem, id est, pro patre habeat.

Postumius Cominius. T. Lartius.

253

SIC Liuius, Dionysius, Zonaras, Castiodorus, simpliciter hos nominant. Fasti Cuspiani, Postumo Aurunci, Lartio Ruffi cognomen tribuunt. Quos autem liber Cuspiani Ruffos dicit, eos Fasti Græci diuersa voce, sed eodem significato Flauos appellant.

Seruius Sulpitius. M. Tullius.

254

NVL LA his Liuius & Castiodorus cognomina tribuunt, Siculi Fasti Sulpitium Camerinum, vt & Fasti Cuspiani, Tullium verò Longum, vt & Dionysius, cognominant: qui Manium Tullium in magistratu mortuum esse scribit, neque in eius locum quenquam, quia prope in fine annus erat, subrogatum. M. Tullij consulis meminit Cicero in Bruto, cum ait: Vt si me à M. Tullio dicerem, qui patricius anno X. post reges exactos cum Ser. Sulpitio Cossuit. Manius verò, vt inquit Sext. Pomp. prænomen dictum est ab eo, quod manè quis initio natus sit, vt Lucius qui luce, & alibi Manius agrum Nemorensē consecrauit, à quo multi & clari viri orti sunt, & per multos annos fuerunt. Vnde prouerbiū: Multi Manij Aricia. Seruius autem id dicebatur, cuius parentes vel alter ipsorum in seruitute eum genuisset, vel qui in vtero matris, ea mortua, seruatus esset.

C. VETU-

C. Vetufius. T. Aebutius.

255

VETVRII prænomen in quibusdam Liuij codicibus, vt Mar-
lianus in annalibus consulū admonet, est Caius, in alijs Cneus,
in Cassiodoro Lucius, in Dionysio Publius, Dionysius Veturii Ge-
minum, T. Aebutium Heluam, alibi quoq. *Ἑλευαῖος*, sed mendose
cognominat. Nam Heluæ ei cognomen esse Latini quoq. scriptores
asserunt. Fasti quoq. Græci Heluam & Geminum habent. Porro
qui Vetussum scribunt antiquam consuetudinem imitantur, qua
SproR ponebatur, vt quum Fustos, Valesios, Papiatos, dicebant, qui
Veturium recentem vsū. Hac de re Liuius in anno CXCII.

256

Q. Clælius. T. Lartius.

IT A Liuius & Cassiodorus: Dionysius T. Lartium Flauum, Q.
Clælium Siculum, cui respondent Fasti Cuspiani & Siculi,
T. Lartius est idem qui ante consul fuit ex Dionysio, ideo rectè na-
men Flauii additum Clæliorum familiam, vt Iuliorum, Seruilio-
rum, Geganiorum, Curatiorum, & Quinctiliorū, ab Albanis ori-
ginem duxisse scribit Dionysius.

257

A. Sempronius. M. Minutius.

HOS consules ita edunt Liuius & Cassiodorus. Fasti Cuspiani
cum Siculis Atratinum & Augurinum. At Dionysius A.
Sempronium Atratinum & M. Minutium Augurinum, quan-
quam Augurini cognominis non meminit nisi in secundo Minutij
consulatu. Aulus verò is erat, qui dijs alentibus natus esset.

258

A. Postumius. T. Virginius.

SIC hi consules referuntur à Dionysio, Liuiio, & Cassiodoro. In
Scognomina addunt Fasti quidem Græci. Albus & Cælimonta-
nus. Liber verò Cuspiani Regillensis & Tricoctus, ita vt sint A.
Postumius Albus Regillensis, & T. Virginius Tricoctus Cælimon-
tanus.

259

Ap. Claudius. P. Seruilius.

LIUIVS & Cassiodorus hos consules in hunc annū producit.
Fasti Cuspiani & Siculi Sabinum & Priscum. At Dionysius
Ap. Clau-

Ap. Claudium Sabinum. P. Seruilius Priscum. Hic verò Ap. Clau-
dius princeps est gentis Claudie, Actius Clausus primū, post Ap.
Claudius appellatus, qui ex Sabinorum vrbe Regillo (vnde Sabinus
regillensis dictus) Romā cōmigravit anno ab vrbe condita CCL.
atq. in patricios ascriptus est. Liuius, Dionysius, Suetonius in Ti-
berio authores. Hic auus decemviri App. Claudij fuit, de prænomi-
ne eius dissenso est, de qua videre licet Onuphriū & Marlianum
in Fastis.

A. Virginius. T. Vetufius.

260

HI, vt nominati sunt à Liuiio et Cassiodoro, cōmemorātur. Dio-
nysius A. Virginiū Montanum, T. Veturii Geminū, Fasti Cu-
spiani Montanū & Geminū. Siculi Cælimontanū & Geminū,
qui autē Montanus idē etiā Cælimontanus fuit. Pedianus in Cor-
nelianam A. Virginiū Tricoctum, L. Veturium Cicuriniū appel-
lat, ex quo intelligi potest vtrūq. horū duo prænominatauisse Tri-
coctū Cælimontanū, & Geminū Cicuriniū, sic enim alio loco alij:
Cuspianus annotat Cicurinum aliās Coturnium quoq. dii.

Sp. Cassius. Postumus Cominius.

261

SIC Liuius & Dionysius, eorundem meminit Cicero pro Cor-
nelio, Cuspiani Fasti Viscellinum edunt & Auruncum. Siculi
Auruncum & Vitellinum. Eosdem vna etiā consules fuisse, hoc
vero anno K. Sept. citius quàm consuetudo erat, inijsse author est
Dionysius.

T. Geganius. P. Minutius.

262

DIONYSIVS initio libri septimi in hunc annum Coss. edit
T. Geganiū Macerinum, & P. Minutium. Idem Liuius lib. 2.
Cassiodorus, Eutropius & Orosius lib. 2. cap. 5. referunt præter al-
terius cognomen. Vtriq. verò cognomina, Fasti Græci & liber Cu-
spiani tribuunt, alteri Macerini alteri Augurini. Sunt autem
hæc cognomina hoc Minutiorum illud Geganiorum.

M. Minutius. A. Sempronius.

263

SIC Liuius & Cassiodorus cognomina omitterent, & notam
II. Dionysius A. Sempronium Atratinum II. M. Minucium
Auguri.

Augurinum II. Fasti Siculi cum Cuspiniani libro Atratinum & Augurinum. Hunc annum XIX. nuncupat Dionysius, ex quo P. Plicola Cof. legem de prouocatione tulit.

264

Sp. Nautius. Sext. Furius.

A Sempronio, M. Minutio consulibus, consules suggerit Dionysius Q. Sulpitium Camerinum, Sp. Lartium Flauum iterum: Fasti Cuspiniani Cornutum & Flauum, Siculi Camerinum & Flauum. Est autem & Cornutus Sulpitorum cognomen, ut ex tabulis Capitolinis intelligi potest. Non esse autem hos consules omittendos, ad Capitolinam rationem seu Varronis annorū summam digerendam docet triumphus Pub. Valerij, qui in annum CCLXXIX. non caderet, si hos consules subtraheremus.

265

T. Sicinius. C. Aquilius.

POST superiores consules Dionysius C. Iulium Iulum, P. P. narium Rufum Cof. suggerit, Fasti Cuspiniani Iulum & Mamercinum, Græci Iulum & Rufum, Esse autem Mamercum P. nariarum cognomen alio loco apparet. Hos quoque consules ut priores omittit Lilius: apud quem, qui tabulas Capitolinas explicandas susceperunt, duorum annorum consules desiderari annotarunt, ita ut de ipso idem dici posse videatur, quod ipse libro 9. de Pisonē scribit: Hos consules Piso Q. Fabio & P. Decio suggerit, biennio exempto quo Claudium Volumentiumque & Cornelium cum Martio consules factos tradidimus, memoriāne fugerit in annualibus dirigendis, an consulto binos consules factos ratus transcenderit incertum est. Porro cognomen C. Iulij in Tullum, & Tullium passum se transformarat, sed Iulum legendum esse Marlianus, & post eum Panuinius, ostendit. Hoc enim Iuli cognomen ab Afcānio Aeneā filio deriuatum est, & ab eodem cognomine familia nomen, propterea Virgilius inquit:

Iulius à magno demissum nomen Iulo. Et Lilius de eodem: Quæm Iulū eundem Iulia gens aut horem nominis nuncupat.

Sp. Caf.

Sp. Casius. Proculus Virginius.

266

HIS CE omisit, Sp. Nautius, & Sex. Furius hoc anno digeruntur à Dionysio, Lilio & Casiodoro. In Fastis Cuspiniani est Rutilus, quod est Nautij cognomen: & Viscellinus. In Siculis Nautius & Fufus.

Seruius Cornelius. Q. Fabius.

267

AVTORIBUS Lilio hoc anno consules fuerunt T. Sicinius, & C. Aquilius. Quos Dionysius & Casiodorus vocant T. Siccium, & C. Aquilium. Horum cognomina ex Fastis Græci, & Cuspiniani fuerunt Tuscius & Sabinus. Aquilius vero, ut Marlianus admonet, dicebatur, qui erat aquilo, hoc est nigro colore.

L. Aemilius. K. Furius.

268

LIVIVS in hunc annum COSS. edit Sp. Castum, & Proculum Virginium. Dionysius Sp. Castum tertium, Proculum Virginium. Diodorus lib. II. Virgino Tricofti nomen adiungit, Fasti Græci & liber Cuspiniani Rutilum & Viscellinum. Ad Proculi nomen autem quod attinet, sunt qui credunt Proculos dictos, quod parentibus iam senibus, quasi procul progressis etate, nati sint.

M. Fabius. L. Valerius.

269

DIODORVS lib. II. Q. Fabium Vibulanum, & Seruium Cornelium Cofsum, consules in hunc annum prodiit, eosdem Dionysius, Lilius, & Casiodorus edunt, sed cognomina omittunt. Porro vero, ut de Seruij Cornelij cognomine constat, à veteribus Cofsi homines rugosi corporis dicebantur, à similitudine cossorum, qui vermes sunt è ligno editi. Plinius lib. 17. cap. 24. Luxuria Cofsos roboreu delicatiores adhibere cepit cibo. Hinc Hieronymus contra Iovinianum, In Pontō, inquit, & Phrygia, luxuria est comedisse Xylophagion. Sic enim appellat Cofsos, vermes obesos, ex lignorum caria nascentes, qui apud illos à patrefamilias in magnis redibus com-

C

puta-

putabantur. Hinc fuerunt Romæ Cœsi, Cœsiti, Cœssini, & Cœsariani appellati.

270

Q. Fabius. C. Iulius.

LÆMILIUS Mamerci filius, & Cæso Fabius Cæsonis filius hoc anno consules referuntur à Dionysio. Linius, Cæsiodorus item, Diodorus, qui L. Aimilio Mamerci nomen adiungit, eosdē produunt. patrunt amen pranemina omittunt. Fasti Græci habent Mamercū & Fabium, quod cognomen etiam Diorysius ipsi Aimilio in eius tertio cōsulatu addidit. Porro Sex. Pomp. tradit Aemiliam gentem appellatam à Mamercō Pythagoræ Philosophi filio, cui propter ynicam humanis atem cognomen fuerit Aemilius. Sed Aemilius est nomen non cognomen ut ipse ait. Fuit autem Aemilius Mam. Erit testatur Dionysius.

271

K. Fabius. Sp. Furius.

DIODORVS hoc anno habet M. Fabium Vibulanum, & L. Valerium Potitum. Dionysius. Linius & Cæsiodorus M. Fabium, & L. Valerium, Fasti Græci, Fabiū & Volusium. Liber Cuspiniani Fabium & Potitum.

272

M. Fabius. Cn. Manlius.

DIONYSIVS in hunc annum consules comparat C. Iulium, & Q. Fabiū. Linius cum Cæsiodoro Q. Fabium, C. Iulium. Fasti Siculi & Cuspiniani Iulum, & Fabium.

273

K. Fabius. T. Virginius.

DIONYSIVS Cæsonem Fabium II. & Sp. Furium Medullinum hoc anno consules scribit. Q. Fabium, C. Iulium cum Lino subiicit Cæsiodorus. Iulum & Fabium fasti Siculi & Cuspiniani.

L. Aemilius

L. Aemilius. C. Seruilius

274

DIONYSIO teste consules subsequuti sunt M. Fabius II. & C. Manlius. Diodorus vero, Linius, & Cæsiodorus M. Fabium & Cn. Manlium consules produunt. Fabium II. & Cincinnatum. Fasti Græci & Liber Cuspiniani Vibulanum II. lapis Capitolinus Cn. Manlium P. F.

C. Horatius. T. Menenius.

275

CÆSONEM Fabium memorant in hunc annum cum T. Virgino consulem Linius, Cæsiodorus, Diodorus, & Dionysius. Fabium cum Rutilo fasti Siculi. Cæsonem fratrem consulis abdicantio tertium hoc anno consulem factum notat Dionysius. T. Virginius Rutilum anno CCXC. in pestilentia mortuum Linius.

A. Virginius. Sp. Seruilius.

276

LIVIO, Dionysio, & Cæsiodoro consules huius anni sunt L. Aemilius & C. Seruilius. Diodorus L. Aemilium Mamercum cum C. Cornelio Lentulo edit, Fasti Siculi Aemilium cum Esquilino fratrem utrumque Capitolium alterum tantum structum Ahalam cum suffraganeo Esquilino, porro Mamercus ut scribit Sextus Pompeius pranomen Osium est, qui tradit Aemiliam gentem appellatam à Mamercō Pythagoræ Philosophi filio, cui propter ynicam humanitatem cognomen fuerit Aemilius.

C. Nautius. P. Valerius.

277

T Menenium, C. Horatiū COSS. suggerit Linius, Cæsiodorus, & Dionysius, Diodorus. Hic Pulvillum cognomen addit Horatio Menenio Lanatum lapis Capitolinus. Itaq; in Fastis Cuspiniani & Siculis est etiam Lanatus & Pulvillus. Horum consulum meminit Gellius lib. 17. cap. 21. sed non sine menda.

C 2

L. Fa-

L. Furius. A. Manlius.

278

A VIRGINIVM Sp. Seruilium subdit Coss. Liuius, Castidorus, & Dionysius. A. Virginium Tricostum, C. Seruilium Structum, Diodorus. In Fastis Cuspiniani est cognomen Rutilus, quod est Virginij, in Capitolinis Structus, quod est Seruilij, in Siculis virug.

279 L. Aemilius. Opiter Virginius, vel Vopiscus Iulius.

P VALERIVM C. Nautium consules in hunc annum nuncupant Liuius, & Castidorus. P. Valerium Poplicolam & C. Nautium Dionysius. P. Valerium Poplicolam & C. Nautium Rufum Diodorus. Nautium & Poplicolam Fasti Siculi, Poplicolam & Rufum Cuspiniani, pro Ruso Rutilum habent Capitolini, vt Dionysius ante in Lartio pro Ruso Flauuum.

280

L. Pinarius. P. Furius.

D IODORVS hoc anno coss. prodit L. Furius Medullinum, & M. Manlium Volsonem: Liuius & Castidorus L. Furius & C. Manlium, Dionysius A. Manlium, L. Furius: Marlianus vero admonet Volsonem non Volsonem legendam esse.

281

Appius Claudius App. F. T. Quintius.

D IONYSIVS in hunc annum consules prodit L. Aemilius Mamercum, IIII. cum Vopisco Iulio, Liuius L. Aemilius & Opiter Virginium, sed in quibusdam annalib. ait se inuenisse pro Virginio Vopiscum Iulium, quos secuti sunt Diodorus, Fasti Graeci, & auctores consularium tabularum quae in Capitolio sunt, in quarum fragmentis huius anni est Iulus, quod cognomen est Iulorum. Itaq. in Fastis Siculis est Aemilius & Iulus, in Cuspiniani Mamercus & Vopiscus, Castidorus Liuium secutus est. Porro Appius peccillure Claudiorum fuit nomen, quod vllus ciuis Romanus usurpauit, quia peregrinum erat.

Lucius

Lucius Valerius. T. Aemilius.

282

L IVIVS, Dionysius, & Castidorus, consules hoc anno nominant L. Pinarium, L. Furius, Diodorus L. Penarium Mamercinum, P. Furius quod eorum mendose, vt Sigonius & Onuphrius putant. Hoc nomen coss. apud Macrobius primo Saturnaliu meminit M. Varro.

T. Numicius Priscus. A. Virginius.

283

D IONYSIVS consules in hunc annum prodit App. Claudium App. F. Sabinum, & T. Quintium Capitolinum, Liuius cognomina omittit, Diodorus & Castidorus App. Claudium, T. Quintium Capitolinum, T. Quintio praeter Capitolini Barbari quoque cognomen apponendum esse docet Zonaras.

T. Quintius. P. Seruilus,

284

CONSVLES in hunc annum suggerunt Liuius et Castidorus, T. Aemilius, L. Valerium, Diodorus, L. Valerium Poplicolam, T. Aemilius Mamercum. Dionysius L. Valerium II. T. Aemilius. Fasti Siculi nihil, nisi nomina suggerunt, Aemilius & Valerium, Cuspiniani Potitum, & Mamercum.

T. Aemilius. Q. Fabius.

285

A PVD Dionysium consules hoc anno sunt A. Virginius Montanus, quem Fasti Graeci vocant Caelimontanum, & T. Numicius Priscus, Diodorus. Liuius & Castidorus cognomina silent. Quem Siculi Fasti Caelimontanum. Cuspiniani Nomentanum.

Q. Seruilus. Sp. Posthumus.

286

A PVD Dionysium consules hoc anno sunt T. Quintius Capitolinus, Q. Seruilus Priscus, Liuius & Castidorus cognominatae, Diodorus T. Quintium, Q. Seruilium Structum, Fasti Cuspiniani Capitolinum & Priscum, Siculi Caelimontanu & Priscum.

C 3

Q. Fa-

287

LIVIVS & Castiodorus in hunc annum consules comparant.
T. Aemilium II. Q. Fabium: Dionysius T. Aemilium, II. Q. Fabium: Fasti Siculi Aemilium: & Vibulanum: Cuspiniani Mamer- cum & Vibulanum. Diodorus Aemilium Mamercum, Q. Fabium Vibulanum. Is autem Fabius is est, qui postea quater consul fuit, Fabius ad Cremeram interfectis superstes, non puber ut

288 Livius, sed ad res gerendas idoneus, & manu promptus ut Dionysius prodit, Marci viri consularis filius.

A. Posthumius Albus. Sp. Furius Fufus.

HIC annus consules habuit Q. Seruilium. Sp. Posthumium, ut Livius & Castiodorus tradunt. Priscum & Albinum ut Fasti Cuspiniani: ac ut Dionysius Sp. Posthumium Albinum Q. Seruilium. Priscum, II. ut Diodorus Q. Seruilium, Sp. Posthumium Albinum. In fragmento tamen Capitolino Sp. Posthumius Albus Regillanus vocatur non Albinus: Atque ita legendum esse censet Marlianus.

289

L. Aebutius. P. Seruilium.

T Quintium: Q. Fabium Livius: Castiodorus T. Quintium II. Q. Fabium II. Diodorus T. Quintium Capitolinum, Q. Fabium Dionysius T. Quintium Capitolinum III. Q. Fabium Vibulanum II.

290 L. Lucretius Tricipitinus. T. Veturius Geminus.

A Posthumius ex tabula Capitolina, & P. Furius Fufus ex Dionysio, Livio & Castiodoro sunt notati, Diodorus Furio al- terum gentile cognomen Medullinum addit pro Fuso, Hic vero A. Posthumius A Posthumij dicta- toris filius fuit.

P. V.

291

P Seruilium Cos. in hunc annum subsecutus scribit Livius & Castiodorus: Dionysius L. Aebutium, P. Seruilium Priscum: Diodorus L. Aebutium Eluam, P. Seruilium Structum. Fasti Siculi Priscum & Flauum, Cuspiniani Eluam & Priscum: Lapis Capitolinus P. Seruilium, Sp. F. P. N. Priscum.

C. Claudius Ap. F. P. Valerius Poplicola. 292

Lucretium Tricipitinum, T. Veturium siue Vetustum Geminum edit consules in hunc annum Livius, Castiodorus, & Dionysius. Ac Diodorus L. Lucretium, T. Verurium Cicurinum: Fasti Cuspiniani Geminum & Tricipitinum: Siculi Tricipitinum & Veturium: Capitolini L. Lucretium Tricipitinum.

Q. Fabius Vibulanus III. L. Corn. Maluginensis. 293

P Volumnius: Ser. Sulpitium cos. in hunc annum proficitur Livius & Castiodorus: P. Volumnius Ser. Sulpitium Camerinum Dionysius: P. Volumnius Amintinum Gallum Capitolini. Eorundem consulum meminit Valerius lib. 1. cap. 6.

L. Minutius. C. Nautius.

294

P Valerium Poplicolam, C. Claudium Sabinum cos. nominant in hunc annum Livius & Dionysius: P. Valerium Poplicolam C. Claudium Regillanum Diodorus: Poplicolam & Sabinum Fasti Siculi & Cuspiniani: P. Valerium P. F. Volusi N. Poplicolam Lapis Capitolinus: Caterum P. Valerium Cos. in pugna contra seruos qui hoc anno Ap. Herdonio Sabino Capitolium occuparunt, cecidisse, in quo eius locum L. Quintium Cincinnatum successum.

Luticus, Dionysius, Orofius, & ij qui consules

Capitolines digesserunt pro-
di. derunt.

G 4

Q. Mi-

295 Q. Minutius. C. Horatius Pulvillus.

Q. Fabium III. L. Cornelium Maluginensem Coss. Livius hoc anno suggerit, & Cassiodorus. Dionysius Q. Fabium Vibulanum III. L. Cornelium Diodorus Q. Fabium Vibulanum, L. Cornelium *αγεντινῶν*. Vibulandum & Maluginensem Fasti Siculi & Cuspiniani. Q. Fabium Vibulanum III. lapis Capitolinus.

296 M. Valerius. Sp. Virginus.

L. Minutium C. Nautium Coss. suggerit Livius & Cassiodorus. L. Minutium C. Nautium iterum Dionysius. L. Minutium *αγεντινῶν* C. Nautium Rutilum Diodorus. C. Nauticum Rutilam I. lapis Capitolinus. Quid cognominis sit *αγεντινῶν* Sigonius et Onuphrius se non intelligere fatentur: & pro eo *αγεντινῶν* legendum esse existimant. Valerius Max. lib. V. cap. II. de gratia depravate hos Consules Q. pro Nautio & Minutium scribit.

297 T. Romilius. Sp. Veturius.

Consules in hunc annum nominant Livius & Cassiodorus Q. Minutium, M. Horatium Pulvillum, sed mendose, ut Sig. & Onuphrius arbitratur. Nam anno CCCII. C. Horatium Pulvillum augurem mortuum idem scribit. Diodorus L. Postumium M. Horatium. Dionysius C. Horatium, Q. Minutium. Fasti Capitolini C. Horatium Pulvillum. Fasti Siculi Pulvillum & Augurinum.

Sp. Tarpeius. A. Aterius.

298

IN hunc annum apud Livium, Cassiodorū, & Dionysium, Coss. inveniuntur M. Valerius cum Sp. Virginio. At apud Diodorum lib. 12. M. Valerius Lactuca, Sp. Virginus Tricostus. In Fasti Cuspiniani Maximus & Caelimontanus, in Siculis Maximus & Virginus. Capitolinis M. Valerius Maximus. Lactucinum cognomen esse Valeriorum docet Plinius. Horum etiam consulum meminit Censorinus de ludis secularibus.

P. Ch.

P. Curatius. Sext. Quintilius. 299

C. Veturius, T. Romilius apud Livium, Cassiodorum, & Dionysium, consulatum hoc anno ineunt. C. Veturium Cicunū, T. Romilium Vaticanū edit Diodorus. Geminum & Vaticanum fasti Cuspiniani. Rocum & Veturium Siculi, T. Romilium T. F. T. N. Rocum. Vaticanum Capitolini. Eiusdem Romilij meminit etiam Plinius lib. 7. Cap. 28.

T. Menenius. P. Sestius Capitolinus. 300

SP. Tarpeium M. F. M. N. Montanum Capitolinum edunt Fasti Verrij Flacci, cuius Diodorus, Dionysius, Livius, Pedianus in Cornelianam, & Cassiodorus exceptis cognominibus, meminerunt. Liber Cuspiniani & Fasti Graci Capitolinum habent. De collegiis inter se variant. Diodorus enim eum A. Asterium, Fontinalem Dionysius vero A. Termentium. Livius & Plinius lib. 7. cap. 27. A. Asterium. Solinus cap. 4. Gellius lib. 1. cap. 11. A. Thermum Cassiodorus postremo A. Asterium: quem Sigonius & Onuphrius sequuntur.

Ap. Claudius. T. Genutius. 301

LIVIVS, itemque Cassiodorus, consules memorant in hunc annum Sext. Quintilium, & P. Curatium: Dionysius Sext. Quintilium & P. Horatium. Diodorus Sext. Quintilium Tergeminum. Sext. Quintilium Sex. F. P. N. lapis Capitolinus. Est autem Tergeminus tam Horatiorum quam Curatiorum cognomen. Horatium tamen magis probant Sigonius & Onuphrius.

Sext. Quintilius Sext. F. P. N. 302

CVIEX Fasti Gracis Vari cognomen attribuitur, refertur à tabulis Capitolinis. Eundem Diodorus, Dionysius, Livius, & Cassiodorus præter cognomen produunt. Collegæ eius in ambiguo

C 5 est.

est. Nam à Dionysio P. Horatius, à Liuiò & Cassiodoro P. Curia-
tius, à Diodoro Tergerminus, quod tam Curiatorum quàm Hora-
tiorum cognomen est proditur, Onuphrius Curiatium probat magis.

Decemviri consulares.

303 **C**ONSULES in hunc annum designatos fuisse Ap. Claudium
& T. Genatium, verum decemvirum creatorum causa abdicasse
Liuius cum Dionysio & Capitolini scriptores, quantum ex tabu-
larum fragmento intelligi potest, prodiderunt. Decemviratum au-
tem in reipub. intulit lex Terentia, quam C. Terentius Arsa tri-
bunus plebis de quinqueviris creandis, qui leges consulari imperio
scriberent, promulgauit, plebs enim nimium esse & intolerabile con-
sulare imperium querebatur, idque imminui, & moderatius fieri po-
tulat. Quae lex cum sex annos à tribunis frustra iactata, atque
pro concessa sibi duplicandorum tribunorum potestate, tandem re-
fraxisset, postea Romulus Veturiusque Coss. in plebem militiam detre-
ctantem impotenti se gerentibus, ac rursus etiam quam ante relata est.
Igitur incertis quid agerent patribus, placuit ea sententia, cuius
princeps T. Romilius fuisse dicitur, ut legulatores crearentur, qui
iura patribus plebique scriberent, quemque ab iis essent decreta, ea ple-
bem & patres tenerent. Plebe autem assentiente mittuntur lega-
ti tres in Graeciam, qui Atheniensium & aliarum Graeciae civitatum in-
stitutis, mores et iura noscerent, eaque Romam deferrent. Sp. Postumius
Albus, A. Manlius Vulso, Ser. Sulpitius Camerinus. Misi autem
Tarpicio, Arerioque Coss. tertio anno post, cum legibus reuertuntur
Sessio & Menemo consulibus. Cum autem instarent tribuni, ut tan-
dem legum scribendarum initium fieret, iamque in hunc annum desi-
gnati Coss. essent Ap. Claudius & T. Genatius, tum in Ap. Claudij
sententia senatus consultum factum est, ut reliquis abrogatis magi-
stratibus decemviri crearentur cum imperio consulari, ac regio si-
ne prouocatione, qui ex patris moribus, & peregrinis legibus opti-
mas seligentes, & reipub. maxime utiles iura P. R. constituerent,
quaque non praescripserint, si senatus populusque Romanus probasset,
ea in reipub. populum ipsam Romanam tenerent. Quo senatus-
consulto à plebe comprobato Coss. abdicarunt. In eorum locum
decem-

decemviri consulares facti sunt, quorum nomina haec sunt: App.
Claudius, T. Genucius, qui consulari abierat, Sp. Postumius, Ser.
Sulpitius, A. Manlius, qui consulares legati Athenas iuerant, T.
Romilius C. Iulius, P. Sestius, P. Horatius omnes consulares. Prae-
terea Sp. Veturius Liuius, Dionysio & Diodoro auctoribus, quaque
Dionysius Postumium Publium non Spurium, ut Liuius & Diodorus
vocat & Veturium, Liuius Lucium, Dionysius Titum, Diodorus
& Capitolini lapides Spurium nominant. Hos decemvires anno
ab urbe condita trecentesimo altero inisse Liuius scribit, & eum
secutus Cassiodorus Capitolini auctores anno CCCII. & cum
iis etiam Solinus Varro, quae sequitur Onuphrius anno CCCIII.
Hi decimo die ius populo singuli reddebant. Eo die penes praefectum
iuris XII. fascis erant, collegis novem singuli accensi apparabant,
& unica concordia inter ipsos, qui consensus priuatis interdum
vultu esset, summa aduersus alios aequitas erat.

IAM plebs praeterquam quod Coss. nomen haud secus quam regum 304
perosa erat: ne tribunorum quidem auxilium, cedentibus iniurie ap-
pellatione decemviris querebat. Magno itaque patrum plebiisque studio
in hunc annum cons. potestate sine prouocatione creati sunt Ap. Clau-
dij, Q. Fabius, qui quater cos. et M. Cor. Maluginensis frater L. Corne-
lij, qui cos. anno CCXCV. fuerat, M. Sergius, L. Minutius, T. Anro-
nius Meredea, M. Rabuleius. Itemque tres ex plebe Q. Petelius, K. Dui-
lius, Sp. Oppius Cornice, ut auctores sunt Diodorus, Dionysius et Li-
uius, quamuis horum plerumque nomina apud Diodorum desiderantur.

305 **C**V M maior pars anni superioris processisset, et duabus tabulis
ad decem adiectis nihil superesset, si haec quoque tabula centuria-
tis comitibus perlatum essent, cur decemviris reipub. opus esset, expe-
ctaretque populus quam mox Coss. creandis comitia indiceretur, tum
decemviri nulla comitiorum mentione facta, iuuentum patriciorum ca-
terius stipati, superbius atque impotenti se in unum quengerebant.
Ceterum nondum finito anno, ob Appij Claudij libidinem, Virgi-
niam plebeiam virginem in seruitutem afferere conantis, ut latius
tradit Liuius, & secessionem plebis in Auentinum, decemviri se
magistratu abdicarunt, & Q. Furio pontifice maximo Comitia
habente

habente X. tribuni plebis iterum creati sunt, & comitijs consularibus per interregem habitis consules creati.

L. Valerius Potitus. M. Horatius Barbatus.

HOS in tertium decemviroꝝ annum conijcit Onuphrius, quanquam Livius dissentire videatur, ut Capitolina summa quam Varronis quoq; esse existimat, conueniat. Nam horum Coss. triumphii in tabulis Capitolinis hoc ipso anno, id est, CCCIII. ex eorundem calculis excavati sunt, ita ut manifestũ sit huius anni partem à decemviris, partem à consulibus expletas fuisse. Tacitus & Rufus biennio tantum Decemviros fuisse scribunt.

306 **C**ONSULES suggerit Livius Sp. Herminium, T. Virginium Calimontanum, L. Herminium, T. Virginium Cassiodorus. *καλον ἐπιμύλιον, τίτον ἑρμινίου* Dionysius: *λαρρινον ἐπιμύλιον, τίτον ἑρμινίου σπείλιον*, Diodorus. Fasti Graci Herminium, Tricostum. Vnde Onuphrius veretur, ne apud Diodorum mendose pro Tricosto sit Structus. Nam Structus Servuliorum cognomen fuit, non Virginiorum. Porro eius collegam Lartem Herminium esse dicendum præter Diodorum & Dionysium docet Valerius lib. 10. ubi ita scribit, Lartis prænomen esse sumptum à Laribus.

307 M. Geganius Macerinus. C. Iulius.

H hoc anno consules referuntur à Livio. Macerinum cognomen silet Cassiodorus & Diodorus, qui etiam L. Iulium scribit. Dicitur hic ali quot pagina desiderantur. Fasti Cuspiniani pro Macerino Macrinum legunt.

308 T. Quintius Capitolinus IIII. Agrippa Furius.

DIONYSIUS & Livius T. Quintium Capitolinum IIII. & Agrippam Furtum consules edunt, ut & Fasti Cuspiniani. Diodorus & Cassiodorus cognomen & notam IIII. sicut Fasti Graci habent Furtum & Capitolinum. Onuphrius Furius ait cognomina adiunxit. Medullinus Fufus.

309 M. Genutius. C. Curtius.

LIVIVS M. Genutium & P. Curiatium hoc anno consules edit, Cassiodorus M. Genutium & P. Curiatium. Dionysius M. Genu-

M. Genutium & C. Quintium, M. Genutium, Agrippam Curtium Chilonem edit Diodorus. Sed ut Sigonius & post eum Onuphrius annotavit, mendose apud Livium Curiatius pro Curtio legitur, idq; autoritate Varronis de lingua Latina, itaq; etiam in Fastis Siculis est Genutius & Curtius.

A. Sempronius	} Tribuni militum consulari potestate,
Atratinus.	
T. Clælius.	
L. Atilius.	} quibus se abdicantibus in eorum locum facti sunt consules.

L. Papirius Mugillanus. L. Sempronius Atratinus. 310

CVM C. Canuleius tribunus plebis priore anno legem atratiorum dignitas minuebatur, patres veriti ne se inuito lex perferretur, in eam sententiam ierunt, cuius auctor C. Claudius fuisse dicitur, ut pro consulibus crearentur tres tribuni militum ex patricijs totidemq; ex plebe, ijque consulari potestate ornati rempub. regerent. Eorũ autẽ annuo imperio finito, rursus senatus & plebs consuleretur, Coss. ne an tribunos mallent. Qui verò placuissent fierent. His rebus decretis tres tantum ex patricijs creati sunt, plebe contenta quod sui ratio in comitijs habita fuisset. Verum non pro firmato eorum ius stetit, quia tertio mense quam inierunt augurum decreto perinde ac vitio creati honore abiere, ac interrex T. Quintius Barbatus dictus Coss. creat L. Papirium Mugillanum, L. Sempronium Atratinum. Hi consules in Fastis Siculis præteriti sunt. Itaq; rectè addit Livius hos consules neq; in annalibus præcis neq; in libris magistratum inueniri. Horum consulum meminit Cicero in epistola ad Papirium Petum.

M. Geganius Macerinus II. T. Quintius Capitolinus V. 311

HOS consules in hunc annum profitentur Dionysius & Cassiodorus, quorum ille eos mense Decembri iniisse tradit. Cassiodorus utraq; cognomina, Diodorus Capitolinum sicut Fasti Graci Macrinum II. & Capitolinum V. Zonas Macrinum edit & Barbatum.

312 M. Fabius Vibulanus. Postumus Aebutius Cornicen.

LIUIVS in hunc annū edit nominatos *Coff.* Diodorus & Casiodorus cognomina silent. Fasti Graeci habent Vibulanū et Helvanū. Diodorus Aebutii *Ἰουλιανὸν* cognominat, quod quale sit cognomen Sigonius incertū habes, ac legendum esse arbitratur *Ἰουλιανὸν*.

313 C. Furius Pacilus. M. Papirius Crassus.

HI, à Liuiō & Casiodoro ita eduntur consules. A Diodoro verò *Q. Furius Fufus*, Manius Papirius Crassus. A Fastis autē Graecis Pacilus & Crassus.

314 Proculus Geganius Macerinus. L. Menenius Lanatus.

LIUIVS & Casiodorus *Coff.* memorant Proculū Geganiū Macerinū, L. Meneniū Lanatū. Diodorus T. Meneniū & Proculum Geganiū Macerinū, Macerinum & Lanatū Fasti Siculi.

315 T. Quintius Capitolinus VI. Agrippa Menenius Lanatus.

HIC annus consules hos habuit Liuiō & Casiodoro auctoribus. Diodoro autem T. Quintium, T. Menenium, Fasti Sicilia Menenium & Capitolinum.

Mam. Aemilius.
316 L. Quintius Cincinnatus. F. } Trib. mil. *cof.* potestate.
L. Iulius.

TRIBVNI plebis peruicerunt, vt tribunorū militum potius quam Consulū comitiā haberentur, non dubij, quin sex ledis (tot enim iam creari licebat) ex plebeijs aliqui profitendo se fore Melianē cadis vltiores, crearentur, plebs tamen nec plures quam tres tribunos consulari potestate creauit, & in ijs L. Quintium Cincinnati filium praelatus suffragijs Quintio Mamercus Aemilius vir summa dignitatis, Lucium Iulium tertium creant. Itidem Diodorus tres tribunos militares in hunc annū edit Manium Aemilium Mamercum, C. Iulium, L. Quintium.

317 M. Geganius Macerinus III. L. Sergius Fidenas.

AD curam summā rerum quietā plebe, tribunūq; eius nihil con-
trouersae fuit, quin consules crearentur, M. Geganius Macerinus

vinus tertium & L. Sergius. Hæc Liuius. Casiodorus etiam, qui nomen nomina Consulū apponit M. Geganiū III. & L. Sergium consules edit. Diodorus item M. Geganiū, L. Sergium. Fasti Cuspiniani & Siculi Macerinum, & Fidenatem. Hunc enim Sergium Fidenatem à bello Fidenatigeſto vocatum tradit Liuius.

M. Cornelius Maluginēſis. L. Papirius Crassus. 318

LIUIVS & Casiodorus consules in hunc annum memorant *prescriptos*. Diodorus L. Papirium. A. Cornelium Macerinum *prescripto sine dubio vt existimat Sigonius. Siquidem est etiam in Fastis Cuspiniani & Siculis Maluginensis & Crassus.*

C. Iulius I. L. Virginius. 319

HI consules in hunc annum apud Liuium & Casiodorum inueniuntur, apud Diodorum verò est C. Iulius, Proculus Virginius Tricoſtus. In Fastis Cuspiniani & Siculis Iulius & Virginius.

C. Iulius III. vel M. Manlius. L. Virginius II. 320
vel Q. Sulpitius.

EOSDEM consules in sequenti anno reſectos Iulium III. Virginius I. apud Licinium Macrum inuenio. Valerius Antias, & Q. Tubero M. Manlium & Q. Sulpitium consules in hunc annum edunt. Ceterum in tam disrepanti editione & Tubero, & Macer libros linteos auctores profitentur, neuter tribunos militum eo anno fuisse traditum à scriptoribus antiquis dissimulat, Licinio libros haud dubiè sequi linteos placet, & Tubero incertus veri est. Sed inter cetera vetustate incomperta, hoc quoq; in incerto positum, ita Liuius. Diodorus verò pro Consulibus tres tribunos militum edit, M. Manlium, Q. Sulpitium Praetextatum, Seruium Cornelium Cossium. Fasti Graeci Antiatem & Tuberonem secuti Capitolinum & Camerinum attulere.

M. Fabius Vibulanus.
L. Sergius Fidenas. } trib. mil. *cof.* potestate. 321
M. Foslius.

TRIBVNI plebis assiduis concionibus prohibendo consularia comitiā cum res propè ad interregnum perducta esset, et tandem

tandem, vt tribuni militares consulari potestate crearentur. Victoria praeium, quod petebatur, vt plebeius crearetur, nullum fuit, omnes patricij creati sunt, M. Fabius Vibulanus, M. Fostius, L. Sergius Fidenas. Sic Liuius, Diodorus item edit M. Fabium, M. φαλιιον, L. Seruillum, sed mendose. Fostius Flaccinator alibi in lapidibus Capitolinis scribitur, non Fostius, vt in vulgatis libris Liuians quem mendose φαλιιον vocat Diodorus.

- 322 L. Pinarius Mamercus. }
L. Furius Medullinus } Trib. mil. coff. potestate.
S. Postumius Albus }

CONSULARIVM comitiorum nulla mentio habita est, tribuni militares consulari potestate omnes creati sunt L. Pinarius Mamercus, L. Furius Medullinus. Sp. Postumius Albus, ita Liuius. Diodorus nominat L. Furiū Sp. . . . Pinarium Mamercū.

- 323 T. Quintius. L. F. Cincinnatus Pennus.
C. Iulius Mento.

SENATVS CONSVLTVM factum est, vt comitia consularia haberentur T. Quintius L. filius Cincinnatus, eidem & Penno cognomē additur, & C. Iulius Mento Coff. facti, ita Liuius. Eosdem consules edit & Castiodorus, Fasti Graeci Pennū & Mentonem habent. Diodorus verò T. Quintium, C. Iulium.

- 324 L. Papirius Crassus. L. Iulius.

AGITATVM in vrbe à tribunis plebis, vt tribuni militum consulari potestate crearentur, nec obtineri potuit consules sunt L. Papirius Crassus & L. Iulius. Sic Liuius & Castiodorus. At Diodorus mendose habet C. Papirium, L. Iunium, Fasti Graeci Crassum & Iulium.

- 325 L. Sergius Fidenas II. Hostus Lucretius
Tricipitinus.

CONSULES hoc anno apud Castiodrum L. Sergius, Hostus Lucretius, apud Diodorum Opiter Lucretius, L. Sergius Fidenas

denas apud Liuium, L. Sergius Fidenas II. Hostus Lucretius Tricipitinus. In Fastis Siculis Tricipitinus & Fidenas. Horum meminuit Valerius in Epitoma.

- A. Cornelius Cossus. T. Q. Pennus II. 326

III consules hoc anno memorantur à Liuiio & Castiodoro, at Diodorus L. Quintium A. Sempronium, idē, mendose vt Siganus & Onuphrius arbitrantur. Est enim in Fastis Siculis Cossus, & Pennus Cornelij & Quintij cognomen. Horum consulum etiam meminuit Liuius supra anno CCCXVI.

- C. Seruilius Ahala. L. Papirius Mugillanus. 327

LIVIVS & Castiodorus consules hoc anno scribunt C. Seruilium Ahalam, L. Papirium Mugillanum: Diodorus pro Ahala Structum edit, fieri enim potest, vt Structus Ahala sit dictus.

- T. Quintius Pennus. C. Furius.
M. Postumius. A. Cornelius Cossus. 328

PLEBS tenuit, ne consules in hunc annum crearentur, tribuni militum consulari potestate quatuor creati sunt, T. Quintius Pennus ex cōsulatu, C. Furius, M. Postumius, A. Cornelius Cossus, hoc Liuius. Eosdem nominat Diodorus.

- A. Sempronius Atratinus. L. Furius Medullinus.
L. Quintius Cincinnatus. L. Horatius Barbatus. 329

IIIC annus tribunos militum consulari potestate habuit praedictos, vt refert Liuius. Diodorus omnium cognomina & L. Horatium omittit.

- Ap. Claud. Crass. decemviri F. L. Sergius Fidenas.
Ap. Nautius Rutilus. S. Iulius Iulus. 330

IOS tribunos militum consulari potestate in hunc annum edit Liuius. Eosdem prodit & Diodorus praeter cognomina & App.
D Clau-

Claudium quem T. vocat. Duos autem Sp. Nautios Rutilos tribunos per hæc tempora prodit Liuius, haud dubiè vt Onuphrius putat, errore codicum, vnum qui nunc est primum, iterum vero anno 338. alterum qui primum est anno 335. Iterum verò 350. Eosdem etiam tabula Capitolina habet, verum vnum semel, alterum ter tribunum fuisse tradunt.

331 C. Sempronius Atratinus. Q. Fabius Vibulanus.

CONSULES hoc anno creati sunt auctoribus Liuius et Castodoro, C. Sempronius Atratinus et Q. Fabius Vibulanus. Diodorus eos præterit, quos Idibus Decembris iniisse tradit Liuius. De C. Sempronio Atratinio cons. mentionem facit Valerius lib. 6. cap. 5. quem vocat L. lib. verò 3. cap. 2. vtriusq; consulis meminit, sed mendo se Q. Fabium vocat Q. Catulum.

332 L. Manlius Capitolinus. L. Papius Mugillanus.
Q. Antonius Merenda. L. Seruilius Structus.

SENATUS cum odio Sempronij consulare nomen offenderet, tribunos militares consulari potestate creari iussit. Creati L. Manlius Capitolinus, Q. Antonius Merenda, L. Papius Mugillanus. Hæc Liuius, apud quem desideratur nomen quarti tribuni, L. Seruili Structi, qui anno 337. iterum tribunus militum in tabulis Capitolinis incisus est. De his Diodorus nihil, in fragmento Capitolino extat cognomen Mugillani, quod est L. Papij.

333 T. Quintius Capitolinus. N. Fabius Vibulanus.

HIC annus consules habuit, N. Fabium Vibulanum, & T. Quintium Capitolinum, vt Liuius & Castodorus scribunt. Diodorus hos omittit. Fasti autem Siculi non item. In fragmento autè Capitolino est T. Quintius Capitolinus Barbatu, N. Fabius.

Hic

Hic Fabius filius fuit Q. Fabij decemviri, qui CCC. ad Cremeram Fabijs interfectis superfuit, primusq; in gente Fabia Numerij prænomine vsus est, vt Valerius lib. 10. & Sext. Pompeius referunt. T. Quintium eius Capitolini qui sexies consul fuit, filium fuisse Liuius scribit.

Interregnum.

334

QVVM maior pars anni per novos tribunos plebis, & aliquot interreges, certaminibus extracta esset, prohibentibus tribunis patricios coire ad prodendum interregem, modo interregem interpellantibus, ne S. C. de comitijs consularibus faceret. Postremò L. Papius Mugillanus interrex castigando nunc patres, nunc tribunos plebis obtinuit, vt tribunitia comitia haberentur. Creati tribuni consulari potestate omnes patricij T. Quintius Cincinnatus I I I. L. Furius Medullinus, M. Manlius, L. Sempronius Atratinus. Liuius hæc.

Agrippa Menenius Lanatus. P. Lucretius Tricipitinus. Sp. Nautius. C. Seruilius.

TRIBUNI militum consulari potestate à Liuius hoc anno dixeruntur Agrippa Menenius Lanatus, P. Lucretius Tricipitinus, Sp. Nautius. Desideratur autem nomen quarti tribuni. Is fuit C. Seruilius Q. F. C. N. Axilla qui anno sequenti in tabulis Capitolinis tribunus militum numeratur cum nota I I I. ita vt hoc anno primum fuerit necesse est, cum nullus præterea aptus locus relictus sit. Diodorus Sp. Veturium nominat.

L. Sergius Fidenas.
M. Papius Mugillanus. } trib. mil. potestate. 336
C. Seruilius, Prisci F.

HOS tribunos militari potestate hoc anno Liuius nominat, C. Seruilius, Axilla nuncupatur à Verrio Flacco. Diodorus hos L.

D 2 Ser.

Sergium, M. Seruiliū, & M. Papiū vocat. M. Papiū autem filius fuit L. Papij Mugillani primi censoris,

- 337 Agrippa Menenius Lanatus. L. Seruilius Structus. P. Lucretius Tricipitinus. Sp. Veturius Crassus.

HOS omnes tribunos militum hoc anno memorat Liuius. Ex his L. Seruilius Structus primū fuit anno 332. Librariū culpa in Liuiō prateritus. Diodorus eosdem tribunos habet prater cognomina & L. Seruiliū quem Caium appellat. In tabula Capitolina P. Lucretius Hosti F. & Agrippa Menenius T. F. Agrippa N. exaratifunt.

- 338 A. Sempronius Atratinus III. Sp. Nautius Rutilus II. M. Papius Mugillanus II.

HI referuntur à Liuiō, prateritum esse à librarijs Q. Fabium, Q. F. M. N. Vibulanum quartū huius anni tribunum lapid Capitulinus, Diodorus & ipsemet Liuius ostendit, qui Q. Fabium tribunum militum II. esse scribit, anno CCCXL. neque quo anno primum fuerit apud eum liquet. Ceterū A. Sempronius L. F. A. N. dicitur à Verrio Flacco, Diodorus omnes quatuor enumerat, verum cognomina tacet.

- 339 P. Cornelius Cossus. Quintius Cincinnatus. C. Valerius Potitus. N. Fabius Vibulanus.

HOS Tribunos militum consulari potestate edit Liuius: Diodorus P. Cornelium. C. . . . Fabium. Tabula Capitolina P. Cornelium. . . . F. P. N. C. Valerium L. F. Volusi N. Quintij pronomē incognitum.

- 340 Cn. Cornelius Cossus. L. Valerius Potitus. Q. Fabius Vibulanus II. L. Posthumius Regillensis.

HOS in hunc annum profitetur Liuius. At Diodorus Tit. Posthumium. C. Cornelium. C. Valerium. Cesonem Fabium: P. Postumium

Posthumius A. F. A. N. dicitur à Verrio Flacco. Quem propter crudelitatem ab exercitu suo lapidibus obrutum scribit Liuius.

- Cn. Cornelius Cossus L. Furius Medullinus. 341

DEinde patres vicere vt consules crearentur Q. Fabio Vibulano comitia habente. Consules creati sunt M. Cornelius Cossus. L. Furius Medullinus, eosdem consules prater cognomina scribunt Diodorus & Cassiodorus. Fasti Graci habent Cossus & Medullinus.

- Q. Fabius Ambustus. C. Furius Pacilus. 342

LIVIVS & Cassiodorus hos consules edunt: Diodorus cognomina filet.

- M. Papius. C. Nautius Rutilus. 343

LIVIVS & Cassiodorus consules hoc anno referunt M. Papium & C. Nautium Rutilum. Diodorus cognomen tacet. Liber Cuspiniani Mugillanum & Rutilum.

- M. Aimilius. C. Valerius. 344

M. AIMILIVS & C. Valerius consules appellantur à Liuiō & M. Cassiodoro. Diodorus Manium habet pro M. Hic Aimilius in tabula Capitolina in primo & tertio tribunatu dicitur M. Aimilius Mani F. M. N. Mamercinus.

- Cn. Cornelius Cossus. L. Furius Medullinus. II.

LIVIVS hoc anno consules hos prodit, Cassiodorus cognomina & notam I. praterit. Diodorus L. Furiū, Cn. Pompeium. Cn. autem Cornelius descriptus est ex extremitate fragmenti Capitolini L. Furius ex eius tribunatibus Capitolinis

- 346 C. Iulius Iulus. }
 P. Cornelius Cossus. } Trib. mil. consulari potestate.
 C. Seruilius Ahala. }

H Tribuni militum hoc anno suggeruntur à L. Livio, Diodorus cognomina flet, quae tabula Capitolina subijciunt. C. Seruilius P. F. Q. N. Ahala in secundo tribunatu Capitolino scribit.

- 347 L. Furius Medullinus II. C. Valerius potitus II.
 N. Fabius Vibulanus II. C. Seruilius Ahala II.

Livius quatuor tribunos omnes patritios, atque eorum honore factos refert hoc anno factos fuisse L. Furium Medullinum, C. Valerium Potitum, N. Fabium Vibulanum, & C. Seruilium Ahalam: huncque respectum continuato honore, tum ob alias Virtutes, tum ob recentem fauorem vnica moderatione partum. Diodorus C. Furium, C. Seruilium, C. Valerium: N. Fabium habet. In tabulis Capitolinis Potitus Volusus II. & Medullinus, reliqui duo integre descripti. Ex his apparet Livium, vt Onuphrius annotat, lapsum. Nam Medullinus non I I. sed primum hoc anno Tribunus militum est, hoc anno est, qui ante bis consul fuit, & postea septies tribunus militum erit.

- 348 P. Cornelius Cossus. N. Fabius Ambustus,
 Cn. Cornelius Cossus. L. Valerius Potitus.

Ex quatuor Tribunis militum L. Valerius & N. Fabius notati sunt in tabulis Capitolinis, reliqui duo, vt ex eorundem fragmento Livio, & Cassiodoro constat, fuerunt P. Cornelius A. F. M. N. Rutilus Cossus descriptus ex eius dictatura: Diodorus quartum Tribunalium enumerat Terentium Maximum.

Titus

- T. Quintius Capitolinus: A. Manlius.
 Q. Quint. Cincinnatus. L. Furius Medullinus III. 349
 C. Iulius Iulus II. M. Aemilius Mamercinus.

Tribunos militum sex hoc anno creatos ait Diodorus, verum non nisi T. Quintium, C. Iulium, & A. Manlium nominat. Livius omnes enumerat pro vt hic positi sunt. Lapis Capitolinus habet Iulum II. Capitolinum Barbatum, Cincinnatum, & reliquos tres. Et hic annus primus sex tribunos militum habuit, quod leges centum fuerat, vt fieret iam tum cum primum de tribunis creatum latum fuerat, quo anno Veij primum obsessi sunt.

- C. Valerius Potitus III. Cn. Cornelius Cossus.
 M. Sergius Fidenas. K. Fabius Ambustus. 350
 P. Cornelius Maluginensis. Sp. Nautius Rutilus II.

Hos eosdem quos Livius, Diodorus, praeter cognomina & Cn. Cornelium quem mendose vocat Iunum Lucillum, edit. In tabulis Capitolinis est Maluginensis, Cossus I I. Ambustus & reliqui tres integri Nautium Rutilum I I. Livius, Verrius Flaccus III. nominat.

- M. Aemilius Mamercus II. M. Quintilius Varus.
 L. Valerius Potitus III. L. Iulius Iulus.
 Ap. Claudius Crassus. M. Postumius. 351
 M. Furius Camillus. M. Posthumius Albinus.

Livius tribunorum militum numerum à Romanis auctum, atque octo, quod nunquam antea creatos scribit nominibus quae apposimus, apud Diodorum autem haec nomina sunt Manius Claudius, M. Quintilius, L. Iulius, M. Furius, L. Valerius, quaequam autem desint apud eum aliqui Tribuni, ipsum tamen eos non octo sed sex edidisse existimet Onuphrius, & cum eo Sigonius. Quod etiam Verrius Flaccus in tabulis Capitolinis observavit.

D 4 C. Ser.

C. Servilius Ahala III. Q. Sulpitius.
 Q. Servilius A. Manlius. II.
 352 L. Virginius M. Sergius. II.

A PVD Liuium tribuni consulari potestate sunt C. Servilius Ahala III. Q. Servilius, & L. Virginius. reliqui vt in tabulis Capitolinis prater pronomina: Q. Servilium Liuius Fidenatem vocat. in alijs sequentibus eius tribunatibus quos sex geret. L. Virginius Onuphrius Tricoftum gentilitium cognomen adiungit. Ab horum serie non discedit Diodorus, sed mendose apud eum vt Sigonius annotat κλώδιος μαρκος ἀγκος. In fragmento Capitolino nominantur. Q. Sulpitius Ser. F. Ser. N. Camerinus Cornut. A. Manlius. A. F. C. N. Vulfo Capitolinus II. M. Serg. L. F. L. N. Fidenas II.

353 L. Valerius Potitus III. Cn. Cornelius Cossus,
 M. Furius Camillus K. Fabius Ambustus,
 M. Aemilius Mamercinus III. L. Iulius Iulus.

HOS omnes tribunos Liuius hoc anno enumerat, Diodorus L. Iulium, M. Furium, Aemilium Mamercum, C. Cornelium, Casonem Fabium. πάλλον σέξτον vitio. In Capitolino fragmento est L. Iulius, L. F. Vopisci. N. Iulus. M. Aemilius Man. F. M. N. Mamerc. K. Fabius M. F. Q. N. Ambustus II. Hi Kal. Octobribus iniussi, cum Idus Decembris ante solennes essent, ob cladem à M. Sergio priore anno ad Veios acceptam: Camillus in Faliscos, Cornelius in Capenates, Valerius in Volscos ad Anxur recipiendum, Aemilius & Fabius ad Veios obsidendos profecti.

354 P. Licinius Caluus P. Mænius.
 T. Titinius P. Mælius.
 L. Furius Metullinus L. Publilius Vulfcus.

Hi à Liuiio Tribuni militum hoc anno produntur, Diodorus vero tres tantum enumerat Tribunos militum P. Mælium. Sp. Manium, L. Furium, Caterum Onuphrius non L. Furium sed Sp. Furium

Furium legendum arbitratur. Idem P. Licinio Calium nomen adiunxit, quem primum è plebe tribunis militum tradidit Liuius vsurpandi iuris causa creatum.

M. Veturius. M. Pomponius.
 C. Duilius. Volero Publilius.
 Cn. Genucius. L. Atilius.

355

HOS tribunos edit Diodorus. Liuius autem M. Veturium vnnum patricium, reliquos plebeios, M. Pomponium, C. Duilium, Volerem Publilium, Cn. Genutium L. Atilium. Liber Cuspiniani, qui nisi duo Tribunorum nomina quotannis prodit Augurium habet & Longum hoc Atilij, illud Genutij cognomina.

L. Valerius Potitus v. L. Furius Medullinus.
 M. Valerius Maximus. Q. Servilius Fidenas II.
 M. Furius Camillus II. Q. Sulpitius Camerinus.

Hi patricij omnes in hunc annum Tribuni militum creati sunt vt Liuius scribit, nec dissentit Diodorus quamuis duo nomina deprauata referat κλώδιος ἔγων, μαρι & ἄππιος Camilli I. Tribuni militum meminit etiam Plutarchus in eius vita. Medullini III. lapsi Capitolinus.

L. Iulius Iulus. A. Postumius Regillensis.
 L. Furius Medullinus III. P. Cornelius Maluginensis.
 L. Sergius Fidenas. A. Manlius.

ITA hos Liuius enumerat: At Diodorus L. Sergium, A. Postumium, P. Cornelium, σέξτον κένσιον Q. Manlium, ἀπίππον κωμίδον. Est autem annotantibus Sigonio & Onuphrio in duobus menda gravissima.

D 5

P. Lic-

- 358 P. Licinius P. F. Caluus, L. Titinius II.
P. Mænius II, P. Mælius II.
Cn. Genutius II, L. Atilius II.

E a ratione à Liuiò hi tribuni militum eduntur. Diodorus autem prodit L. Titinium, P. Liciniam, P. Mælium, Q. Manium, Cn. Genutiũ, L. Atilium. Hi omnes, vt ait Liuius, præter L. Licinium P. F. paulò ante tribunatum gesserunt, qui Genutium etiam in prælio cecidisse aduersus Faliscos scribit.

- 359 P. Cornelius Cossus, P. Cornelius Scipio.
K. Fabius Ambustus III. L. Furius Medullinus V.
M. Valerius Maximus II. Q. Seruilius III.

POST captos Veios hic annus præcedentes tribunos militum consulari potestate habuit. Diodorus P. et Ser. Cornelios Cossos vocat, in reliquis exceptis cognominibus (quæ silet) conuenit.

- 360 L. Furius Medullinus VI. Sp. Postumius.
C. Aemylius, P. Cornelius II.
L. Valerius Poplicola, M. Furius Camillus.

LIVIUS hoc anno memorat. Diodorus M. Furiũ, C. Aemilium, Κάρτων βίρον mendose, Camillus nunc est III. P. Cornelium Scipionem, non Cossum, intelligendum putant Sigonius & Onuphrius. Hoc anno Camillus tribunus militum Faliscos iustitia in ditionem populi Romani redegit, remisso ad Faliscos puerorum magistro proditore Liuius & Plutarchus. Valerius non sine suspitione erroris hanc rem à Camillo consule actam tradit lib. 6. Cum Plutarchus eum nunquam consulem fuisse tradat.

- 361 L. Lucretius Flauus, Seruius Sulpitius Camerinus.

LIVIUS post XV. annum (inquit) creati consules sunt L. Lucretius Flauus, Seruius Sulpitius Camerinus, Diodorus & Cassiodorus cognominis prætereunt. Fasti Siculi Flauum & Camerinum profitentur.

L. Valc.

- L. Valerius Potitus. M. Manlius Capitolinus. 362

L Valerius Potitus, M. Manlius, cui postea Capitolino cognomine fuit, consules hoc anno referuntur à Liuiò. Dionysius libro primo horum consulum meminit, & L. Valerium Potitum, T. Manlium Capitolinum nominat Cassiodorus, L. Valerium, M. Manlium Diodorus, L. Valerium, A. Manlium. Fasti Siculi Potitum, & Capitolinum.

- L. Lucretius, L. Furius Medullinus VII. 363
Ser. Sulpitius, Agrippa Furius.
M. Aemilius, C. Aemilius II.

CONSVLIBVS morbo implicatis, placuit per interregnum renouari auspicia, itaq; cū ex S. C. cōsules abdicassent, ab interregibus sex tribuni militum consulari potestate creati sunt, qui Calpurni tribus magistratum occipere, vt ait Liuius. Diodorus quatuor tantum edit. L. Lucretium, Ser. Sulpitium, C. Aemilium, L. Furium: Sulpitium Zenaras Rufum appellat, quod ei etiam cognomen addidit Onuphrius.

- Q. Fabius Ambustus, Q. Sulpitius Longus. 364
Duo fratres Q. Fabij Amb. Q. Seruilius IIII.
Seruil. Corn. Maluginensis.

H à Liuiò tribuni militum potestate consulari referuntur, At Diodorus Q. K. & C. Fabios & reliquos tres enumerat. Q. Sulpitij Tribuni militum Plutarchus in Camillo, Gellius ex Verrio Flacco lib. 5. cap. 17. & Macrobius lib. 1. Saturnalium meminerunt.

- L. Valerius Poplicola I I. A. Manlius. 365
L. Virginius, L. Aemilius.
P. Cornelius, L. Postumius.

H post urbem captam apud Liuium Tribuni militum creati sunt. Apud Diodorum P. Cornelius, L. Virginius, Valerius, A. Manlius, L. Posthumius. Horum Tribunorum meminit Macrobius lib. 1. Saturn.

T. Quin.

366 T. Quintius Cincinnatus. L. Aquilius Corvus;
Q. Seruilius Fidenas V. L. Lucretius Tricipitinus,
L. Iulius Iulus. Ser. Sulpitius Rufus.

HOS ita prodit Livius hoc anno Tribunos militum consulari
potestate, Diodoro autem Tribuni sunt T. Quintius L. Serui-
lius, L. Iulius Aquilius, L. Lucretius & Seruius Sulpitius.

367 L. Papirius. C. Sergius.
L. Aemilius II. C. Cornelius.
L. Menenius. L. Valerius Poplicola III.

HOS Livius hoc anno Tribunos militum consulari potestate pro-
dit, at Diodorus L. Papirium, C. Cornelium, L. Menenium, C.
Seruilium, A. Valerium, & Q. Fabium edit. Deest autem apud
Livium Sexti tribuni nomen, quem ex Diodoro Sigonius & Onu-
phrius apposuerunt C. Cornelium, Diodorus etiam pro Sergio Serui-
lium habet, & Aemilium pro Fabio.

368 M. Furius Camillus. L. Horatius Pulvillus,
Sex. Cornelius Maluginensis. L. Quintius Cin-
cinnatus.
Q. Seruilius Fidenas VI. P. Valerius.

RES ad Camillum Tribunum militum consulari potestate re-
dyt, allega additi quingz hic memorati, Diodorus verò quatuor
creatos scribit M. Cornelium, Q. Seruilium, M. Furium, L. quin-
tium. Hoc anno M. Camillus oblata dictatura non esse opus di-
xit, & vna cum collegis tribunis Volscos, Antiates atq. Etruscos
rebellantes vicit.

369 A. Manlius. L. Quintius Capitolinus.
P. Cornelius. L. Papirius Cursor I.
T. Quintius Capitolinus. C. Sergius II.

ITA Livius habet, Diodorus autem mantus quatuor tantum pro-
dit, L. Papirium, Q. T. & L. Quintios. Ex quibus A. Manlius cum
Tribu-

Tribuni fuerit anno CCCLXV. anno verò CCCLXXI. III.
nunc profecto est iterum.

Ser. Cornelius Maluginensis III. P. Valerius Potitus II.
M. Furius Camillus V. Ser. Sulpitius Rufus I.
C. Papirius Craffus. T. Quintius Cincinnatus II.

370

SIC hi à Livio Tribuni militum potestate consulari referuntur,
Diodorus tantum (vt eius cōsuetudo est) quatuor edit, Seruium
Sulpitium, L. Papirium, M. Cornelium, T. Quintium. Hoc anno M.
Manlius crimine affectati regni damnatus è sacro deiectus est. Li-
uium, Plutarchus, & Valerius.

L. Valerius IIII. L. Lucretius.
A. Manlius III. L. Aemilius.
Ser. Sulpitius III. M. Trebonius.

371

HOS in hunc annum digerit Livius, Diodorus quatuor edit L.
Valerium, Crispum (quod Trebonij nomen est) A. Manlium.
Ser. Sulpitium, Crispum alij Flauum vocant.

Sp. Papirius. Q. Seruilius.
L. Papirius. C. Sulpitius.
Ser. Cornelius IIII. L. Aemilius IIII.

372

HIAutore Livio Tribuni militum potestate consulari hoc anno
creati sunt. Cornelio vt ante vidimus cognomen fuit Malugi-
nensis. Diodorus quatuor scribit Q. Seruilium, Sp. Papirium, Corne-
lium, & βιον ἀλλοιον mendose.

M. Furius Camillus VI. L. Furius.
A. Postumius Regillensis. L. Lucretius.
L. Postumius Regillensis. M. Fabius Ambustus.

373

ITA vt hocce collocanimus, Livius, Diodorus M. & L. Furios, A. Po-
stumium, L. Lucretium, M. Fabium & L. Postumium nominat.
Plutar-

Plutarchus quoq, hoc anno tribunum militum Camillum vt vocat, quo anno vicit Prænestinos & Volscos, & Tusculanos, quibus bellum indictum erat, quod in bello Prænestinorum affuissent.

- 374 L. Valerius V. L. Menenius II.
L. Valerius III. P. Papirius.
C. Sergius III. S. Cornelius Maluginensis.

His sex à Liuiio descripti sunt, à Diodoro vero octo memorantur, L. & P. Valerij, C. Terentius, L. Menenius, C. Sulpitius, T. Papirius, L. Aimilius, M. Fabius.

- 375 P. Manlius. C. Sextilius.
C. Manlius. M. Albinus.
L. Iulius. L. Antistius.

COMITIA inde habita tribunorum militum consulari potestate, quibus aequatus patritiorum plebeiorumq, numerus. Ex patribus creati P. & C. Manlij cum L. Iulio, plebes C. Sextilium, M. Albinum, L. Antistium dedit, ita Liuius. At Diodorus octo prodit, ac enumeratis addit, C. Herenucium, & P. Trebonium. Sextilium quoq, Sextium nominat.

- 376 Sp. Furius. P. Clœlius.
Q. Seruilius II. M. Horatius.
C. Licinius. L. Geganius.

His consulari potestate Tribuni militum à Liuiio hoc anno referuntur. Est autem apud Liuium pro L. Menenio III. C. Licinius legendum, vt in Scolijs Linianis demonstrauit Sigonius, & in Fastis approbat Onaphrius. A Diodoro verò quatuor tantum, Q. Seruilius, L. Furius, C. Licinius, P. Clœlius.

L. Aemi-

- L. Aemilius. Ser. Sulpitius.
P. Valerius IIII. L. Quintius Cincinnatus.
C. Veturius. C. Quintius Cincinnatus.

377

HOS Tribunos militares patritios omnes plebs coacta principū Popibus fecit Liuius autore. Quos etiam excepto C. Quintio edit Diodorus, qui eum C. Cornelium vocat. Seruio Sulpitio prætecto a toto nomen fuit. Zonaras eum Rufum vocauit.

- C. Licinius Stolo. Tribuni plebis per annos V.
L. Sextius.

378

HOC anno quartū mutata est respub. Romana, à tribunis enim militum consulari potestate ad tribunos plebis administratio reipub. recidit. Huius mutationis autores à Liuiio traditi sunt C. Licinius Stolo, & L. Sextius trib. pleb. qui cū anno priore leges tres aduersus patritiorum opes pro cōmodis plebis promulgassent. Vnā de ere alieno, alteram de modo agrorum, tertiā ne tribunorum militū comitia fierent, & consulū vtiq, alter ex plebe crearetur, neq, eas ferre per collegarum intercessionem, quos de industria patres cōparauerant, potuissent, tum irati, comitia præter Aedilium tribunorumq, plebis, nullos curules magistratus creari passi sunt. Ea q, magistratum solitudo, plebe reficiente duos tribunos, & his perpetua & inuicta intercessione tribunorū militū comitia tollentibus, per quinquennium urbem tenuit ita Liuius. Hanc autem magistratum solitudinem Diodorus appellat *Αναρχία*, at q, in priorem annum rejcit. Sextus autem Rufus, Eutropius, Casiodorus, & Zonaras, non quinquennio sed quadriennio Respub. obtinuisse scribunt. Sigonius & Onaphrius in Fastis suis Liuium sequuntur, cuius annales sequuti Capitolini scriptores videntur. Liuius etiam lib. 16. cap. 44. meminit anni CCCLXXIX. ab urbe condita, qui fuit sine magistratibus, quo anno Roma Loton fuisse ait in Lucina area aede condita.

379

380

381

382

L. Furius.

L. Furius. Ser. Cornelius.
A. Manlius. P. Valerius.
Ser. Sulpitius. C. Valerius.

In hunc annum Tribuni plebis C. Licinio, & L. Sextio intercessionem remittentibus comitijsq; ab interrege habitis, Tribuni militum autore Livio, predicti creati fuerunt. Hos Diodorus ita vocat L. Papium, L. Menenium, Ser. Cornelium, Seruium Sulpitium, & post hos iterum magistratum solitudinem fuisse scribit, qua sublata deinceps creatos A. Manlium, L. Furium, Ser. Sulpitium, Ser. Cornelium. Est enim in eo tum eius Vitio, tum libitariorum negligentia annuorum magistratum perturbatio.

Q. Seruilius. M. Cornelius.
C. Veturius II. Q. Quintius.
A. Cornelius. M. Fabius.

Et hic annus autore Livio hos Tribunos militum consulari potestate habuit. Diodorus vero Q. Ser. C. Veturium, A. Cornelium, M. Cornelium & M. Fabium edit. & Q. Cincinnatum potius quam Capitolinum Sigonius vocat. Reliqua ex fragmentis Capitolinis fidem habent, in quibus est Cossus. . . . Maluginensis. . . . Cincinnatus. . . . M. Fabius Ambustus. Est autem M. Fabius Ambustus is, qui filias duas collocauerat, ynam C. Licinio Stoloni, alteram Seruio Sulpitio praeextato, vt scribit Livius.

L. Quintius. Ser. Cornelius.
Ser. Sulpitius. Sp. Seruilius.
L. Papius. L. Veturius.

Hos sex, hoc anno Tribunos militum Livius prodit, Tres tantum refert Diodorus T. Quintium, Seruium Cornelium, Seruium Sulpitium. Hi vero omnes quibus cognominibus, ac qua numerorum in multiplicatis honoribus nota signandi sint, Capitolina fragmenta docent in quibus est Capitolinus. . . . Maluginensis II. pra-

II. praeextatus III. Sp. Seruilius Structus, L. Papius Crassus, L. Veturius Crassus Cicurinus.

Duo dictatores sine curulibus magistratibus. 386

PRINCIPIO statim anni ad vltimam dimicationem de legibus à Licinio & Sextio prouulgatis ventum est, & cum tribus vocaretur, nec intercessio collegarum laboribus obstaret, trepidi patres ad duo vltima auxilia summum imperium, summumq; ciuem decurrunt. Dictatorem dici placet, dicitur M. Furius Camillus, qui magistrum equitum L. Aemilium cooptat. Caterum cum plebis duces acriter contra Camillum agerent, vt Livius scribit, is se dictatura abdicauit, vt etiam Plutarchus testatur causam abdicationis, quam Livius refutare conatur affirmans. In locum Camilli abdicantis dictatorem alterum susceptum fuisse, Livius & Plutarchus scribunt. Livius P. Manlium vocat, Plutarchus nomen tacet. Magistrum vero equitum C. Licinium fuisse vterq; scribit. Verum non eundem vterq; intelligit. Livius enim eum esse dicit qui tribunus militum consulari potestate fuerat, & recte Plutarchus seditionis nouarumq; legum authorem, & male. Nam seditionis dux hoc anno nonum tribunus plebis resectus est, eodem vero tempore tribunus plebis, & magister equitum esse non poterat. Quare Onuphrius eum filium existimat P. Licinij Calui tribuni militum. Nepotem vero eius P. Licinij, qui primus è plebe tribunus militaris fuerit, de quo plura apud ipsum in Fastis suis.

A. Cornelius II. M. Cornelius II.
L. Veturius. M. Geganius.
Iulus P. Manlius. P. Valerius V I.

LIVIVS hoc anno tribunos militares iam nominatos prodit, quos praeterit Diodorus. Horum cognomina & multiplicatorum horum nota in fragmentis Capitolinis sunt ita, Cossus II. . . . Maluginensis II. . . . . Macerinus. L. Veturius. Crassus Cicurinus II. . . . . P. Valerius Poritus Publicola V I. P. Manlius Capitolinus II.

E L. Sextius.

388

L.Sextius.

L.Aimilius.

CVM L.Sextius & C.Licinius tribuni plebis decimum refecti Caccius de legibus ferendis pugnarent, Dictatoris tandem & Senatus auctoritas vi tribunitia victa est, ac omni aduersante nobilitate, vt comitia consulum fierent, atq; alter ex plebe cof. crearetur legibus latis obtinuerunt. Quibus L.Sextius primus de plebe cof. factus est. Quū autem patricij se huius rei authores futuros omnino negarent, ac res ad secessionem plebis spectaret, per dictatorem sedate discordia sunt. Cōcessusq; à nobilitate plebi consul plebeius. A plebe verò nobilitati prator vnus, qui ius in vrbe diceret ex patribus creandis. iidem etiam adiles curules duos ex patricijs vt fierent, primū obtinuerunt. Plebs consulatum L.Sextio, cuius lege partus erat dedit, ei collega ex patribus datus L. Aimiliū Mamercus. Hac Liuius & Plutarchus, qui cum Castodoro consules edit L. Aemiliū Mamercum, L. Sextium ex plebe. Quos Diodorus, vocat L. Aemiliū Mamercum, Lucium Lateranum. Est autem Lateranus Sexti cognomen, vt est in tabula Capitolina, in qua Mamercinus & L.Sextius Sextinus Lateranus consules eduntur, vt in Fastis Siculis Mamercinus & Lateranus in lib. de viris illustribus scriptum est, non L.Sextium, sed C.Licinium Stolonem primū è plebe consulem factum.

389

L.Genutius.

Q.Seruilius.

DIODORVS, Liuius & Castiodorus consules edunt, L.Genutium, Q.Seruiliū, quorum Orosius quoq; & Eutropius mentionem faciunt Q.Seruilius Q.F.Q.N. Ahala scribitur in hoc consulari Capitolino, L.Genutius. M.F. Cn.N. Anenitensis in secūdo. In Fastis autem Siculis est Genutius & Curtius, vt opinatur Sigonius per mendam.

390

C.Sulpitius Peticus.

C.Licinius Stolo.

HI consules memorantur à Liuiō & Castodoro. Diodorus cognomina silet. Eorundem meminit Valerius libro 2. cap.1. & Plutarchus in Problematis. Quem autem ceteri Stolonem Capitolini

tolini scriptores Caluum appellant, itemq; Siculi, qui horum cognomina edunt Peticum & Caluum.

L.Aemilius Mamercus II. Cn.Genutius. 391

LIVIUS & Castiodorus hos consules edunt, quos Diodorus libro 16. Cn.Genutium, L.Aimiliū vocat. In tabulis Capitolinis... Mamercinus I. Cn.Genutius, M.F.M.N. Anenitensis, in Fastis Siculis est Mamercinus & σύλλα.

Q.Seruilius Ahala, L.Genutius II. 392

DIODORVS in hunc annum consules prodit Q.Seruiliū & Q.Genutium, Fasti Siculi Ahalam & Genutium. Liuius & Castiodorus Q.Seruiliū Ahalam, L.Genutium. Hi sunt, qui triennio etiam ante inter se collega comparati fuerunt.

C.Sulpitius. C.Licinius Caluus. 393

HOS in hunc annum memorat Liuius, Castiodorus C.Sulpitium II. & C.Licinium. Diodorus C.Sulpitium & C.Licinium, Sigonius eosdem esse putat, qui triennio ante collega etiam fuerunt. Licinium Fasti Siculi, non Calui vt antè, sed Stolonis cognomine afficiunt, vt Sulpitium Petici.

C.Poetelius Libo, M.Fabius Ambustus. 394

C Poetelium Balbum, M.Fabium Ambustum, consules in hunc annum tradit Liuius & Castiodorus. At Diodorus M.Fabiū & C. πόντιον mendose pro ποιτέλιον. Alia cognomina tradunt Capitolini scriptores C.Poetelij quam Liuius, illi enim Libonem Visulum, hi Balbum. Cum Capitolinis faciunt Siculi.

M.Popilius Lænas. Cn.Manlius. 395

HOC nomine Liuius & Castiodorus consules produunt in hunc annum, Diodorus M.Popiliū Lenatum, & Cn. Manlium Imperiosum. Primus è Popilijs hic fuit, qui Lænas dictus sit, cuius causam in Bruto exponit Cicero, M.Popilius (inquiens) cum con-

sal effert, eodemq; tempore sacrificium publicum cum lana faceret, quod erat flamen Carmentalis, plebis contra patres concitatione & seditione nunciata, vt erat lana amictus, ita venit in concionem seditionemq; tum auctoritate, tum oratione sedauit.

396 C. Fabius. C. Plautius.

L I V I V S & Cassiodorus cōsules memoratos hoc anno habent, apud Diodorum sunt M. Fabius, C. Plotius. In Fastis Siculis est Ambustus & Proculus. In Capitolinis . . . Ambustus C. Plautius Proculus.

397 C. Martius. Cn. Manlius.

D I O D O R V S, Liuius & Cassiodorus, consules hoc anno produnt, C. Martium & Cn. Manliū, Cn. Manlius biennio ante primū consul fuit. Liber Cuspiniāni & Fasti Graci Rutilum & Capitolinum habent.

398 M. Fabius Ambustus II. M. Popilius Lenas II.

H O C nomine à Liuiō & Cassiodoro huius anni consules memorantur, Diodorus cognomina & numeros præterijt. Liber Cuspiniāni & Fasti Graci Ambustum II. & Lenatem edunt.

399 C. Sulpitius Peticus III. M. Valerius Poplicola.

Q V A D R I N G E N T E S I M O anno quam vrbs conditærat, quinto & tricesimo quam à Gallis recepta, ablato post XI. annum à plebe consulatu, patricij consules ambo ex interregno magistratum inierunt, C. Sulpitius Peticus III. M. Valerius Poplicola, Liuius. Eisdem consules referūt Diodorus & Cassiodorus & Fasti Siculi, cur dissentiat Liuiana summa ab hac digessione explicant Sigonius & Onuphrius in suis Fastis.

400 M. Fabius Ambustus III. T. Quintius
vel M. Popilius.

H O C etiam anno consules ambo ex Liuiō patricij fuerunt M. Fabius Ambustus III. T. Quintius, quamuis in quibusdam anna

annalibus pro T. Quintio M. Popiliū cosse inuenisse scribat. Liuiō assentiuntur Diodorus, Cassiodorus, itemq; Solinus, qui cap. 41. ex Cornelio Nepote Alexandri natalem M. Fabio Ambusto, T. Quintio Capitolino cosse scribit. Liber Cuspiniāni Ambustum & Capitolinum edit. Hi consules cum ijs qui sequuntur, in Fastis Siculis prætecti sunt.

C. Sulpicius Peticus III. M. Valerius
Poplicola III. 401

C O N S V L E S ambo patricij hoc anno creati, qui hęc notantur, auctorib. Liuiō & Cassiodoro. Diodorus cognomina et numeros omittit, subijciens prioribus cosse, M. Valerij, C. Sulpitium.

P. Valerius Poplicola. C. Martius Rutilus. 402

P V A L E R I O Poplicole datus est à plebe collega C. Martius Rutilus in hunc annum, vt ait Liuius. Hos vocat Cassiodorus P. Valerium, C. Martium Rutilum II. Diodorus M. Fabium, P. Valerij. Fasti Siculi hos cum insequentibus confundunt, qui Rutilum & Pennum inter se comparant.

C. Sulpitius Peticus . . . T. vel K. vel C. 403
Quintius Pennus.

C R E A T I in hunc annum consules C. Sulpitius Peticus, T. Quintius Pennus, quidā Casonem, alij Caium nomen Quintio adijciunt. Sic Liuius, Cassiodorus, C. Sulpitium Peticum, T. Quintium Pennum edit. Diodorus C. Sulpitium & C. Quintium.

M. Popilius Lenas. L. Cornelius Scipio. 404

M P O P I L I U M Lenatem à plebe consulem in hunc annum à patribus L. Cornelium Scipionem datū scribit Liuius. Cassiodorus M. Popiliū Lenatem III. L. Cornelij Scipionē edit Diodorus C. Cornelij, M. Popillum. Fasti Siculi Scipionem & Lenatem.

L. Furius Camillus. P. Claudius Crassus. 405

D I C T A T O R L. Furius Camillus reddidit patribus pristina possessionem consulatus, ipse ob id meritum ingenti patrum

studio creatus Consul collegam P. Claudium Crassum dixit. Livi-
us, ijdem consules produntur à Castodoro. Diodorus Aemilium
T. Quintium edit. Fasti Siculi Camillum & Crassum. Horum con-
sulum meminit Cicero in Catone, cum ait, Platonem Tarentum
venissè L. Camillo ac P. Claudio consulibus, & Gellius lib. 9. cap. 11.

406 M. Valerius Coruus. M. Popilius Lænas III.

DICTATOR M. Manlius Torquatus absentem M. Valerium
Coruum (id enim illi deinde cognomen fuit) summo favore po-
puli tres & viginti annos natum Consulem renuntiauit, Collega
Coruo de plebe M. Popilius Lænas III. Consul datus est, ita Livi-
& Castodorus. Diodorus triennio post M. Valerium, & M. Popi-
lium edit. In fragmento Capitolino est tantum M. Valerius M. P.
M. N. Coruus consul. In Fastis Siculis Coruinus & Lænas.

407 T. Manlius Torquatus. C. Plautius.

HOS Livi- & Castodorus huius anni consules edunt. Fasti
Cuspiniani & Siculi Torquatum, & Vennonem. In Capito-
lino fragmento extant cognomina Manlij imperiosus torquatus.

408 M. Valerius Coruus II. C. Pœtelius.

HI Consules memorantur à Livio & Castodoro. Fasti Cuspi-
niani & Siculi Consules profitentur Coruinum & Libonem.
C. Pœtelius ex dictatura Capitolina anno CDXL. gesta de-
scriptus est. Nam in fragmento huius consularis
extat tantum Cognomen eius alte-
rum Vifolus.

M. Fa-

M. Fabius Dorso. Ser. Sulpitius Camerinus. 409

HI Consules in hunc annum creati aut or Livi- & Castodorus,
Diodorus etiam quanquam non suo loco M. Fabium, & Ser.
Sulpitium consules prodit: Fasti Siculi Dorsonem & Camerinum.
Hiambo Consules patritij fuerunt, quod omisit Livi-.

C. Martius Rutilus III. T. Manlius Torquatus II. 410

LIVIVS & Castodorus Consules hos hoc anno profitentur:
Diodorus item edit C. Martium, C. Manlium Torquatum. Fa-
sti Siculi Rutilum & Torquatum: Eorundem etiã meminit Fron-
tinus lib. 1. Stratagematum.

M. Valerius Coruus III. A. Cornelius Coffus. 411

HOS creatos in hunc annum cum Livio Castodorus tradit: M.
Valerium & A. Cornelium edit Diodorus: Cicero de divina-
tione & Frontinus Valerium & Coffum, Fasti Siculi uterq; pa-
tritius est. Is verò qui scripsit de viris illustribus Valerium Maxi-
mum & Cornelium Coffum vocat.

C. Martius Rutilus IIII. Q. Servilius. 412

LIVIVS & Castodorus consules in hunc annum produnt, C.
Martium, & Q. Servilium: Diodorus Q. Servilium, Martium Ru-
tilum: Abalam & Rutilum Fasti Siculi, Q. Servilius Abala is est,
qui magister Equitum fuit anno CDIII.

C. Plautius II. L. Aemilius Mamercinus. 413

CONSVLES subsecuti sunt C. Plautius II. & L. Aemilius
Mamercus, teste Livio & Castodoro: Diodoro autem L. Aemi-
lius C. Plotius: Fasti Siculi Venno & Mamercinus, Cuspi-
niani Fasti in hunc annum Vennonem II. & Ma-
mercinum edunt.

E 4

T. Man-

- 414 T. Manlius Torquatus III. P. Decius Mus.
Titus Manlius Torquatus III. P. Decius Mus hoc anno consulatum gesserunt, autore Liuius & Castodoro: Diodorus edit T. Manlium Torquatum, P. Decium: Siculi Fasti Torquatum & Mutem: Zonaras Torquatum III. & Decium: Eorundem consulum meminit Plinius lib. 22. cap. 5. Valerius lib. 1. cap. 5. vna cum alijs.
- T. Aemilius Mamercinus. Q. Publilius Philo.
 415 **C**onsules hoc anno T. Aemilius Mamercus, Q. Publilius Philo à Liuius & Castodoro memorantur, Diodorus præterit Cognomina, Fasti Græci Mamercinum & Philonem edunt. Philo ex tabulis Capitolinis descriptus est.
- L. Furius Camillus. C. Manius.
 416 **I**ta Liuius & Castodoro: Diodorus L. Furium, & C. μέλιος μένοσε: Camillum & Manium Fasti Siculi: L. Furium Camillum C. Manium triumphum Capitolini C. Manij consulis meminit Plinius lib. 34. cap. 5.
- C. Sulpitius Longus. P. Aelius Pætus.
 417 **S**equutos hos esse consules scribit Liuius & Castodoro: Diodorus prodit C. Sulpitium: & L. Papirium: Longum & Pætum Fasti Siculi.
- L. Papirius Crassus. K. Diutius.
 418 **L** Papirius Crassus K. Diutius consules in hunc annum autores Liuius, Castodoro, & exemplo Crassi cognomine Diodorus: Crassus & Diutius est in Fastis Siculis. His de consulibus sic Cicero ad Pætum: L. Papirius Crassus quadriennio postquam dictator fuit, consul factus est cum K. Diutio.
- M. Valerius Coruus III. M. Atilius Regulus.
 419 **H**oc anno cum Ausones, qui Cales urbem incolebant Sidicinis arma iunxissent M. Valerius Coruus maximus Imp. consul IIII. est factus, cui collega additus M. Atilius Regulus, ita Liuius. Eos quoque consules Castodoro, & præter cognomina Diodorus edunt. Cognomina autem extant in Fastis Siculis.

T. Ve.

T. Veturius. Sp. Posthumius.

Dictatore comitia habente hi creati sunt consules, vt ait Liuius. 420
 Eisdem consules edit Castodoro & Diodorus. Zonaras Tiberium Caluinum & Sp. Posthumium, & recte, vt Sigonius sentit, fuit enim Tiberius Veturiorum prænomen. Fasti Græci & liber Cassiniani Albinum & Caluinum edunt.

Interreges anno I.

421

Hoc anno ex summa annorum Capitolina annum sine consulibus Sigonius & Onuphrius interponunt, quamuis minus rei neque apud Liuium, neque alium quenguam mentionem extare viderint, idque vt rationem habeant summa annorum Varronis. Hoc autem potissimum tempore eum annum interponi debere docent tabula Capitolina. Nam quum in ijs M. Valerius Coruus Cos. IIII. exaratus sit anno urbis CDXIX. L. autem Aemilius & C. Plautius anno urbis CDXIII. vt hæc inter se consentiant annum interferere oportet. Eo enim prætermissis & L. Aemilius consul in annum CDXIII. incederet, & tota annorum summa, que apud M. Varronem, & in tabulis Capitolinis est labefactaretur. Quod autem hoc potissimum anno annus hic sit interijciendus, diu ante ipsos vidit Gregorius Haloander, qui Chronologiam consulum scriptam reliquit: nam hunc omnino annum sine consulibus notatum præterijt. Putant verò Sigonius & Onuphrius hoc anno magistratum solitudinem, & sine consulibus Rempublice fuisse pestilentie causa, de qua Liuius scribit,

A. Cornelius II. Cn. Domitius.

422

A. Cornelius II. Cn. Domitius consules referuntur à Liuius & Castodoro. Diodorus A. Cornelium & C. Domitium edit. Caluinum & Cossium Fasti Siculi.

M. Claudius Marcellus. C. Valerius Flaccus.

423

Creati inde consules M. Claudius Marcellus: C. Valerius, autor Liuius & Castodoro. Apud Diodorum sunt etiam C.

E 5 Vale-

Valerius, M. Clodius, Liuius se Flaccum Potitumq; variè in annalibus cognomen Valerij reperire ait, Orofius Claudiū Marcellum, & Valerium Flaccum edit, Potitum & Marcellum Fasti Siculi, Sigonius & Onuphrius cognomen retinent, vt Potito antiquo Valerie gentis cognomini, nouum Flacci cognomen adiunctum esse videatur.

424 L. Papirius Crassus II. L. Plautius Venno.

Hi coff. hoc anno referuntur à Liuiio & Casiodoro. Diodorus cognomina silet. Crassum & Vennonem produunt Fasti Siculi.

425 L. Aimilius Mamercinus. C. Plautius.

CONSVLES deinde, auctore Liuiio & Casiodoro, creati L. Aimilius Mamercus & C. Plautius. Diodorus cum L. Plotio L. Papirium edit, Fasti Siculi Mamercinum & Decianum. Vterq; horum quomodo describendus sit triumphus eorum Capitolinus apertè docet. Hi consules K. Quintilibus magistratum inierunt.

426 P. Plautius Proculus. P. Cornelius Scapula.

CONSVLES subijcit Liuius & Casiodorus P. Plautium Proculum & P. Cornelium Scapulam. Diodorus P. Corneliū, A. Postumium. Fasti Siculi Vennonem & Scipionem, Onuphrius hunc non P. sed C. Plautiū arbitratur, qui postea in censura quam cum Appio Cæco gessit, ob inquisitas (vt Frontinus scribit) aqua venas, Venox est appellatus.

427 L. Cornelius Lentulus. Q. Publius Philo II.

L. Cornelium Lentulum, Q. Publiū Philonem consules in hunc annum comparat Liuius & Casiodorus. Diodorus L. Cornelium & Q. Publium. Fasti Siculi Lentulum & Philonem.

428 L. Papirius Mugillanus Cursor. C. Patellius.

C. Patellius & L. Papirius coff. hoc anno memorantur à Liuiio, C. Patellius III. & L. Papirius Mugillanus à Casiodoro.
Horum

Horum consulum meminit Solinus cap. 35. Papirium quidem Liuius hic Mugillanum vocat, sed in alijs. Annalibus se Cursorem inuenire ait. In Fastis Græcis est Libo & Cursor. Cæterum C. Patellius II. non III. scribendus est, vt admonent Sigonius & Onuphrius. Non enim est idem qui consul fuit anno CCCXCIII. sed eius filius.

L. Furius Camillus II. Iunius Brutus Scæua. 429

CONSVLES suggerit Liuius & Casiodorus L. Furium Camillum II. Iunium Brutum Scæuam. Diodorus L. Furium, D. Iunium. Fasti Siculi Camillum & Brutum.

L. Furium, cui Samniū provincia euenerat, morbo implicitum 430
L. fortuna bello subtraxit, iussusq; Dictatorem dicere, rei gerende causa dixit L. Papirium Cursorem longè clarissimum bello ea tempestate, à quo Q. Fabius Maximus Rullianus magister Equitum dictus est. Hinc postea Cursor, quia iniussu suo, se Romam ad auspicia repetenda profecto, cum Samnitibus prosperè pugnarat, magisterium equitum abrogauit, & in eius locum L. Papirium Crassum sibi cooptauit. Hac Liuius, Eutropius, Valerius lib. 2.

C. Sulpitius Longus II. Q. Aemilius, L. Aulius
Cerretanus. 431

L. Papirius Dictator antequam magistratu abiret consules creauit C. Sulpitium Longum I. Q. Aimilium Cerretanum, Aulium quidam annales habent, ita Liuius. Fasti item Siculi Longum & Cerretanum habent. Diodorus mendo se pro Aulio Aelium habet.

Q. Fa-

432

Q Fabium L. Fulvium consules in hunc annum produnt Livius & Casiodorus. Quos Q. Fabium Maximum Rallianum. L. Fulvium Curvum nominant Capitolini triumphi. Mirum itaque in Fastis Siculis suggeri Cursores & Syllam.

433

T. Veturius Calvinius. Sp. Postumius.

HOC anno T. Veturium Calviniū, & Sp. Postumium consules edunt Livius & Casiodorus. Cicero III. de officijs eos II. consules esse scribit. Zonaras alterum T. Calviniū vocat familiariter gentis veturiæ pronomine. Fasti Græci Calviniū & Albinum produnt. Horum consulum & Caudina pacis meminerunt Cicero de Senectute, Plinius de viris illustribus, Gellius lib. 17. cap. 21. Florus lib. 1. cap. 16. Orostus lib. 3. cap. 15.

434

L. Papius Curfor II. Q. Publius Philo.

LIVIVS & Casiodorus consules in hunc annum produnt Q. Publium Philonem, L. Papium Cursores II. Fasti Siculi Cursores & Philonem. Caterum Philonem nunc III. consulem esse superioribus consulatus ostendunt.

435

L. Papius Curfor vel Mugillanus. Q. Aulius Cerretanus II.

LIVIVS ambigi ait Cursores Papius hoc anno cum Q. Aulio Cerretano iterum ob rem bene gestam Luceria continuato magistratu consul tertium creatus sit, an L. Papius Mugillanus, & in eo cognomine erratū sit. Casiodorus L. Papiū, Q. Aulium Cerretanum edit, Papium & Cerretanum Fasti Siculi. Cursores autem non Mugillanum probat Capitolinus eius triumphus. Auzor libri Cuspiniani alios annales secutus Mugillanum edit.

M, Fo-

M. Foslius Flaccinator. L. Plautius Venno. 436

QVVM duodecim sequentibus annis integras habeamus tabulas Capitolinas, non erit multum laborandum in magistratum nominibus restituendis. Ea vero & Livius & Casiodorus in hunc annum consules edant M. Foslium Flaccinatorem, L. Plautium Vennonem. Diodorus L. Plotium, μέλιον φέλκιον. Vennonem & Flaccum Fasti Siculi.

C. Iunius Bubulcus. Q. Aemilius Barbula. 437

CONSULES suggerit Casiodorus C. Iunium, Q. Aemilium, Livius C. Iunium Bubulcum, Q. Aemilium Barbulam, Capitolinus Iapio Q. Aemilium Barbulam, C. Iunium Bubulcum Brutum.

Sp. Nautius. M. Popilius. 438

DEINCEPS Sp. Nautium, M. Popilium, consules edunt Livius & Casiodorus. Rutilus & Lanas eorum cognomina à Sigonio restituta sunt, quae eadem quoque extant in Fastis Siculis.

L. Papius Curfor IIII. Q. Publius Philo IIII. 439

NOMINA consulum huius anni liberiorum culpa exceperunt Napud Livium. Ea vero sunt L. Papius IIII. Q. Publius Philo. VI. ut apud Casiodorum & in tabulis Capitolinis, & in libro Cuspiniani scriptum est, ubi est Curfor & Philo. Fasti Siculis est Curfor & Lanas.

M. Pætelius. C. Sulpitius. 440

CSulpitium, M. Pætelium consules memorat in hunc annum Livius & Casiodorus. Diodorus autem C. Sulpitium & μέλιον φέλκιον mendose pro ποιτέλιον. Capitolini scriptores M. Pætolium

Pætelium Libonem. C. Sulpitium Longum III. Siculi Longum & σαμνίτων. Sed vt rectè Sigonius putat per mendam.

441 L. Papirius Cursor V. C. Iunius Bubulcus II.

L Papirium Quintum, C. Iunium Coss. in hunc annum edit Diodorus, Cursorem & Bubulcum Fasti Siculi. Livijs autem & Cassiodorus L. Papirium Cursorem V. C. Iunium Bubulcum II. Horum etiam consulum meminit Festus lib. 18.

442 M. Valerius. P. Decius.

M Valerium Maximum, Pub. Decium, consules insecutos esse Livijs, M. Valerium P. Decium Cassiodorus scribunt. Frontinus de aqueductibus horum consulum meminit. Quos XXX. annis post initium belli Samnitici fuisse scribit P. Decium Murem, post vocat Livijs, Maximum & Murem Fasti Siculi.

443 C. Iunius Bubulcus II. Q. Aemilius Barbula II.

CONSULES hoc anno apud Livijs reperiuntur C. Iunius Bubulcus III. Q. Aemilius Barbula II. itidem apud Cassiodorū, Apud Diodorum C. Iunius, Q. Aemilius, in Fastis Siculis est Bubulcus & Barbula. Eadem nomina sunt etiam in Capitolinis quæ apud Livijs.

444 C. Martius Rutilus. Q. Fabius.

C Martius Rutilus Q. Fabius consules sunt in hunc annum apud Livijs. Apud Cassiodorum, C. Martius Rutilus, Q. Fabius II. apud Diodorum C. Martius, Q. Fabius iterum, in Fastis Siculis Rullus et Rutilus, Capitolinis Q. Fabius Max. Bullianus II. C. Martius Rutilus, qui postea Censorius in secunda censura anno CD. XC VIII. appellatus est.

Sine

Sine consulibus: Dictatore II. L. Papirio 445
Dictatore.

HUNC quoque sine consulibus annum interponit Verrius Flaccus, in quo L. Papirium Dictatorem cum C. Iunio Bubulco Bruto II. mag. Eq. tradit. Eum annum Diodorus, Livijs, Fasti Græci, liber Cuspiniani & Cassiodorus transcendunt. Nam Livijs scribit L. Papirium Cursorem C. Iunio Bubulco, & c. cos. dictum quod res non satis prosperè à C. Martio Cos. in Samnitibus essent gestæ. Hanc anni interpositionem Onuphrius probavit, vt annorum Varronis summa, quæ tabulis Capitolinis annum addit, constet. cuius sententiam & nos sequi volumus.

Q. Fabius. P. Decius. 446

FABIO continuatum consulatum ob egregiè domitam Hetruriam, eundemque Decio collegam datum prodit Livijs. Cassiodorus consules Q. Fabium III. P. Decium II. proficitur. Diodorus P. Decium, Q. Fabium, Fasti Siculi Murem & Rullum. Capitolinis P. Decium Murem II. Q. Fabium Maximum Rullianum III.

Appius Claudius. L. Volumnius. 447

DEINCEPS secutos consules Appium Claudium, & L. Volumnium prodit Livijs. Cassiodorus & Diodorus Appium & Violentem. Fasti Siculi Appium Claudium Cacum, L. Volumnium. Flammam Violentem Capitolini. Violens ne an Violensis in alterius consulis cognomine dicendum sit, animaduertendum monet Onuphrius. Lapis enim Capitolinus semper Violens scribit.

At Fasti Græci Appium & βιοδεντ & edunt, quasi Violensem.

Q. Mar-

448 Q. Marcius Tremulus. P. Cornelius Aruina.

CONSULES in hunc annum edunt Q. Martium Tremulum cum collega adiuncto, Liuius & Cassiodorus, Q. Martium P. Cornelium Diodorus, Tremulum & Aruinam Fasti Siculi.

449 L. Postumius. T. Minucius.

L. Postumius T. Minutius consules referuntur à Diodoro, Liuiis, & Cassiodoro. Liber Cuspiniani Megellum edit & Angurinum. Hos consules L. Piso, Q. Fabio & P. Decio suggerit, biennio exempto quo Claudium cass. factos esse tradidimus, memoriam fugerit in annalibus digerendis, an consulto omiserit, duos consules falsos ratus transcenderit incertum est, ita Liuius, & c. Hoc anno Megellum Postumij cognomen, & Tiberium Minutij, Marcum Fulvij prenomena edit fragmentum Capitolinum. Fulvij cognomena fuerunt, Curuus Pærinus, vt scriptum est in triumpho eius.

450 P. Sempronius Sophus. P. Sulpitius Sauerrio.

CONSULES infecuti sunt P. Sulpitius Sauerrio, P. Sempronius Sophus, autores Liuius & Cassiodorus. Apud Diodorum, P. Sulpitius, P. Sempronius, in Fastis Siculis Sempronius & Sauerrio. Horum consulum meminit Plinius lib. 33. Sed Sempronium Lentulum vocat. Ambo ex eorum triumphis Capitolinis descripti sunt, in consulatu enim tantum extat Sophus & Publius.

451 L. Genutius. Ser. Cornelius.

DIODORUS, Liuius, & Cassiodorus, consules hoc anno memorant L. Genutium, & Seruium Cornelium. Auentinensem, & Lentulum Fasti Siculi. Cornelio etiam cognomen Lentulum adiungunt Capitolini scriptores.

M. Liuius

M. Liuius Denter. M. Aemylius.

452

CONSULES hoc anno nominat Liuius M. Liuium, C. Aemylium, Cassiodorus M. Liuium, L. Aemylium. Diodorus M. Liuium, M. Aemylium. De prænominis Aemylij Diodoro potius credendum Sigonius & Onuphrius existimant, quam alijs, praesertim cum apud Liuium mentio sit anno sequenti M. Aemylij Pauli magistri equitum, quem eundem cum hoc consule esse ducunt. M. Liuius Denter scribitur in Fastis Capitolinis, quod cognomine eius adijcit Liuius alio loco Liuius. Cuspiniani item liber Dentrem & Paulum tanquam horum cognomina consulum edit. Dentrem & Aemylium Fasti Siculi.

Duo dictatores sine consulibus.

453

ET hunc annum quoque duorum dictatorum sine consulibus Fastis suis ex Capitolinorum tamen fragmentorum auctoritate interponit Onuphrius, vt Varronis annorum summa omnino conueniat, qua hoc praeterito tota laberetur, quamuis Diodorus, Liuius & Cassiodorus, dissentiant, annumque hunc omnino praeterunt. De quo latius vide Onuphrium in Fastis anno CDLIII.

M. Valerius. Q. Appuleius Panfa.

454

M. Liuius & M. Aemilio duorum dictatorum sine cons. anno praeterito, Liuius & Cassiodorus consules suggerunt M. Valerium, & Q. Appuleium Panfam. Fasti Graeci Coruinum & Panfam. M. autem Valerium Maximum videtur intelligere Liuius, eundem ex dictatura consulem factum ait. Dictatorem autem M. Valerium Maximum superiori anno aperte scribit.

M. Fulvius Pætus. T. Manlius Torquatus.

455

IN hunc annum consules profitentur Liuius, Cassiodorus, M. Fulvium Patum, T. Manlium Torquatum. Patinum & Torquatum Fasti Siculi. Liuius Q. Fabium consulatum sibi non petenti ait recusasse. Caterum T. Manlio consuli Etruria, qua aduersus

F

aduersus inducias bellum parabat, euenit. Is autem vix dum ingressus hostiū fines, cum exerceretur inter equites ab rapido cursu circumagendo equo effusus extemplo propè expirauit, tertium ab eo casu dies vitæ fuit. M. Valerium omnes centuria dixerunt, quem senatus Dictatorem iussurus erat. Hæc Liuius. M. autem Valerium Coruum intelligit, quem Cicero de senectute, Valerius Maximus libro octauo, cap. 14. Plinius lib. 7. cap. 48. Plutarchus in C. Mario VI. consulem fuisse scribunt, cuius interpretum & VI. consulatum XLVI. annos fuisse, quanquam Plutarchus XLV. scribit. Omnes tamen Coruinum, non Coruum, appellant.

456 L. Cornelius Scipio. Cn. Fuluius.

CN. Fuluius, & L. Cornelius Scipio consules memorantur à Liuiio & Casiodoro, Scipio & Centumalus à libro Cuspiniani. Scipio & Maximus à Fastis Græcis.

457 Q. Fabius Maximus IIII. P. Decius Mus III.

LIVIVS & Casiodorus consules in hunc annum profertur Q. Fabium Maximum IIII. & P. Decium Murem III. Eosdem referunt liber Cuspiniani et Fasti Græci, P. Decij ter consulis meminit author de viris illustribus, et Frontinus in libro Stratagematum.

458 L. Volumnius. Ap. Claudius.

L. Volumnius de plebe, Ap. Claudius ex patribus consul in hunc annum factus, qui priore consulatu inter se item comparati fuerunt. Liuius & Casiodorus. In Fastis etiam Siculis est Claudius & Volens. Cicero autem in Catone author est, inter duos App. Caci consulatus annos decem interfuisse.

Q. Fabius

Q. Fabius V. P. Decius IIII.

459

DEINCEPS subsecutos consules esse Q. Fabium V. P. Decium IIII. qui iam duobus consulatibus & censura collega fuerant, author est Liuius & Casiodorus. Rullum & Murem Fasti Siculi, quorum consulum meminerunt Cicero sapissimè, Valerius Maximus, Paterculus, Plutarchus, Frontinus primo Stratagematum, Author de viris illustribus, Eutropius, Orofius, & alij, qui omnes referunt, P. Decium cos. patris exemplum secutum, se pro legionibus deuouisse, atq; morte sua victoriam egregiam populo Romano attulisse.

L. Postumius Megellus. M. Attilius Regulus. 460

INSEQVVTI deinceps consules sunt L. Postumius Megellus, M. Attilius Regulus, author Liuius & Casiodorus. In Fastis Siculis sunt cognomina Megelli & Reguli.

L. Papius Curfor. Sp. Caruilius. 461

IN hunc annum consules fuerunt L. Papius Curfor, & Sp. Caruilius, authore Liuiio & Casiodoro. Curfor & Maximus Fasti Siculis, Lapis Capitolinus Papij L. F. Sp. N. Curforis meminit, quem Liuius Papij V. cos. filium scribit. Horum consulum meminerunt Plinius Veronensis libro septimo, capite 60. Valerius Maximus libro septimo, capite 1. Velleius lib. 2. Et idem Liuius in anno CDLVI.

Q. Fabius Gurges Max. Decius Iunius Brutus, Scæualini F. 462

INSEQVENS annus consules habuit Q. Fabium Gurgitem. D. Iunium Brutum, Scæuam, teste Liuiio & Casiodoro Iunium Brutum, Quintum Fabium Maximum, Zonaras. Maximum & Scæuam Fasti Cuspiniani, Brutum & Maximum Siculi, Fabium Q. Maximi Rulliani, quinquies ante consulis filiū Liuius, Plinius lib. 7. Capitolina tabula & Zonaras prodiderunt.

FINIS CONSVLVM PRIMAE DECADIS.

F 2

L. Postu-

CVM ex hoc consulatu Liuij libri X. intercederint, quem locupletissimum auctorem huius historia huc vsque habuimus, iamq; maximis annalium praesidijs propè destituti simus, Diodori, Dionysij & Liuij. Ab hinc Cassiodori, Fastis Siculis, et libro Cuspiniani in primis auctoribus vt emur in annis per consules digerendis, neq; verò interea si quid ab alijs nobis adiumenti suppeditabitur rejiciemus. In hunc igitur annum consules creatos esse L. Postumium, & C. Iunium scribit Cassiodorus, quorum cognomina Megellum & Brutum Bubulcum, ne Fasti quidem Cuspiniani & Siculi omiserunt. Meminit horum Liuius lib. 28. quum ait, Lucius Postumius Megellus interrex ijs comitijs quae ipse habuit, cum C. Bubulco cof. creatus est.

464 P. Cornelius Rufinus. Mr Curius Dentatus.

CONSULES hoc anno digeruntur à Cassiodoro P. Cornelius Rufinus & Mr Curius Dentatus, pro quibus in Fastis Siculis Maximus III. & Mus VI. Horum verò consulum meminit Cicero in Catone. Paterculus libro primo. Valerius Max. lib. 6. capite tertio. Plinius lib. 7. cap. 50. M^r verò Curius Dentatus appellatus est, vt Plinius scribit lib. 6. cap. 16. quod cum dentibus natus esset.

465 M. Valerius. Q. Cædicius.

M Valerius, Q. Cædicius, postea consules fuerunt, auctore Cassiodoro. Liber antiquus Cuspiniani cognomina addit Coruini & Noctuae, quae in Fastis Siculis praetereuntur. Fasti Graeci Maximum & Murem legunt: Nam Valeriorum Coruinorū Maximus quoq; cognomen est.

466 Q. Martius. P. Cornelius.

CASSIODORVS hoc anno consules edit Q. Martium, P. Cornelium. Liber Cuspiniani & Fasti Graeci cognomina addunt,

dunt, Tremulum II. & Aruinum II. qui vna consules antea fuerunt.

M. Marcellus. Sp. Nautius. 467

CASSIODORUS Cōsules in hunc annum profiterur, M. Marcellum, Cn. Nautium: Fasti Graeci & liber Cuspiniani Marcellum & Rutilum.

M. Valerius. C. Aelius. 468

M Valerius, C. Aelius consules digeruntur hoc anno à Cassiodoro: Maximum & Patam edit liber Cuspiniani. Fasti vetero Graeci Potitum & Patum. Est autem tam Maximus quam Poteriorum cognomen.

C. Claudius. M. Aemilius. 469

CASSIODORUS Consules edit C. Claudium, M. Aemilium. Fasti Graeci & liber, Cuspiniani Caninam & Lepidum, quorum illud Claudij hoc Aemilij cognomen est.

C. Seruilus. L. Cæcilius. 470

C Seruilus L. Cæcilius Metellus consules digeruntur à Cassiodoro, Nam quod in quibusdam Cassiodori codicibus pro L. Cæcilio sit Cælius, id mendum est, vt Sigonius & Onuphrius anno notant. Seruilio consuli Fasti Graeci cognomen Tuccam adijciunt, quem cum Dentone consulem edunt pro Dentre, vt Sigonius cum Onuphrio existimat. Est enim Denter etiam cognomen Cæcilianum, vt ex Liuijo apparet.

P. Cornelius Dolabella. Cn. Domitius. 471

P Cornelium Dolabellam, Cn. Domitium consules suggerit Cassiodorus, Dolabellam & Caluum Fasti Cuspiniani, Dolabellam Maximum Siculi, Maximum autem Dolabella cognomen putant quidam, quod ex Gallici belli parte laude sibi videtur comparasse.

472

C. Fabritius. Q. Aemilius.

C Fabritium, Q. Aemilium, cōsules subijcit Casiodorus, Luscium & Papum Fasti Siculi. Horum autem sic meminit Cicero in Lelio: Videmus Papum Aemilium C. Luscino familiarē fuisse, sic à patribus accepimus, bis vna consules & collegas incensum. Præterea C. Fabritij & Q. Aemilij Papi meminit etiam Valerius cepite de paupertate, Aemilium mendose Paulum vocat Plutarchus in Parallelis.

473

L. Aimilius. Q. Martius.

CONSVLES secuti sunt, autore Casiodoro, L. Aimilius & Q. Martius, quibus liber Cuspiniani & Fasti Græci addunt cognomina Barbulam & Philippum, idq; ex eorum triumphu Capitolinis intelligi potest.

474

P. Valerius. Tit. Coruncanius.

P Valerius & Tit. Coruncanius Consules hoc anno digeruntur à Casiodoro: Fasti Græci, liber Cuspiniani, Florus, Orosius, Eutropius, Valerio Lauini cognomen addunt: Plutarchus à λαιώνος habet pro λαίτωνος.

475

P. Sulpitius. P. Decius.

DEINCEPS P. Sulpitium cum P. Decio consules suggerit Casiodorus. Sauentionem & Murem Fasti Siculi: P. Decium P. Decij, qui se Samnitico & Gallico bello deuouit, filium fuisse antea est Cicero, lib. 2. de finibus & in Tusculanis disputationibus.

476

C. Fabritius. Q. Aemilius.

C Fabritium, & Q. Aemilium Consules suggerit Casiodorus, quos liber Cuspiniani & Fasti Græci Luscium II. & Papum vocant. Eos autem vna ante in consulatu collegas fuisse scribit Cicero in Lelio. Eorundem meminerunt Plutarchus in Pyrrho, Gellius lib. 3. cap. 8. Eutropius & Zonaras.

P. Cor.

P. Cornelius. C. Iunius.

477

P Cornelius & C. Iunius consules hoc anno memorantur à Casiodoro. Liber Cuspiniani Rufinum II. & Brutum: Fasti Græci Rufinum & Bubulum, Zonaras Rufinum & Iunium edunt. Publij Rufini II. Consulis meminerunt Cicero 2. de oratore, Valerius Max. lib. 3. cap. 4. Gellius lib. 4. cap. 8. & lib. 17. cap. 21. Frontinus in lib. Stratagematum.

Q. Fabius. C. Genutius.

478

Q Fabium C. Genutium consules suggerit Casiodorus, Gurgitem & Clepsinam Fasti Siculi. Horum consulum sic meminit Orosius, Fabio Gurgite II. C. Genutio Clepsina consulibus, pessilentia graui urbem & fines eius inuasit.

M. Curius. L. Lentulus.

479

DEINCEPS M. Curium, L. Lentulum, subijcit consules Casiodorus & Eutropius: Dentatum & Lentulum Fasti Siculi. Hic est tertius M. Curij consulatus, qui vna cum Lentuli consulatu ex Capitolino huius anni triumpho descriptus est.

Seruius Cornelius. M. Curius.

480

SERVIUM Cornelium, & M. Curium consules hoc anno, Casiodorus profitetur. Merendam & Dentatum III. liber Cuspiniani & Fasti Græci: M. Curium nunc IIII. Cos. est, ter enim ante fuit. De Seruio Cornelio Merenda Plinius mentionem facit, scribens eum à L. Lentulo consule, anno priore capto Samnitium oppido coronam ex auro accepisse.

C. Fabritius. C. Claudius.

481

CASSIODORVS suggerit consules C. Fabritium, C. Claudium. Fasti Siculi Licinum et Caninam. C. spemiani Licinium & Cinnam. Eutropius Fabium Licinium & C. Claudium Caninam. Velleius Fabium Dorsonem & Cl. Caninā. Ex quo intelligi potest hos consules vocatos C. Fabium Dorsonem Licinum: & C. Claudium Caninā. Nam Dorso antiquum fuit Fabiorum cognomen.

F 4

L. Pa-

482 L. Papirius Cursor. Sp. Caruilus.

S P. Caruilium, L. Papirium Cursorem, consules deinceps prodit *C*assiodorus. Cursorem & Maximum Fasti Siculi & Cuspiniani. Hi ambo iterum Consules fuerunt, quod ex Capitolinis eorum triumphis liquet, Meminit horum Frontinus de aqueductibus, & Liuius lib. 24.

483 C. Quintius. L. Genucius.

C Quintium & L. Genutium consules prodit *C*assiodorus, liber Cuspiniani & Fasti Graeci cognomina addunt Claudum & Clepsinam: Liuius lib. 7. T. Quintij meminit altero pede claudi, a quo forte hoc cognomen tractum.

484 C. Genutius. Cn. Cornelius.

*C*assiodorus hoc anno consules tradit C. Genutium, Cn. Corneliū. Quorum cognomina Clepsina & Blasio, ut est in libro Cuspiniani. C. Genutius est idem qui antea Consul fuit, Cn. Blasio ex Capitolina censura descriptus est. Hos praetereunt Fasti Graeci.

P. Sempronius. Appius Claudius, Alij.

485 Q. Ogulphius. Fabius Pictor.

*C*assiodorus Cornelio, & Genutio consulibus. P. Sempronium, & App. Claudium suggerit. Atq; Quintiū Gulonem, Fabium Pictorem consulto transcendit. Liber verò Cuspiniani, & Fasti Graeci Gallū & Pictorē, Zonaras Q. Gallum & C. Fabium edunt: Quorum meminit Eutropius cum ait, Q. Gulone Fabio Pictore consulibus Picentes bellum commouere, & ab insequentibus consulibus Publio Sempronio, Ap. Claudio victi sunt. Et Plinius lib. 33. cap. 3. Q. Fabio consule, inquit, argentum signatum annis quinque ante Punicum bellum. Hos etiam numerat Velleius lib. 1. Carerum Sigonius & Onuphrius admonent librum Eutropij in altero horum consulum graue mendum habere, & pro Quintio Gulone Q. Ogulphium reponendum, Gulonis enim nulli prae tera mentio est ut sit

ut sit Q. Ogulius L. F. A. N. Gallus, qui paulò ante legatus ad Proboeam missus est. Cadit autem praclare ut Ogulius plebeius cū Fabio patricio comparent: Et Ogulij nomen in vetustissimis Eutropij manuscriptis codicibus inueniri Onuphrius testatur: Cūq; huic sententiae tam Fasti Graeci quam Zonaras, & emendatiora antiquioraq; Eutropij exemplaria adstipulentur, illam quoque Hubertus Goltzius in suis consulum Fastis amplectitur maxime, quā & nummi antiqui huic suffragentur. Interim verò & hoc obseruandum saepe in antiquissimis nummis pro G. litera C. scribi, ut hic in Ogulij. Ocul. Cal. pro Ogul. Galba.

P. Sempronius. Appius Claudius.

486

*P*rioris anni consulatum Ogulio & Fabio Pictori ex autoritate Eutropij, Fastorum Graecorum, Cuspiniani, Zonara, aliorumq; cum Onuphrio tribuentes: P. Sempronium & App. Claudium huius anni Consules statuemur: quos Velleius libro primo Sempronium Sophum, & Appium Caci filium vocat. Fasti Graeci Sempronium & Rufum Sophum, & Rufum liber Cuspiniani. Porro hoc quoque Goltzius admonet, Sempronij cognomen in antiquis numismatibus sine aspiratione scribi Sopus, quod nec ipsum in antiquis numismatibus infrequens est: Legimus enim & in alijs Philippus, Tampilus, Graccus: pulcer, triumphus pro Philippus Tamphilus, Gracchus, Pulcher, triumphus, & similia.

M. Atilius. L. Iulius Libo.

487

M Atilium L. Iulium Libonem suggerit Eutropius. Regulum & Libonem Fasti Siculi. M. Atilium L. Iulium, Cassiodorus uterque ex triumphis Capitolinis descriptus est.

D. Iunius. N. Fabius.

488

D Iunium, & N. Fabium consules hoc anno edit Cassiodorus: Peram & Pictorem Fasti Siculi. D. Iunium D. F. D. N. Peram N. Fabium C. F. M. N. Pictorem Capitolini triumphis. Vnde hi Fabij Pictoris cognomen tulerint refert Plinius lib. 35. cap. 4. Fabium Gurgitem & N. Fabium Pictorem eodem tempore vixisse innuit Val. Max. lib. 4. cap. 3.

489 Q. Fabius Maximus. L. Mamilius Vitulus.

CASSIODORVS & hunc quoq; annum praterit. Fasti Græci Maximum & Vitulum. Zonaras Q. Fabium & Aemilium, haud dubiè codicum errore pro Mamilio. Cuspinianus ex antiquis Codicibus Q. Fabium Maximū, & L. Mamilium coff. edit. Onuphrius Q. Fabium Maximum Gurgitem III. esse existimat.

490 App. Claudius. M. Fulvius.

HORVM coff. prater tabulas Capitolinas meminerunt Polybius lib. 1. Gellius, qui App. Claudium Cæsi fratrem Caudidicem & M. Fulvium Flaccum vocat. Itemq; Lilius, Paterculæ, Plinius de viris illustribus, Appianus, Florus, Frontinus lib. 1. Stratagem. Eutropius, Orosius, & Cassiodorus.

491 Mr Valerius. Mr Otacilius.

Mr Valerium, Mr Otacilium coff. suggerunt Cassiodorus atque Eutropius. Valerium Maximum & Otaciliū Crassum. Zonaras, Maximum Messalam & Crassum Fasti Cuspiniani & Siculi. De his consulibus mentionem faciunt Verrius Flaccus, Polybius, Cassiodorus, Eutropius, & ex Varrone Macrobius, qui etiam causam reddidit cur Mr Valerius in hoc honore Messala appellatus sit. Item Plinius lib. 6. & 35. cap. 60. & 4.

492 L. Postumius. Q. Mamilius.

CONSULES subdunt Cassiodorus & Polybius L. Postumium, Q. Mamilium, Zonaras Postumium Albinum, & Q. Mamilium, Fasti Siculi Albinum & Vitulum. A Capitolini L. Postumiu, L. F. L. N. Megellū. Q. Mamilium, Q. F. M. N. Vitulū.

493 L. Valerius. T. Otacilius.

L Valerium, T. Otacilium, consules comparant inter se in hunc annum Polybius & Cassiodorus. Valerij cognomen est Flaccus Otacilij Crassus, ut est in Capitolinis tabulis, itemq; Siculis.

494 Cn. Cornelius. C. Duilius.

CONSULES suggerit Cassiodorus & Zonaras Cn. Cornelium, C. Duilium. Item etiam Polybius, Praterquam quod al-

Cor habet pro Δουλιον. Scipionem & Duilium Fasti Siculi. Cn. Cornelius Scipio Asina nominatur à Capitolinis scriptoribus, Orofio, Eutropio, & Valerio lib. 6. cap. 10. de quo cognomine sic Macrobius lib. 1. Sat. urn. Asina cognomentum Cornelij datum est, quoniam princeps Cornelia gentis emptofundo, seu filia data matrimonio, cum sponsores ab eo solemniter poscerentur, asinam cum pecunia onere produxit in forū, quasi pro sponsores praesens pignus.

C. Aquilius M. F. L. Cornelius L. F. 495

C Aquilium, L. Cornelium consules Cassiodorus. Florum & Scipionem, Fasti Siculi. C. Florum L. Scipionē Zonaras, C. Aquilium Florum, L. Cornelium Scipionem, Eutropium & Orosius suggerunt. Hos pratermittit Polybius. Tabula Capitolina cum annalibus Eutropij & Orofij consentiunt.

A. Atilius Calatinus. Q. Sulpitius. 496

A Atilium, C. Sulpitium consules edit in hunc annum Polybius. A. Atilium Calatinum, C. Sulpitium, Cassiodorus, Calatinū & Paterculum Fasti Siculi & Cuspiniani. A. Atilium Calatinum C. Sulpitium Paterculum, Capitolini. Atilium Calatinum, C. Sulpitium, Zonaras. De his consulibus Polybius, Cicero, Valerius, Florus, Frontinus in Stratag. Plinius Iunior, Gellius, Eutropius & Cassiodorus mentionem faciunt. Caterum in pronomine Sulpitij Paterculi ipse inter se tabula Capitolina discrepant, illa scilicet in quibus triumphus annotati sunt, à tabulis consularium et reliquorum magistratum. In his enim Quintus in illis Caius vocatur. Vnde Goltzius conijci, non eundem fuisse autorem tabularum triumphalium & Consularium.

Cn. Cornelius. C. Atilius. 497

C N. Cornelium, C. Atilium Serranum consules prodit Cassiodorus, C. Atilium Polybius. C. Atilium Regulum Capitolinae tabula. Regulum & Blasionem iterum Fasti Cuspiniani & Siculi. Caterum vnde Atilius Serranus dictus sit docet Plinius libro 18. inquit, Ipsorum tunc manibus imperatorum colebantur agri
(ut fas

(*ut fas est credere*) gaudere terra vomere laureato, & triumphali aratore, serentem inuenerunt, dati honores Serranum. Vnde C^ognomen: Ad Blasionem vero quod attinet: Cuspiniani sententiam reliqui fere omnes sequuntur: At Golzius putat eum ab isto qui prius consul fuit, diuersum esse, ideoq^{ue} hunc Cn. filium L. Nepotem scribit, non addito II.

498

Q. Cæditius. L. Manlius.

Q Cæditium, L. Manlium Consules edit deinceps Castiodorus, Vulsonem & Cæditium Fasti Siculi. M. Regulum, L. Manlium Zonaras. M. Atilium Regulum L. Manlium Vulsonem Eutropius. M. Atilium. L. Manlium Polybius. Horum consulum meminit Insenus lib. 41. Est autem intelligendum Q. Cæditium in magistratu mortuum, M. Atilium in eius locum subrogatum atque iterum factum esse, quod ex Capitolinis tabulis patet, in quibus est L. Manlius Vulso Longus, & in locum Q. Cæditij M. Atilius Regulus II, & ex libro Cuspiniani, apud quem est Longus & Regulus.

499 M. Aemilius Paulus. Ser. Fuluius Nobilior.

Seruium Fuluium, M. Aemilium, consules in hunc annum prodit Polybius. Nobiliorem & Paulum Fasti Cuspiniani: Patinum & Paulum Siculi. Seruium Fuluium Nobiliorem. M. Aemilium Paulum Castiodorus, & cum Fastis Capitolinis Eutropius.

500

Cn. Cornelius. A. Atilius.

CN. Cornelium, A. Atilium consules memorat in hunc annum Castiodorus & Polybius. A. Atilium Calarinum II. Cn. Cornelium Scipionem Asinam II. scribunt Capitolini auctores, De Cn. Cornelio Asina Cos. II. sic scribit Valerius lib. 6. Cn. Cornelius Scipio Asina, qui Consul à Pœnis apud Liporas captus fuit, cum belli iure omnia perdidisset, cuncta recuperauit, consul iterum creatus, ita ex consule captiuus, ex captiuo iterum consul factus.

Cn. Ser.

Cn. Seruilius. C. Sempronius.

501

CONSVLES suggerit Castiodorus & Polybius Cn. Seruilium, C. Sempronium Capionem, & Blasum Fasti Siculi, Seruilium Capionem, & C. Sempronium Zonaras, Cn. Seruilium Capionem, C. Sempronium Blasum, Eutropius & Orosius. Eorundem etiam meminit Solinus cap. 30. & lapis Capitolinus.

C. Aurelius Cotta. P. Seruilius.

502

CONSVLES subijcit Castiodorus C. Aurelium Cottam, & P. Geminum, Cottam & Geminum Fasti Siculi, C. Aurelium Cottam, P. Seruilium Geminum Capitolini, P. Seruilium C. Aurelium Zonaras. Cicero in Lucullo C. Cottam cum P. Seruilio Geminio bis consulem fuisse scribit. C. Cotta consulis in Sicilia meminit etiam Frontinus lib. 4. de Stratagematis, & Orosius.

L. Cæcilius Metellus. C. Furius.

503

L Cæcilium Metellum, Cn. Furium consules Polybius suggerit. L. Metellum & Pacilum Fasti Siculi, Cæcilium Metellum, C. Furium Zonaras, L. Cæcilium, C. Furium Castiodorus, L. Cæcilium Metellum, Cn. Furium Pacilum Eutropius, Orosius, & lapis Capitolinus. Hic est L. Metellus bis consul, & Pont. Max. de quo Plinius lib. 7. cap. 43.

C. Atilius Regulus. L. Manlius.

504

CAtilium L. Manlium consules edit hoc anno Polybius. C. Atilium Regulum, L. Manlium Castiodorus, C. Atilium Regulum, L. Manlium Vulsonem ambos iterum, Orosius & lapis Capitolinus, C. Atilium Reguli fratrem, & L. Manlium Zonaras: Regulum & Vulsonem Fasti Siculi.

P. Clau.

P. Claudius. L. Iunius.

CONSVLES *subijcit* P. Claudium, L. Iunium *Cassiodorus & Polybius*, L. Iunium Claudium Pulchrum *Zonaras*, Claudium Pulchrum *Florus*, & *Suetonius in Tiberio*, Iunio *Pallum Censorinus* cognomina *adijciunt*, *que eadem etiam sunt in Siculis & Capitolinis tabulis*. Hunc P. Claudium *Cicero de diuinatione & de natura deorum*, App. *Cæci filium*, *Plinius lib. 7. cap. 43. nepotem vocant*, cum *Cicerone stant Capitolini scriptores*. Eorundem *consulum meminit Valerius lib. 1. cap. 4.*

P. Seruilius. C. Aurelius

P Seruilius C. Aurelius *consules suggerit Cassiodorus*. *Hos bis consules fuisse scribit in Lucullo Cicero. Quod etiam ex Capitolinis & Siculis tabulis intelligitur. In quibus cognomina horum sunt Geminus II. & Cotta II.*

L. Cæcilius. N. Fabius.

L Cæcilius M. Fabius *consules in hunc annum edit Cassiodorus*. *Cæcilius Metellum & Numerium Fabium Zonaras*, *Metellum II. & Buteonem II. Fasti Cuspiniani & Siculi*, *L. Cæcilius Metellum II. N. Fabium Buteonem II. Capitolina*. *Metellum bis consulem fuisse tradit etiam Plinius lib. 7.*

M^o Fabius. M^o Otacilius.

M^o Fabius, M^o Otacilius *consules suggerit Cassiodorus*, *Craffum & Licinum Fasti Siculi*, *Fabium Licinum & Otacilius Craffum*, *Gellius lib. 10. cap. 6. M. Fabium Licinum, M. Otacilius Craffum Capitolini lapides*. *Meminit horum consulum præter Gellium loco præallegato, & ex Livijs Florus in Epitoma XI X. & Suetonius in Tiberio.*

M. Fa-

M. Fabius. C. Atilius.

M^o Fabium C. Atilium *consulem in hunc annum memorat Cassiodorus*, *Buteonem & Bulbum Sicula tabula*, *M. Fabium Buteonem, C. Atilium Bulbum Capitolina*. *De Fabij consulis naufragio tradit Florus ex Livijs lib. 19.*

A. Manlius. C. Sempronius.

CASSIODORVS *consules prodit A. Manlium, C. Sempronium, Torquatium & Blefum Fasti Siculi*. *Atticum & Blefum liber Cuspiniani*. *A. Manlium Torquatium Atticum, C. Sempronium Blefum II. Capitolini.*

C. Fundanius. C. Sulpitius.

C Fundanium, C. Sulpitium *consules subdit Cassiodorus*, *Fundulum & Gallum Siculi scriptores*. *Caium Fundanium Fundulum, C. Sulpitium Gallum Capitolini*, *horum præterea meminit nemo.*

C. Lutatius Catulus. A. Postumius.

CONSVLES *in hunc annum prodit Cassiodorus* *C. Lutatium, A. Postumium, Catulum & Albinum Fasti Siculi*, *C. Lutatium Catulum, A. Postumium Albinum Eutropius & Capitolini.*

Q. Lutatius Cerco. A. Manlius.

Q Lutatium, A. Manlium *consules in hunc annum edunt Cassiodorus, Eutropius, & Orofius*, *Cerconem & Torquatium Fasti Siculi*, *Q. Lutatium Cerconem, A. Manlium Torquatium, Atticum II. Capitolini*. *C. Lutatius Cerco legatus lib. 42. nominatur à Livio.*

C. Clau-

HIC annus consules habuit C. Claudium Centhonem, M. Sempronium Tuditanum, Cassiodoro & Capitolinis tabulis autoribus, eorundem cognominum Fasti Siculi meminerunt. Ac horum consulum prater Capitolinum scriptorem meminerunt etiam Cicero in Catone, & in Bruto, ubi hunc annum ex Atticis sententia vocat DXIII. vrbis condita cum Varrone. Et in Tusculana prima. Gellius lib. 17. cap. 21. & Cassiodorus.

CONSULES deinceps secuti sunt, teste Cassiodoro C. Mamilius, Q. Valerius Turrinus & Falco Siculis tabulis, C. Mamilius Turrinus, Q. Valerius Falco Capitolinis tabulis. Horum consulum prater Verrii Flaccum & Cassiodorum meminit Gellius lib. 17. cap. 21. Cicero in Bruto & Tusculanis questionibus, quo anno Ennium Poetam natum fuisse tradunt.

CONSULES in insequentem annum sunt apud Cassiodorum Titus Sempronius, P. Valerius Gracchus, & Falco in Fastis Cuspiniani & Siculis. Sempronium Gracchum & P. Valerium prodicit Zonaras. T. Sempronium Gracchum, P. Valerium Falconem scriptores Capitolini. Meminit horum consulum Orosius.

DEINCEPS L. Cornelium, Q. Fulvium consules profertur Cassiodoro, L. Lentulum, Q. Flaccum Zonaras, L. Cornelium Lentulum, Q. Fulvium Flaccum Eutropius, Capitolini scriptores Lentulo Candenum cognomen adijciunt. Itaque in Fastis Cuspiniani est Candinus & Flaccus, hi cons. in Fastis Siculis praterreuntur.

CASSIODORVS consules subjicit C. Licinium, P. Corneli-um. Zonaras P. Lentulum, Licinij Varum. Capitolini scriptores C. Licinium Varum, P. Corneli-um, Lentulum Caudinum. Itemq; Censorinus, qui hunc annum ab V. C. numerat DXVIII. Varronianam, Ciceronianam & Plinianam secutus summam. Caudinam & Varum Fasti Cuspiniani cum Siculis.

CONSULES hic annus habuit, auctore Cassiodoro, T. Manlium Torquatam, C. Atilium. Torquatam & Bulbum Fasti Siculis. Eutropio vero & Orosio, & Capitolinis tabulis, T. Manlium Torquatam, C. Atilium Bulbum, Bulbo I. adijciunt Capitolina. T. Manlio Torquato, C. Atilio Bulbo II. ut Verrius Flaccus, Eutropius, Orosius et Cassiodorus scribunt, pace toto imperio parta, templum Iani iterum clausum fuisse docent Plutarchus in Numma, Livius, Velleius, Eutropius & Orosius.

CONSULES nominat in hunc annum Cassiodorus, L. Postumium, Sp. Caruilium, Albinum & Rugam Fasti Siculi, Postumium Albinum, Sp. Caruilium, Zonaras. L. Postumium Albinum, Sp. Caruilium Maximum, Capitolini scriptores. Rugam autem esse Caruilij cognomen ex Gellio apparet, qui Sp. Caruilij Ruga meminit, qui hoc tempore primus diuortium cum vxore fecit.

Q Fabium, M^o Pomponium, consules suggerit Cassiodorus. M^o Pomponium & Mathonem Fasti Siculi. Q. Fabium Maximum Verrucosum, M. Pomponium Mathonem Capitolini. Q. Fabium Maximum, Manium Pomponium, Zonaras. Maximi cognomen Fabius ab auro accepit, non ipse primus inuenit, contra quam scribit Polybius lib. 3. Verrucosus à Verruca in labris dictus, Plutarchus auctor, & qui scripsit de viris illustribus.

522 M. Lepidus. M. Poplicius.

M. Lepidum, M. Poplicium, consules in hunc annum suggerit *Cassiodorus*. Lepidum & Malleolū Fasti Siculi. M. Malleolum & M. Aemylium Zonaras, M. Aemylium Lepidum, M. Poplicium Malleolum tabula Capitolina.

523 C. Papirius. M. Pomponius.

INSEQVENS annus consules habuit C. Papiriū, M. Pomponiū, aut hore *Cassiodoro* & Zonaras, & *Dionysio* lib. 2. *Mafone* & *Mathonem*, Fasti Siculi, C. Papirium *Mafonem*, M. Pomponium *Mathonem* Capitolinis. De C. Papirio C. F. *Mafone* pontifice *Liuius* in anno D XL.

524 M. Aemylius. M. Iunius.

M. Aemylium, M. Iunium, consules suggerit *Cassiodorus* et *Zonaras*. *Barbulam* & *Peram* Fasti Siculi. M. Aemylium *Barbulam*, M. Iunium *Peram*, Capitolini.

525 L. Postumius. Cn. Fulvius.

L. Postumium, Cn. Fulvium, consules subjicit *Cassiodorus*. *Albinum* & *Centumalum* Fasti Siculi. L. Postumiū *Albinum*, Cn. Fulvium *Centumalum*, cum *Eutropio* Capitolini. *Polybius* Cn. Fulvium *A. Postumium* nominat.

526 Q. Fabius I I. Sp. Caruilus.

CASSIODORVS consules suggerit, Q. Fabium Max. II. & Sp. Caruilium Maximum, & *Rugam*, Fasti Siculi. Adjiciunt etiam iterati honoris notam *Caruilio Maximo* Capitolini scriptores. Meminit horum consulum *Cicero* in *Catone*, & de inuentione lib. 2. *Valerius* capite de pietate erga parentes.

527 P. Valerius. M. Atilius.

P. Valerium, M. Atilium, consules in hunc annum prodit *Cassiodorus*. *Flaccum* & *Regulum* Fasti Siculi. P. Valerium *Flaccum*

cum, M. Atilium *Regulum*, Capitolini. Eorum meminit *Gellius* lib. 4. cap. 3.

L. Apustius. M. Valerius.

L. Apustium, M. Valerium, consules subdit *Cassiodorus*, *Maximum* & *Apustium* Sicula tabula. L. Apustium *Fullonem*, M. Valerium *Messalam*, Capitolina.

C. Atilius. L. Aimilius.

DEINCEPS securi sunt consules, C. Atilius, L. Aimilius, authore *Cassiodoro* & *Polybio*. Quos C. Atilium *Regulum*, L. Aemylium *Papum* vocant Capitolini scriptores. *Regulum* & *Papum* Fasti Siculi. *Regulum* & *Aimilium Zonaras*. Horum etiam consulum meminit *Orosius*, et *Plinius* lib. 3. cap. 20. vbi *Paulus* pro *Papo* mendose legitur.

T. Manlius Q. Fulvius II. 530

CONSVLES insequens annus habuit, T. Manlium, Q. Fulvium II. authore *Cassiodoro* & *Polybio*. T. Manliū *Torquatium*, Q. Fulvium *Flaccum*, *Orosio*. *Cuspiniani* tabula cum Capitolinis, *Torquatium* II. & *Flaccum* II. Horum consulum cognomina edunt.

C. Flaminius. P. Furius Philus. 531

CASSIODORVS consules suggerit, C. Flaminiū, P. Furiū, itemq; *Polybius*, *Flaminiū* & *Furiū Zonaras*, & *Plutarchus* in *Marcello*. *Flaminiū* & *Philum*, Sicula tabula, C. Flaminiū & P. Furiū *Philum*, Capitolina.

M. Marcellus. Cn. Cornelius. 532

DEINCEPS consules nominat *Cassiodorus* M. Marcellum, Cn. Corneliū. *Polybius* M. Claudium, Cn. Corneliū. Fasti Siculi *Scipionem* & *Marcellum*. *Claudium Marcellum* & Cn. *Scipionem Zonaras*. *Eutropius* M. Claudium *Marcellū*, Cn. Corneliū *Scipionem*. Capitolina tabula M. Claudium *Marcellum*,

Cn. Cornelium Scipionem Caluam. Hic est Marcellus, qui post quinque consul fuit. Scipio, qui postea in Hispania ab Asdrubale Pæno occisus est cum fratre P. Scipione.

533 P. Cornelius. M. Minutius.

CASSIODORVS in hunc annum prodiit consules, P. Cornelium, M. Minutium, & Zonaras. Scipionem & Rufum Fasti Siculi, Eutropius P. Cornelium, M. Minutium Rufum. Liber Cuspiniani Asinam & Rufum, Sigonius cum Onuphrio existimat P. Cornelium Scipionem Asinam eius filium esse, qui bis cos. bello Punico primo fuit. Sane Liuius in anno DXLIII. P. Cornelij Asina consularis senatoris meminit.

534 L. Veturius. C. Lutatius.

L. Veturium, C. Lutatium consules edit in hunc annum Cassiodorus & Zonaras, Philonem & Catulum Fasti Siculi. Liber Cuspiniani Philonem & Scauolam.

535 M. Liuius. L. Aimilius.

CONSVLES subsecuti sunt, M. Liuius, L. Aimilius, Cassiodoro teste. Liber Cuspiniani & Fasti Greci Salinatorem & Paulum edunt. Zonaras M. Liuium & Aimilium Paulum. Horum consulum meminit Plinius lib. 29. cap. 1.

536 P. Cornelius Scipio. T. Sempronius Longus.

CONSVLES subijcit Cassiodorus & Polybius P. Cornelium, T. Sempronium. Zonaras Sempronium Longum & P. Scipionem. Longum & Scipionem Fasti Siculi. P. Cornelium Scipionem, T. Sempronium Longum, Liuius, Eutropius, Probus, Orofius, Padianus. Hæc consulis bellum Punicum secundum excitatum fuisse auctores prodiderunt.

537 Cn. Seruilius Geminus. C. Flaminius.

CONSVLES inde subsecuti Cn. Seruilius cum C. Flamini, vt auctor est Polybius. Cassiodorus & Liuius, qui duo cum Fasti Sic.

siu Siculis Seruilio cognomen Geminum adiecerunt C. Flaminius II. consul eadem, qua ante superbia vsus, magistratū Idibus Martij non Romæ, sed Arimini inijt. Idem neglectis auspicijs cum se Hannibali in Italiam venienti ad lacum Thrasymenum obieciisset, collatis signis exercitu amisso occisus est. In cuius locum M. Atilius Regulus, qui antea cos. fuerat, surrogatus est. Ex Liuiio & Polybio.

C. Terentius Varro. L. Aimilius Paulus. 538

DEINCEPS consules suggerit Polybius L. Aimilium, C. Terentium, Paulum & Varronem Fasti Siculi. Plutarchus in Paulo, Terentium Varronem, Aemylum Paulum. Liuius, Cassiodorus, alij C. Terentium Varronem, L. Aemylum Paulum. Golzius annotat C. Terentij Varronis patrem fuisse Aulum, ab alijs præteritum.

L. Postumius Albinus III. T. Sæpronius Gracchus. M. Claudius Marcellus. 539

Q. Fabius Maximus III.

LIVIVS coff. in hunc annum designatos fuisse M. Tunio dictatore comitia habente, L. Postumium Albinum III. qui tum provinciam Galliam obtinebat, & T. Sempronium Gracchum, qui magister equitum erat, Postumiumq; antequam iniret in Gallia Hannibalis insidijs circumuentum occisum tradit, in cuius locum M. Marcellus II. subrogatus est, qui cum eum augures vitio creatum pronunciaissent, abdicauit, vulgoq; patres ita ferebant, quod tum primum duo plebeij consules facti essent, id Deo cordi non esse, in locum Marcelli suffectus, Quintius Fabius Maximus III. ita Liuius & Plutarchus scribunt. Atq; ob hanc causam Cassiodorus, Orofius, Eutropius, T. Sempronium & Q. Fabium consules in hunc annum edunt.

Q. Fabius IIII. M. Claudius Marcellus III. 540

LIVIVS, Plutarchus, & Cassiodorus, consules hoc anno suggerunt Q. Fabium Maximum IIII. & M. Claudium Marcellum

lum III. Horum consulum prater a Cicero saepe, & Frontinus, z. Stratagematum meminerunt.

541 Q. Fabius Max. Verrucosi F. T. Sépron. Gracchus II.

IN hunc annum creati consules ambo absentes Q. Fabius Maximus, Verrucosi filius, & T. Sempronius Gracchus iterum, Livius autor & cum Fastis Siculis Castiodorus. Fabius priore anno prator fuerat, Gracchus biennio ante consul. Hos consules A. Gellius ex Quadrigario lib. 2. cap. 2. Cicero & Valerius memorant.

542 Appius Claudius Pulcher. Q. Fulvius Flaccus III.

CONSULES in hunc annum à Dictatore creati Q. Fulvius Flaccus III. qui tum erat magister equitum, & Appius Claudius Pulcher, cui in prætura Sicilia provincia obuenerat, teste Livio, Plutarcho in Fabio, Castiodoro & Festo lib. 17.

543 P. Sulpitius Galba. Cn. Fulvius Centumalus.

LITERIS acceptis inter se consules compararunt, ut Claudius comitia perficeret Fulvius ad Capuam maneret. Consules Claudius creauit Cn. Fulvium Centumalum, & P. Sulpitium Ser. F. Galbam, qui nullum antea curulem magistratum gessisset. Hac Livius. Eosdem consules quoq; edit Castiodorus, Orofius, & Festus lib. 17. Galbam & Centumalum Siculi profitentur. Seruius Sulpitius Ser. F. P. N. Galba Maximus appellatur in secundo eius consularu Capitolino.

544 M. Val. Læuinus II. M. Claudius Marcellus III.

LIVIUS, Sextus Pompeius, Valerius Maximus, Plutarchus, Florus, Eutropius, & Orofius, M. Claudium Marcellum, & M. Valerium Læuinum, consules in hunc annum profitentur. Est au-

tem

tem Marcellus IIII. vt Plutarchus & Livius tradunt, Castiodorus vocat IIII. & M. Valerium Læuinum omisso consulatu, quæ vitio creatus non gessit, qui vnus ex quinque est quos ipse gessisse fertur. Livius lib. 29. & 30. M. Valerium Læuinum bis fuisse Cos. scribit. Itemq; hoc anno liber Cuspiniani Marcellum IIII. & Læuinum II. edit, quare Onuphrius suspicatur eum primum consulem fuisse anno DXXXIIII. nunc II. Eius autem Polybius & Cicero meminerunt.

Q. Fabius Maximus V. Q. Fulvius Flaccus IIII. 545

CONSULES in hunc annum creati Q. Fabius V. Q. Fulvius Flaccus IIII. idem qui dictator comitia habebat. Livio autore & Castiodoro. Fabium & Flaccum edunt quoque Fasti Siculi. His consulibus Cicero contra Rullum Capuam receptam scribit, quod biennio ante factum prodidit Livijs. Horum consulum praterea meminerunt Valerius, Plutarchus, Eutropius, Orofiusq;.

M. Claudius Marcellus V. T. Quintius Crispinus. 546

VNDECIMO anno belli punici consulatum inierunt M. Marcellus V. (vt numeretur consulatus quem vitio creatus non gessit) & T. Quintius Crispinus, ita Livijs, Plutarchus quoq; Marcellum V. & Crispinum, Castiodorus verò Marcellum IIII. & Crispinum edit præterito vitioso consulatu. Hos præterea consules memorant Cicero, Valerius, Plinius Iunior, Probus, Eutropius, & Orofius à quibus etiam proditur ambos ex insidijs ab Hannibale circumuentos, ita vt Marcellus statim occisus sit, Quintius saluus fugerit.

C. Claudius Nero. M. Livijs Salinator II. 547

CVM circumspicerent patres, quos nam consules facerent, longe ante alios eminebat C. Claudius Nero, ei collega datus est M. Livijs, multis ante annis ex consularu populi iudicio damnatus, et octavo ferme anno post damnationem à M. Marcello & M.

G 4

Livijs

Leuino consulibus in urbem reductus. Neronem item cum Salinatore Fasti Siculi suggerunt, C. Claudium Neronem cum M. Liui Salinatore II. Capitolini.

548 Q. Cæcilius Metellus. L. Veturius Philo.

L Veturium Philonem, Q. Cæcilium Metellum, consules suggerunt in hunc annum Liuius: Castiodorus cum Capitolinis Fasti Metellum & Philonem Siculi. De quibus præterea sæpe Cicero, Valerius, Plutarchus in Africano, Appianus in Iberico, Plinius lib. 7. cap. 43. mentionem faciunt.

549 P. Cornelius Scipio. P. Licinius Crassus.

COMITIA creandis consulibus habuit, L. Veturius Philo, centuriaque omnes ingenti fauore P. Scipionem consulem dixerunt, collega additur ei P. Licinius Crassus, Pontifex Maximus. Hæc Liuius, Scipionem cum Crasso Sicula tabula. P. Cornelium Scipionem, qui postea Africanus appellatus est, cum P. Licinio Crasso diuite, Capitolina edunt. De quibus item Castiodorus & Cicero in Bruto.

550 M. Cornel. Cethegus. P. Sempronius Tuditanus.

P Sempronium Tuditanum, M. Cornelium Cethegum, consules in hunc annum produunt Liuius, Castiodorus, & Fasti Capitolini. Cethegum & Tuditanum Siculi, quorum Cicero in Bruto: Plutarchus, Eutropius, et Castiodorus sæpe mentionem faciunt. Hoc anno P. Scipio Nasica vir optimus à Senatu iudicatus matrem Idæam suscipit.

551 Cn. Seruilius Cæpio. C. Seruilius.

L IUIVS & Castiodorus vna cum Fastis Siculis & Capitolinis consules suggerunt, Cn. Seruiliū Cæpionē, C. Seruiliū, quorū Cæpio prætor fuerat anno DXLVIII. Seruilius anno DXLVII. Hoc anno Q. Fabius Max. obiit, & Annibal ex Italia mæstus ac dolens in Africam legatorum iussu discessit, anno belli punicæ secundæ

XVII.

Tib.

Tib. Claudius Nero. M. Seruilius Geminus, 552

M Seruilium Geminum, Tib. Claudium Neronem, consules in hunc annum produunt Liuius, Castiodorus, & Fasti Capitolini, in quibus Seruilius Pulex Geminus nominatur, Neronem cum Seruilio Siculi: Hisce consulibus Hannibale in Africa à Scipione victo, iterum pax cum Pœnis facta est, vt Polybius, Liuius, Plutarchus, Appianus, & Eutropius, tradunt.

Cn. Cornelius Lentulus. P. Aelius Pætus. 553

IN hunc annum creati consules Cn. Cornelius Lentulus, P. Aelius Pætus, aut or Liuius, Castiodorus, & Plinius lib. 18. cap. 18. in fragmento Capitolino est Lentulus, & P. Ailius, in Fastis Siculis Lentulus & Pætus. Hi ambo Prætores fuerunt anno DL.

P. Sulpitius Galba. C. Aurelius Cotta. 554

P Sulpitium Galbam, C. Aurelium Cottam, consules suggerunt Liuius & Castiodorus. P. Sulpitius anno DXLII. primum consul fuit, C. Cotta biennio ante Prætor. Iidem consules sunt in Capitolinis tabulis, Galba & Cotta in Siculis.

L. Cornelius Lentulus. P. Villius Tappulus. 555

HIC annus Consules habuit, L. Cornelium, P. Villium, autore Castiodoro, Liuius autem & Capitolinis Lentulum & Tappulum: Siculis L. Cornelium Lentulum, P. Villium Tappulum: P. Villij consulis meminit etiam Plutarchus in Quintio.

T. Quintius Flaminius. Sext. Aelius Pætus. 556

T Quintium Flaminium, Sext. Aelium Pætum, consules suggerunt Liuius, Castiodorus, & Capitolina, vna cum Plutarcho in Quintio. Flaminium & Pætum Sicula tabula. Plinius de

G 5 vris

viris illustribus hunc Flaminiū non sine errore C. Flaminijs, qui ad Trasimenum interfectus est, filium tradidit, cum tamen hic è gente Quinctia patritia fuerit, ille è Flaminiæ plebeia: Sextus verò Aelius Patus est is, de quo Cicero egregiè cordatus homo, Catus Aelius Sextus ex Ennio. Itaq; in tabulis Capitolinis Patus Catus vocatur.

557 C. Cornelius Cethegus. Q. Minutius Rufus.

HOC anno C. Cornelius Cethegus Q. Minutius, fuerunt consules, aut hor Livijs, Castiodorus, cap. Tabul. Eorum cognomina Cethegus & Rufus sunt in Siculis: & meminit Cicero in Bruto.

558 L. Furius Purpureo. M. Claudius Marcellus.

HIC annus consules habuit L. Furium Purpureonem, M. Claudium Marcellum, Livijs, Castiodorus. Capitolina tabula Porphyreonem, & Marcellum edunt Sicula.

559 M. Portius Cato. L. Valerius Flaccus.

M Portius Cato, & L. Valerius Flaccus consules hoc anno digesserunt à Verrio Flacco, Cicerone multis in locis, Livijs, Plutarcho, Plinio, Valerio, Probo, Eutropio, Orofio, & Castiodoro.

560 P. Corn. Scipio Africanus II. T. Sēpronius Longus.

P Cornelium Scipionem Africanum II. T. Sempronium Longum, Consules in hunc annum comparant Livijs & Castiodorus, cum Siculis et cum Capitolinis tabulis. Horum etiam meminit Cicero pro Cornelio Perduellionis reo apud Padianum.

L. Cor.

L. Cornelius Merula. Q. Minutius Thermus. 561

LIVIVS, Castiodorus, & Capitolini autores, cōsules in hunc annum surrogatos scribunt L. Cornelium Merulam, & Quintū Minutium Thermum. Eadem cognomina in Fastis Siculis inveniuntur. Meminit horum Probus in Hannibale. Frontinus in lib. Stratag.

L. Quintius Flaminius. Cn. Domitius Aenobarbus. 562

L Quintius Flaminius, Cn. Domitius Aenobarbus, hoc anno consules fuerunt, aut or Livijs, Castiodorus, Capitolina tabula, quorum cognomina quoq; suggerunt Sicula.

M. Acilius Glabrio. P. Cornelius Scipio Nasica. 563

In hunc annum consules creati, P. Cornelius Scipio Nasica, Cn. F. M. Acilius Glabrio, autore Livijs, Castiodoro. Capitolina Fastis, Plutarcho in Quintio, Appiano in Syriaca historia. Glabrio & Nasica Siculis: Quibus consulibus bellum Antiocho Syria regi & Aetoli indictum fuisse autores hīdem sunt, quod Antiochum in tabulis Capitolinis, à Paterculo & Macrobio, Syriacum verò à Floro, Plinio Iuniorē in Catone, appellatur. Hunc annum ab vrbe condita fuisse DLXII. refert primo Saturnalium Macrobius.

L. Cornelius Scipio. C. Lælius. 564

L Cornelium Scipionem, C. Lælium, consules subjiciunt in hunc annum Castiodorus, Livijs, & tabula Capitolina. Scipionem & Lælium Sicula. Eisdem Gellius lib. 16. cap. 4. C. Lælium C. F. L. Scipionem P. F. vocat, Lælio cognomen Africani adjicit solus Castiodorus. Hic L. Scipio Asiaticus frater Africani fuit.

Cn.

565 Cn. Manlius Vulfo. M. Fulvius Nobilior.

CN. Manlius Vulfo, M. Fulvius Nobilior, in hunc annum consules nominantur à Livio, Cassiodoro, & Capitolinis Siculis, & tabulis, quorum Manlius Prator fuit anno DLVII. Fulvius anno DLX.

566 C. Liuvius Salinator. M. Valerius Messala.

DEINCEPS consules insecuti M. Valerius Messala, C. Liuvius Salinator, autor Livius, Cassiodorus, & cum Siculis tabulis Capitolina.

567 M. Aimilius Lepidus. C. Flaminius.

CONSULES inde M. Aimilius Lepidus, C. Flaminius, testè Livius, Cassiodorus, Zonaras, Strabo lib. 5. Sicula & Capitolina tabula. Horum meminit Valerius lib. 6. Et hic est M. Lepidus Pontifex Maximus consul, censor, princeps, Senatus sextis censoribus lectus, C. verò Flaminius Senatu à Catone censore postea motus.

568 Sp. Postumius Albinus. Q. Martius Philippus.

SP. Postumium Albinum, Q. Martium Philippum, consules in hunc annum prodit Livius, Cassiodorus, Eutropius, & tabula Capitolina. Albinum & Philippum Sicula. Horum meminit Valerius lib. 6. cap. 3. & Plinius lib. 33. cap. 10.

569 Appius Claudius Pulcher. M. Sempronius Tuditanus.

HIC annos consules habuit Ap. Claudium Pulchrum, M. Sempronium Tuditanum: autor Livius, Cassiodorus, & tabula Capitolina, Pulcher & Tuditanus in Fastis Siculis, &c.

P. Clau.

P. Claudius Pulcher. L. Porcius Licinus. 570

P Claudius Pulcher, L. Porcius Licinus cōsules secuti sunt in hunc annum, testes Livius, Cassiodorus, Capitolina tabula. Pulcher & Licinius est in tabulis Siculis.

Q. Fabius Labeo. M. Claudius Marcellus. 571

IN hunc annum creati consules M. Claudius Marcellus, Q. Fabius Labeo, ex Livio, Cassiodoro, lapidibus Capitolinis, cognomina quæque eorum in Siculis tabulis reperiuntur. Hisce consulibus, referente Probo in Annibale, Atticus mortuum Annibalem esse tradidit.

L. Aemilius Paulus. Cn. Bæbius Tamphilus. 572

CN. Bæbius Tamphilus, L. Aemilius Paulus, in hunc annum consules creati fuerunt, autor Livius, Cassiodorus, Capitolina tabula, & si cognominum tantum rationem habens etiam Sicula. L. Aemilius, L. Aemilij, qui ad Cannas perijt, est filius, teste Plutarcho & Velleio.

P. Cornelius Cethegus. M. Bæbius Tamphilus. 573

P Cornelius Cethegus, M. Bæbius Tamphilus, consules hoc anno subsequuntur apud Livium, Cassiodorum, & tabulas Capitolinas. Cethegus & Tamphilus apud Siculas. P. Cornelij, M. Bæbij consulū meminit Plutarchus in Numa. P. Cornelij, M. Bæbij Tamphilij Valerius lib. 1. cap. 1. P. Cornelij Lentuli, M. Bæbij Tamphilij lib. 11. cap. 1. Plinius autem lib. 13. cap. 13. P. Cornelium, L. F. Cethegum, M. Bæbium, Q. F. Tamphilum vocat.

A. Po.

574 A. Postumius Albinus. C. Calpurnius Piso.

A Postumium Albinum, C. Calpurnium Pisonem, consules suggerunt in hunc annum Livius, Cassiodorus, & Capitolina tabula. Albinum & Pisonem Sicula. Piso praetor fuit anno DLXVII. Albinus anno DLXVIII. Cum autem pestilentia tertium iam annum urbem Romanam atque Italiam vastaret, C. Calpurnio extincto, non sine suspitione quod a Quarta Hostilia necatus esset, in eius locum declaratus est Q. Fulvius Flaccus, vitricus eius.

575 L. Manlius Acidinus. Q. Fulvius Flaccus.

L Manlium Acidinum, Q. Fulvium Flaccum, consules edunt in hunc annum Livius, Cassiodorus, tabula Capitolina, Acidinum cum Flacco Siculae. Acidini consulis meminit Cicero 2. de Oratore. Et fratres Germanos fuisse hos consules notatum est in tabulis Capitolinis, & id memoria prodidit Velleius lib. 2. Atque propterea factum est, ut L. Manlius Acidinus Fulvianus ex adoptivorum ratione in tabulis Capitolinis nominetur.

576 M. Iunius Brutus. A. Manlius Vulso.

DEINCEPS M. Iunius Brutus, A. Manlius Vulso, consules creati sunt, autore Livio, Cassiodoro, & Capitolinis tabulis, Brutus & Vulso Siculis. Brutus anno DLXII. Praetor fuit, Vulso DLXXI.

577 C. Claudius Pulcher. T. Sempronius Gracchus.

Claudius Pulcher, T. Sempronius Gracchus, consules in hunc annum comparantur a Verrio Flacco, Livio, & Cassiodoro. De Tiberio Graccho Cicero primo de divinatione, & Frontinus primo Stratagematum, mentionem fecere.

Cn. Cor-

C. Cornelius Scipio Hispalus. Q. Petilius Spurius. 578
C. Valerius Laevinus.

CN. Cornelium Scipionem Hispalum, Q. Petilium Spurinum, Cassiodorus prodidit Livius, Cassiodorus, & tabula Capitolina. Scipionem & Petilium Sicula. Ceterum cum Scipio ex monte Albano rediens concidisset, & parte membrorum captus, ad aquas Cumanas profectus, morbo ingraescente Curvis decessisset, Q. Petilius consul collegam, qui ex templo magistratum occiperet, creavit C. Valerium Laevinum, ita Livius.

P. Mutius Scauola. M. Aemilius Lepidus I I. 579

CONSVLES suggerunt Orofius Lepidum & Mutium, Cassiodorus & Obsequens, M. Lepidum, P. Mutium. Sicula tabula Lepidum & Scauolam. Capitolina P. Mutium Scauolam, M. Aemilium Lepidum II. Consularia huius anni comitia apud Livium intercederunt. Marcum Aemilium Lepidum hunc bis consulem fuisse scribit etiam Cicero de provinciis, & Valerius lib. 6. cap. 6.

Sp. Postumius Albinus. Q. Mutius Scauola. 580

CONSVLES subjicit Cassiodorus, Sp. Postumium, Q. Mutium, Capitolina tabula, Sp. Postumium Albinum Paulum, Q. Mutium Scauolam. Paulum & Scauolam liber Cuspiniani. Horum meminit Plinius lib. 2. cap. 31. Comitia huius anni consularia apud Livium exciderunt, &c.

L. Postumius Albinus. M. Popilius Lanas. 581

IN hunc annum creati consules L. Postumius Albinus, M. Popilius Lanas, autor Livius, Cassiodorus, tabula Capitolina. Albinus & Lanas in Siculis suggeruntur. His consulibus, Floralia instituta esse docet Ovidius,

Fest. V.

C. Pe-

582

C. Popilius Lænas. P. Aelius Ligur.

C Popilium Lenatem, P. Aelium Ligurem, consules hic annus habuit, Livio, Castodoro, & Capitolinis tabulis testibus. Lenatem & Aelium Siculis. Hucusq; plebeij consules in eundem annum nulli sunt comparati. Hoc etiam anno primum ex plebe ambo consules facti sunt, quemadmodum notatum est in tabulis Capitolinis. Itaq; posthac patritij consules ambo nunquam erunt, plebeij ambo saepe, plebeius & patritius sapissime.

583

P. Licinius Crassus. C. Calsius Longinus.

CONSVLES in hunc annum subsequuti P. Licinius Crassus, C. Calsius Longinus, ut est apud Livium, Castodorum, Orosum, & in tabulis Capitolinis. Nam in Siculis tantum est Crassus & Longus. Eorundem meminit Plinius lib. 7. Gellius 9. cap. 4. Hisce consulis bellum à populo Romano cum Perseo Macedonum rege Philippi filio susceptum est, quod Florus & Eutropius cum Orofio Macedonicum secundum vocant, de quo plura Livius & Plutarchus scribunt.

584

A. Hostilius Mancinus. A. Atilius Serranus.

CONSVLES subjicit Castidorus C. Hostilium Mancinum, C. Atilium. Sicule tabule Mancinum & Serranum, Capitolina A. Hostilium Mancinum, A. Atilium Serranum. Horum comitia consularia & res gesta exciderunt in Livianis annalibus.

585

Q. Martius Philippus II. Cn. Servilius Capio.

Q. Martium Philippum iterum, Cn. Servilium Capionem, consules in hunc annum comparant Livius, Castidorus, & tabula Capitolina, Philippum & Capionem Sicula. Cicero in Bruto & Catone hisce consulibus, Ennium mortuum fuisse scribit.

L. Aemi-

L. Aemilius Paulus II. C. Licinius Crassus. 586

CONSVLES subsequuti L. Aemilius Paulus iterum, septimo decimo anno, postquam primum consul fuerat, C. Licinius Crassus, author Livius, Castidorus, tabula Capitolina, Paulus item est & Crassus in Siculis. De secundo consulatu L. Pauli Plutarchus, Velleius, Orofius, Eutropius, Florus, Iustinus lib. 33. Plutarchus adjicit, Paulum LX. annos natum consulem iterum esse factum.

Q. Aelius Pætus.

M. Iunius.

587

LIVIVS consules subdit, Q. Aelium, M. Iunium. Fasti Siculis Pætum & Pennum. Obsequens & Castidorus Q. Aelium Pætum, M. Iunium Pennum. Cicero item in Bruto M. Iunij Penni, qui cum Q. Aelio consul fuit, meminit. Et post hac tempora nobis haest Liviana historia.

M. Marcellus.

C. Sulpitius.

588

CONSVLES in hunc annum prodit Livius cum Capitolinis tabulis, M. Claudium Marcellum, C. Sulpitium Gallum. Obsequens & titulus Andriae Terentiana M. Marcellum, C. Sulpitium. Hic est Marcellus, qui postquam ter consul fuit, in mari perijt, nepos M. Marcelli quingies consulis, ut tradit Peditarius. De hisce consulibus Iustinus, Plinius lib. 2. & pleriq; alij meminere.

Cn. Octavius.

T. Manlius.

589

CONSVLES subdit Castidorus & Obsequens; Cn. Octavium et T. Manlium. Sicula tabula Octaviu & Torquatium, Capitolina Cn. Octavium, T. Manlium Torquatium. Eorundem consulum mentio est in titulo Hecyra Terentiana. Titi Torquati, qui cum Cn. Octavio consul fuit, meminit Cicero de finibus primo, itidem alijs compluribus locis.

A. Manlius.

Q. Calsius.

590

CASSIODORVS consules comparat in hunc annum, A. Manlium, Q. Calsium. Fasti Siculi, Torquatium & Loginum.

H

Capito-

Capitolini A. Manlium Torquatam, Q. Cassium Longinum, qui in magistratu mortuus est. Hi in prætura etiam collegæ fuerunt, anno DLXXXVI. teste Liuius.

591 T. Sempronius. M. Iuuentius.

T Sempronius, M. Iuuentius, consules in hunc annum sunt. **C**assiodoro. Apud Obsequentem Tiberius Gracchus, M. Iuuentius in tabulis Capitolinis, T. Sempronius Gracchus II. M. Iuuentius Thalua. In Fastis Siculis Dolabella cum Thalua anre-
fere, dubitatur. De Tiberio Graccho II. consule, Cicero, Valerius & Plutarchus meminerunt. M. verò Iuuentium in magistratu mortuum fuisse scribunt Plinius lib. 7. & Valerius.

592 P. Cornelius Scipio Nasica. C. Martius.

CICERO primo secundoq; de natura deorum, Verrius Flaccus, Obsequens & Cassiodorus P. Cornelium Scipionem Nasicam, & C. Martium Figulum memorant. Qui cum vitio creati abdicassent, isdem, Valerio, Plutarcho et Plinio autoribus, in eorū locū facti sunt, P. Cornelius Lentulus, Cn. Domitius Aenobarbus.

593 M. Messala. C. Fannius.

M Messalam, C. Fannium, consules suggerit Cassiodorus. Messalam & Strabonem Sicula tabula. M. Valerium Messalam, C. Fannium Strabonem Capitolina, & titulus Phormionis Terentiani. Horum consulum meminit Suetonius de claris Rhetoribus. Cicero in Bruto, Plinius lib. 10. cap. 50. Gellius lib. 2.

594 L. Anicius. M. Cornelius Cethegus.

L Anicium, M. Cornelium, consules subiicit Cassiodorus, & titulus Adelphorum Terentianorum. Sicula & Capitolina tabula cognomina istis adijciunt Gallum & Cethegum. Anicij consulis meminit Cicero in Bruto. Cethegi Epitoma XLVI. His consulis L. Paulum, qui Persen vicerat, mortuum constat.

Cn. Cor-

Cn. Cornelius Dolabella. M. Fulvius. 595

INSEQUENS annus consules habuit, teste Cassiodoro. Cn. Cornelium Dolabellam, M. Fulvium. Siculis Fastis Dolabellam & Fulvium. Capitolinis C. Cornelium Dolabellam. M. Fulvium Nobiliorem. Idem est in vita Terentij, quibus consulibus mortuum Terentium scriptum est.

M. Aemilius. C. Popillius. 596

DEINCEPS consules, M. Aemilius, C. Popillius, ut ait Cassiodorus. Lepidum & Lenatem edūt Sicula tabula. M. Aemilium Lepidum & C. Popilium Lenatem II. Capitolina. Eorundem meminit Censorinus capite de distinctionibus etatum.

Sextus Iulius. L. Aurelius. 597

SEXTVM Iulium, L. Aurelium, consules prodit deinceps Cassiodorus, hic cognomina addunt Iulio Casarem, Aurelio Orestem Sicula & Capitolina tabula. De his meminit Plinius lib. 33.

L. Lentulus. C. Martius. 598

L Lentulum, C. Martium, consules memorant in hunc annum Cassiodorus & Obsequens. Lentulum & Figulum Sicula tabula. L. Cornelium Lentulum Lupum, C. Martium Figulum II. Capitolina tabula. Meminit horum Cicero in Bruto. De Figulo II. consule Valerius cap. de ira.

P. Scipio Nasica. M. Claudius. 599

P Scipionem, M. Claudium, consules subdit Cassiodorus, Nasicam & Marcellum Fasti Siculi, P. Cornelium Scipionem Nasicam II. M. Claudium Marcellum II. Capitolini. Hunc Marcellum ver consulem fuisse Padianus. P. verò Scipionem Nasicam Cornelium appellatum, bis consulem, censoremq; fuisse scribit in Bruto Cicero.

H 2 L. Postu-

600

L. Postumius.

Q. Opimius.

HIC annus consules habuit L. Postumium, Q. Opimium, auctore Casiodoro & Obsequente, Siculis tabulis Opimium & Albinum. Capitolinis autem Q. Opimium, L. Postumium Albinum. Q. Opimij consulis mentio fit à Cicerone in Bruto, & in Epitoma XLVII. Caterum Postumium in magistratu mortuum fuisse, præter Verrium Flaccum, docet etiam Obsequens, in cuius locum M' Acilius Glabrio factus est.

601

Q. Fulvius.

T. Annius.

CONSULES subsecuti sunt Q. Fulvius, T. Annius, auctore Casiodoro. In fragmentis Capitolinis est Nobilior, & T. Annius, in Siculis Nobilior & Luscius. Cicero in Bruto Q. Nobiliorem M. F. & T. Annium Luscum consules memorat. Fasti Græci & liber Cuspiniani Nobiliorem & Luscum edunt.

602

Marcus Marcellus.

L. Valerius.

HIC annus consules habuit, M. Marcellum, L. Valerium, Casiodoro teste. Marcellum & Flaccum, Siculis Fastis, M. Claudium Marcellum, L. Valerium Flaccum, Obsequenti. Hic Marcellus ter consul fuit, auctor Padianus in orat. pro Scaturo. Cicero diuinatione & de fato.

603

L. Licinius Lucullus.

A. Postumius Albinus.

Lucullum, A. Postumium coff. subdit Casiodorus. Lucullum & Albinum Siculorum tabule. Lucullum & A. Postumium A. F. Capitolina fragmenta. L. Licinium Lucullum, A. Postumium Albinum cum Epitoma XLVIII. Orofius. Eorundem meminuit Cicero in Bruto & in Lucullo.

604

T. Quintius.

M' Acilius.

CONSULES hic annus habuit L. Quintium, M' Acilium, auctore Casiodoro, quos Plinius lib. 7. cap. 36. C. Quintium M' Acilium

M' Acilium vocat. Cicero in Catone & Epistolarum ad Atticum lib. 12. T. Flaminium M' Acilium, eosq; vnde uigesimo post Ennii mortem anno ait factos. Sicula tabula Flaminium & Balbum. Capitolina fragmenta Flaminium, M. Acilium Balbum.

L. Martius.

M' Manilius.

605

In hunc annum consules profertur Casiodorus L. Martium, M' Manilium, itemq; Epitoma XLIX. Censorini & M' Manilij Cicero in Lucullo meminit. Censorini & Manilij lib. 12. ad Atticum. Eosdem nominat Appianus in Libyca, L. Martium Censorinum, M' Manilium, itemq; Censorinus de die natali. Censorinum et Maniliū Fasti Siculi. Censorinū, M. Maniliū P. F. P. N. Capitolini. Hisce coff. tertium inter populum Romanum & Carthaginenses bellū exortum fuisse, præter Verrium Flaccum, Florus. Epitoma XLIX. Solinus qui anno DCIII. cum Verrio Flacco, Cicero Philippica XI. Entropius & Orofius memorant.

Sp. Postumius.

L. Piso.

606

DEINCEPS consules creati sunt Sp. Postumius, & L. Piso, Casiodoro & Obsequente auctoribus. In fragmentis Capitolinis est Albinus Magnus, L. Calpurnius C. F. C. N. Piso, Censorinus. In Cuspiniani Magnus & Censorinus, in Siculis Albinus & Piso. Sunt autem illa Postumij hæc Calpurnij cognomina. Hoc anno cum Andrisco, qui & Pseudophilippus est dictus, bellum populus Romanus suscepit, quod Macedonicum tertium vocant, ut auctores sunt Florus & Entropius.

P. Africanus.

C. Liuius.

607

OBSEQUENS & Casiodorus consules in hunc annū edunt P. Africanum, & C. Liuium. In Fastis Siculis Scipio & Drusus, in Capitolinis autem fragmentis Africanus Aemilianus. C. Liuius, M. Aemiliani F. M. N. Drusus. Hic P. Cornelius Pauli, qui Persen Macedonū, regem vicerat filius fuit, datus in adoptionem P. Cornelio Scipionis Africani filie, quare P. Cornelius P. F. P. N.

H 3

Scipio

Scipio Africanus minor & Aemilianus appellatus est: ut autor est Velleius & alij eius quoque duo extrema cognomina sunt, in tabulis Capitolinis, ex quibus quoque integra M. Livij Drusi nomenclatura formata est: De his consulibus saepe Cicero, Valerius Paterculus, Appianus, Plutarchus, Florus, vterq; Plinius, Eutropius & Orofius.

608

Cn. Cornelius. L. Mummius.

DEINCEPS secuti sunt consules Cn. Cornelius L. Mummius teste Cassiodoro. Cn. Cornelius Lentulus L. Mummius Orofio, Velleio, Censorino, Cicerone lib. 13. Epistolarum ad Atticum. in Fastis Siculis est Lentulus & Mummius in fragmentis Capitolinis Lentulus L. Mummius L. N. L. Mummius in hoc magistratu ex Achaica victoria Achaici cognomen inuenit, Plutarchus in Mario et Velleius autores.

609

Q. Fabius Maximus. L. Hostilius.

CASSIODORVS hoc anno consules edit, Q. Fabium Maximum, cum L. Hostilio: Q. Maximum Scipionis fratrem, L. Mancinum Cicero in Lelio & Plinius lib. 35. cap. 4. De Q. Fabio Maximo Aemiliano Valerius lib. 2. cap. 1. Hic Q. Fabius Pauli Aemilij fuit adoptatus à Q. Fabio Maximo Verrucosi filio, autor Appianus in Hispanensi, & idcirco in tabula Capitolina fragmento est alterum cognomen Aemilianus. Plinius lapsus lib. 31. cap. 11. fratrem Scipionis Q. Allobrogicum vocat qui fuit huius Fabij filius.

610

Ser. Galba. L. Aurelius.

CONSULES hic annus habuit Ser. Galbam L. Aurelium, autore Cassiodoro: quos Servium Sulpitium Galbam & L. Aurelium Cottam vocat Valerius lib. 6. Galbam & Cottam Fasti Siculi. Galbam & L. Valerium Cottam fragmenta Capitolina. Hic est Sulpitius Galba, qui prator autore Suetonio Viriathinū ante bellum excitavit, orator vehemens, cuius sepem meminit Cicero. L. au-

tem

tem Cottam ille est, quem postea ab Africano accusatum Q. Metellus Macedonicus defendit. Cicero in Bruto, pro Murena, in Verrem: Meminit horum & Frontinus primo de aqueductibus.

Appius Claudius. Q. Metellus. 611

APPIVM Claudium Q. Metellum nominat in hunc annum consules Cassiodorus: Ap. Claudium Q. Cecilium Metellum Orofius: Claudium & Metellum Fasti Siculi: Pulchrum & Q. Cecilium Macedonicum fragmenta Capitolina: Eorundem meminit Frontinus de aqueductibus. Valerius lib. 7. Metellus autem is est, qui in pratura Macedonas atq; Achaos fregit, unde Macedonicus dictus fuit, quem L. F. Q. N. esse docet Plinius lib. 7.

L. Metellus. Q. Maximus. 612

CONSULES Cassiodorus suggerit L. Metellum Q. Maximum. Fasti Siculi Metellum, & Maximum. Orofius L. Cecilium Metellum, Q. Fabium Maximum Servilianum: fragmenta item Capitolina Calvum & Servilianum. Hic Servilianus frater est germanus Q. Servilij Cepionis biennio post consulis, autore Appiano, adoptivus Q. Fabij Aemiliani, ambo enim à Q. Fabio Maximo Verrucosi filio adoptati fuerunt, alter ex gente Aemilia, alter ex Servilia, L. Metellus frater est Q. Metelli Macedonici, ut tradit Valerius de testibus.

Cn. Cæpio. Q. Pompeius. 613

CN. Cæpio & Q. Pompeius consules referuntur à Cassiodoro. Velleius lib. 11. seu duo. seu tres Pompeiorum familia fuerunt, primus è Pompeijs cum Cn. Servilio Cos. fuit. De hoc. Q. Pompeio Cicero saepe meminit, quem humili atq; obscuro loco natum scribit Hunc Valerius capite de testibus Aufidum vocat librariorum vitio pro A. filium. Eadem ratione Appianus in Hispanensi eum Q. Pompeium Aulum vocat pro Auli filium. Cn. & Q. Servilios Cæpiones fratres suos docet Cicero in Verrinis & in Fontei ana, ac Valerius cap. de testibus.

H 4

Q. Cæ-

614

Q. Cæpio. C. Lælius.

DEINDE consul factus Q. Cæpio cum C. Lælio, autor cum Fastis Siculis Cassiodorus & Obsequens. Frontinus de aqueductibus. Hic Lælius, ut Cicero in Philip. 11. & Velleius tradant, filius fuit eius Lælij, qui consul fuit anno DLXIII. qui sapientis cognomen primum tulit ex Cicerone lib. 2. officiorum, at que in Lælio, cuius rationem affert Plutarchus in Gracchus.

615

Cn. Piso. M. Popilius.

CASSIODORVS in hunc annum consules prodit Cn. Pisonem cum M. Popilio. M. Popilium Lenatem Appianus & Epitoma; M. Popilium Lenatem L. Calpurnium, Valerius libro primo cum ait, Cornelius, Hispanus Prator peregrinus M. Popilio Lenate L. Calpurnio Cof. edicto Chaldaeos citra decimum diem abire ex vrbe at, que Italia inffit.

616

P. Scipio. D. Brutus.

P Scipio, D. Brutus consules memorantur hoc anno à Cassiodoro, Florus Epitoma LV. P. Cornelio Nasica (cui cognomen Scipionis fuit ab irridente C. Curatio tribunis plebis impositum) & Decio Iunio Bruto Cof. delectum habentibus. Hic Scipio filius fuit eius Nasica, qui Corculum fuit appellatus, atq; bis Consul & Censor fuit, eius qui vir optimus à Senatu iudicatus est nepos, patre vero eius qui Iugurtha bellum intulit, ut ait Velleius. Decium Brutum Cicero in Bruto M. F. vocat qui consulatum gessit anno DXCVII. atque in tabulis Capitolinis Pennus appellatur. De his consulibus præterea Cicero sepissime, Valerius lib. 3. cap. 7. & lib. 5. cap. 3. & lib. 9. cap. 15. Plinius lib. 21. & Frontinus, mentionem faciunt.

617

M. Aemilius. C. Hostilius Mancinus.

CONSULES comparant in hunc annum Cassiodorus & Obsequens, M. Aemilium, C. Hostilium Mancinum: Lepidum &

Man.

Mancinum Fasti Siculi. Orofius & Appianus M. Aemilium Lepidum, & C. Hostilium Mancinum: Mancini consulis etiam in fragmentis Capitolinis vestigia extant: Lepidi meminit sepe Cicero, cum alibi tum in Bruto. Valerius, Florus, Paterculus, & Plinius de viris illustribus.

P. Furius. Sext. Atilius Serranus.

618

CONSULES suggerit Cassiodorus P. Furium, Sext. Atilium Serranum: Cicero lib. 3. de officijs L. Furium, Sext. Atilium: Obsequens L. Furium, Atilium Serranum: Fasti Siculi Philum & Serranum. De Furiis Cicero sic in Bruto, L. Furius Philus perbene loqui putabatur, literatius quàm ceteri. In fragmentis Capitolinis vestigia etiam apparet Serrani consulis.

Ser. Fulvius. C. Calpurnius.

619

DEINCEPS consules subijcit Cassiodorus & Obsequens Ser. Fulvium, Q. Calpurnium. Fasti Siculi Flaccum & Pisonem. Orofius Seruium Fulvium Flaccum, Q. Calpurnium Pisonem. Fragmenta Capitolina Pisonem: Fulvii Flacci consulis mentio est in Epitoma LVI. & apud Appianum in Illyrica, Calpurnij Pisonis in Hispanensi.

P. Africanus. C. Fulvius Flaccus.

620

INSEQVENS annus P. Africanum, C. Fulvium Flaccum, consules habuit, ut scriptum est apud Cassiodorum & Obsequentem: ut autem in Fastis Siculis Scipionem & Flaccum: quem eundem Flaccum suggerunt Capitolina fragmenta, C. Fulvii mentio est etiam in Epitoma LVI. Africani I I. consulis, apud Appianum in Hispanensi, Orofium, Florum, Valerium lib. 8.

P. Mucius. L. Calpurnius.

621

HIC annus consules habuit P. Mucium, L. Calpurnium, autore Cassiodoro: Scaevolam & Calpurnium Fastis Siculis: Velleio autem P. Mucium Scaevolam & L. Calpurnium: Horum sic meminit Padianus in Verrinas, Scauola iuris peritissimus cum L. Pifone

H 5 consul

consul fuit, quo anno Tib. Gracchus occisus est. In fragmentis Capitolinis est L. Calpurnius Piso Frugi rectè. Scribit enim Cicero in Verrem, & pro Fonteio primum hunc è Pisonibus esse Frugi vocatum. Idem tribunus plebis legem tulit de repetundis, Martio & Manilio consulibus, & annales Romanos scripsit Cicero in Bruto.

622

P. Popilius.

P. Rupilius.

IN hunc annum creati consules fuerunt, aut hore Cassiodoro, P. Popilius, P. Rupilius. Lenas & Rupilius Fastis Siculis. Eorum meminit Cicero lib. 13. ad Atticum & in Verrem. In fragmentis etiam Capitolinis est P. Popilius C. F. P. Rupilius, P. F. P. N. Rupilius & Popillium consules nominat Velleius lib. 2. Rupilius & Lenatem Cicero in Lelio. P. Rupilius mentio etiam est in Epitoma LIX.

623

P. Crassus.

L. Valerius.

CONSULES suggerit in hunc annum Cassiodorus, P. Crassus, L. Valerium. Crassum & Flaccum Fasti Siculi. Cicero Philippica XI. L. Valerium Flaccum, P. Licinium Crassum, P. Licinius Crassi consules meminerunt omnes, qui de bello Aristonici scripserunt. Hic P. Crassus Diues Scauole frater dicitur à Cicero, ne in libris de Oratore, & in Bruto. Vnde eum Mutianum vocat Velleius lib. 2. vt adoptatum eum ex gente Mutia in Crassorum familiam nolet. Idem ditissimus, nobilissimus, eloquentissimus, iuriconsultissimus, Pontifex Maximus fuisse scribitur à Gellio lib. 1. cap. 23.

624

C. Claudius.

M. Perpenna.

APPIVS Claudius, M. Perpenna, consules in hunc annum comparantur ab Obsequente & Cassiodoro. Liber Cuspiniani & Fasti Graeci, Lentulum & Perpennam edunt, fortè hic Claudius in familiam Corneliam adoptatus fuit. Caterum Cicero lib. 3. de legibus, & pro Plancio, hunc C. Claudium vocat. Id etiam confirmat vulgata verus lapidea tabula, in qua est C. Claudio, M. Perpen-

penna consulibus. Quam inscriptionem Sigonius & Onuphrius secuti C. Claudium non Appium nominant. De M. Perpenna mentionem fecerunt omnes qui bellum Aristonici descripserunt, in his fuere Valerius lib. 3. cap. 4. Velleius, Strabo, Orosius & Eutropius.

C. Sempronius. M. Aquilius.

625

HIC annus coiff. habuit M. Aquilium, C. Sempronium aut hore Cassiodoro. Aquilium & Tuditanum Fastis Siculis. Orofio autem C. Sempronium Tuditanum, M. Aquilium. Horum meminit Cicero de natura deorum, & ad Q. fratrem, Paterculus lib. 2. Strabo lib. 14. Appianus lib. 1. Vterq; ex triumphis eorum Capitolinis descriptus est.

Cn. Octavius. T. Annius.

626

DEINCEPS Cn. Octavius, T. Annius consules secuti, aut hore Cassiodorus, prater eum nemo. Octavius & Rufum liber Cuspiniani & Fasti Siculi: Plutarchus etiam T. Annium quendam narrat cum Tiberio Graccho in seditione contendisse, Cn. Octavius, Cn. F. est eius qui consul fuit anno DCLXXXVII.

L. Cassius. L. Cinna.

627

L Cassium, L. Cinnam, consules in hunc annum edit Cassiodorus, Longinum & Cinnam Fasti Siculi. Libri Cuspiniani Rulam mendose pro Rauilla & Cinnam edunt. Hic L. Cassius ab eo genitus est, qui consularum gessit anno DXC. qui postea censor fuit DCXXIX. & Rauilla cognominatur à Frontino.

M. Aemilius. L. Aurelius.

628

M. Aemilium L. Aurelium consules in hunc annum memorat Cassiodorus & Obsequens. Lepidum et Orestem Fasti Siculi. M. Aemilium Lepidum, L. Aurelium Orestem Censorinus, M. Lepidum L. Orestem Cicero in Bruto.

M. Plau-

629

M Plautium M. Fulvium consules in hunc annum profectus Casiodorus & Obsequens. Hypsaem & Flaccum Fasti Siculi. M. Plautium Hypsaem, M. Fulvium Flaccum Orofius, & Frontinus de aqueductibus. Meminit eorum etiam Valerius cap. de Superbia.

630

C. Cassius Longinus. C. Sextius,

CONSULES subsecutos tradit Casiodorus & Obsequens, C. Cassium Longinum, & C. Sextium. Longinum & Caluimum Fasti Siculi, Velleius Cassio & Caluino Fabrateriam coloniam deductam scribit. C. Sextij Caluini meminit Cicero in Bruto. Eutropius consules edit C. Cassium Longinum, & Sex. Domitium Caluimum, non sine mendis suspicione.

631

Q. Cæcilius T. Quintius,

Q Cæcilium T. Quintium in hunc annum prodit consules Casiodorus. Metellum & Flaminium Fasti Siculi. Q. Cæcilium Metellum, T. Quintium Flaminium, Eutropius & Orofius. T. Flaminium, Q. Metellum, vocat Cicero pro domo. Q. Metellus Maximus natus est filius quatuor Macedonici, quem à deuictis in hoc bore Balearibus Q. Metellum Balearicum vocat Plutarchus de fortuna Romanorum.

632

Cn. Domitius. C. Fannius,

CN. Domitium, C. Fannium consules comparant in hunc annum Casiodorus & Obsequens. Aenobarbum & Fannium Fasti Siculi. Eorum meminit Cicero in Bruto, & Plinius lib. 2. cap. 32. Luna, inquit, trina Cn. Domitio & C. Fannio consulibus apparere, quos plerique appellarunt soles nocturnos.

L. Opi-

633

L Opimium, Q. Maximum, coiff. hic annus habuit, autore Casiodoro, Opimium & Maximum Fasti Siculis, Obsequens verò, L. Opimium, Q. Fabium Maximum. Horum meminit Plinius lib. 2. cum ait, Circa solem arcus apparuit L. Opimio, Q. Fabio coiff. Hic Q. Fabius Maximus Pauli nepos, Fabij quoque Aemiliani filius, & recte dicitur à Cicerone in Bruto, Floro in Epitoma, Velleio lib. 2. & Padiano in Verrinas. Ita coargui possunt Strabo, Appianus, & Plinius, qui hunc cum Aemiliano patre confundunt, qui eodem Cicerone & Plinio autoribus Allobrogicus ex Allobrogum victoria appellatus est. L. Lucij Opimij consulis, unde Opimianum vinum dictum est, Plinius lib. 14. cap. 4. & Plutarchus in C. Graccho, & Velleius lib. 2.

Pub. Manlius. C. Papirius.

634

PUB. Manlium, C. Papirium, consules subdit in hunc annum Casiodorus. Manlium & Carbonem Fasti Siculi, C. Papirius Carbonis est, qui tribunus plebis Claudio & Perpenna coiff. post triumphum agris diuidendis à C. Graccho designatus est, qui quoque primum plebis partes secutus, post ad optimates se contulit, de quo cum aliis saepe Cicero tum in secundo de oratore meminit.

L. Cæcilius. L. Aurelius.

635

L Cæcilium, L. Aurelium, consules suggerit Casiodorus & Obsequens. Metellum & Cottam Fasti Siculi. Cecili Metelli & Cotta consulum meminit Plutarchus in Mario, quem Marium his coiff. tribunatum plebis gessisse, Metellum quoque consulem in carcerem coniecisse scribit. Hic est Cotta ille, in cuius consulari locum C. Casareum Flaminem dialem esse factum tradit Velleius.

M. Cato.

636

M. Cato. Q. Martius.

HIC annus consules habuit, M. Catonem, Q. Martium, teste Casiodoro & Obsequente. Catonem & Martium Fasti Siculi. Eutropio autem M. Portium Catonem, & Q. Martium. Eorum meminit Valerius lib. 5. & Plinius lib. 2. cap. 31. Gellius libro 13. cap. 19.

637

L. Cæcilius. Q. Mutius.

CONSULES deinceps tradit Casiodorus, L. Cæcilium & Q. Mutium. Metellum & Scauolam Fasti Siculi, L. Cæciliū Metellum, Q. Mutium Scauolam Eutropius. Est autem hic L. Cæcilius Metellus, qui postea à Dalmatis victis Dalmaticus est appellatus, quem Plutarchus in Coriolano, & in libro de fortuna Rom. Diadematum vocat, quod vlceris causa diademate diu frontē obligauerit. Hinc Pompeio candida fascia cruris alligatum habenti, Faunonius non refert (inquit) qua in parte corporis sit diadema, exigui panni appellatione regias eius opes exprobat. Quintius verò Mutius Scauola augur est, de quo Cicero in Lælio, & libro primo de Oratore.

638

C. Licinius Geta. Q. Maximus.

CASSIODORVS coss. in hunc annum comparat, C. Licinium & Q. Maximū. Fasti Græci, Getam & Maximum, liber Cuspiniani Getam & Eburnum. De Q. Maximo loquitur Cicero pro Murena. Fuisse autem hunc è Fabijs, Eburni cognomē indicat, de quo Festus, Pullus Iouis dicebatur Q. Fabius, cui Eburno cognomen erat, propter candorem, quod eius natis fulmine icta esset. Fabium Eburnum filium impudicum, cognita domi causa necasse tradit Quintilianus declam. 3. quem Q. Fabium Seruillianum vocat Valerius. Licinij patris nomen hæcenus obscurum ex nummo antiquo reposuit Golzius, in quo C. Licinium Getam Publij filium fuisse disertè perscriptum ait.

M. Metel-

M. Metellus. M. Scaurus.

639

CONSULES subsecuti sunt autore Casiodoro M. Metellus, M. Scaurus: Caterum Metellus tertius est ex filijs Macedonici. De Marco autem Scauro, quem autor libri de viris illustribus M. Amiliū Scaurum vocat, ita scribit Padianus: M. Scaurus ita fuit Patricius vt tribus supra eum ætatibus iacuerit eius domus fortuna, nam neq. pater, neq. auus, neq. proauus propter tenues opes et nullam vitæ industriam honores adepti sunt. De eo præterea sæpe Cicero pro Murena, & in Bruto, Valerius lib. 5. cap. 8. & Plinius lib. 2. cap. 36.

M. Acilius Balbus. C. Cato.

640

MAtilium Balbum, C. Catonem consules suggerit Casiodorus: Balbum & Catonem Fasti Siculi: M. Acilium C. Portiū Obsequens. Eorundem meminit Plinius lib. 2. cap. 29. & 58. Acilium prænominē Manij afficit Plutarchus in Mario. C. Cato frater est. M. Catonis, eius, qui quadriennio ante consul fuit, nepos M. Catonis, Censorij atq. Africani sororis filius, vt ait Velleius: Cicero in Verrem & in Bruto.

C. Cæcilius. Cn. Papius.

641

Cæcilium Cn. Papyrium consules subdit Casiodorus & Obsequens. Metellum & Carbonem Fasti Siculi. C. Cæcilium Metellum & Cn. Carbonem Eutropius, eosdem anno 640. ab V. C. consulatum gessisse tradit Tacitus de moribus Germanorum: quo anno populum Romanum primum cum Cimbris & Teutonibus bellare cepisse, ipse cum Obsequente scribunt, C. Metellus est quartus C. Metelli Macedoni: i filius, quem moriens pratorium & cetera didatum consulatus reliquit. Hinc cognomen ex contumelia traxisse autor est. Cicero de Orat. lib. 2. cognomen autem fuit Caprarius, vt ait Plutarchus de vita Romanorum.

M. Li-

642

M. Liuius Drufus. L. Pifo.

M Liuium Drufum, L. Pifonem confulem, in hunc annum commemorat Caftiodorus, Drufum & Pifonem Fafti Siculi, L. Pifo Cafoinus confularis occifus poftea eſt à Tigurinis, L. Caftio confuli, autor Orofius.

643

P. Scipio. L. Calpurnius Beftia.

CONSVLES edit in hunc annum Caftiodorus, P. Scipionem, L. Calpurnium Beftiam, Fafti Siculi Naſicam et Beftiam. Obſequens P. Scipionem, L. Calpurnium. Saluſtius, Eutropius, & Oroſius, P. Scipionem Naſicam, & L. Calpurnium Beftiam. P. Naſica Scipionis, & L. Beftia confulum meminit etiam Val. lib. 1. cap. 6. Cicero autem P. Scipionem, P. Scipionis Serapionis filium, L. Beftia collegam in confulatu mortuum eſſe tradit in Bruto: Beftia etiam mentio fit in fragmento Capitolino.

644

Sp. Poſtunius. M. Minucius.

SP. Poſtunium, M. Minucium, confules Caftiodorus ſuggerit, Albinum & Rufum Fafti Siculi, Sp. Albinum, Q. Minutium Rufum, Saluſtius. M. Minucij meminit etiam Velleius & Epitoma LXV.

645

Q. Metellus. M. Silanus.

CONSVLES ſubſecutos tradit Caftiodorus, Q. Metellum & M. Silanum. Fafti Siculi Metellum, & Silanum, Q. Caecilium Metellum Numidicum, M. Iunium Silanum, Padiannus & Eutropius. Eorum etiam meminit Cicero in Bruto. Metellus à Numidia victa Numidicus dictus, autore Velleio.

Set.

Ser. Galba.

M. Scaurus.

646

SERVIVM Galbam, M. Scaurum prodiit in hunc annum confules Caftiodorus & Obſequens. Sulpitium & Scaurum Fafti Siculi. Seruivum Galbam confularem fuiſſe Mario VI. confuli ſcribit pro Rabirio Cicero. M. Scauri confulis meminit Velleius et Tacitus. Hic eſt M. Aurelius Scaurus, qui poſt legatus à Cimbris eſt interfectus, vt eſt in Epitoma 67.

L. Caſſius.

C. Marius.

647

L Caſſium, C. Marium confules in hunc annum comparat Caftiodorus. Longinum & Marium, liber Cuſpiniani & Fafti Siculi. Eorum etiam meminit Plinius lib. 10. cap. 13. C. Marium duabus repulſis adilitatis acceptis confulem eſſe factum, ſcribit Cicero pro Plancio, & Plutarchus in Mario, & rurfus Cicero libro 3. de officijs.

Q. Seruilius Cæpio.

C. Atilius.

648

OBSEQVENS & Caftiodorus confules in hunc annum comparant, Q. Seruilium Cæpionem, & C. Atilium Serranum. Cæpionem & Serranum Fafti Siculi. Hoc anno III. Nonas Ianuarij natum eſſe M. Tullium Ciceronem. Gellius lib 15. cap. 28. ſcripſit reliquit. Horum confulum multa apud Ciceronem, & alios veteres ſcriptores mentio eſt.

P. Rutilius Rufus.

C. Manilius.

649

P Rutilius Rufus, & C. Manilius confules in hunc annum ſuggeruntur ab Obſequente & Caftiodoro. P. Rutilium, M. F. vocat Cicero in Bruto. In altero confuli variant annales, alij enim Caium, alij Cneium, alij Marcum Manium, Mallium vel Manilium vocant. Caterum totam hanc controuerſiam dirimit lapis antiquus Puteolanus, cuius inſcriptio continet Pub. Rutilij, & Cn. Mallij confulum nomen, vt & Faſtorum Sicularum, in quibus eſt Rufus & Mallius. Eius Cicero pro Plancio & Murana, Valerius,

I

lerius, Salustius, Tacitus, Florus, Eutropius & Orofius meminerunt. Atque eum non solum ignobilem, verum sine virtute, sine ingenio, vita etiam contempta fuisse scribit Cicero pro Plancio. Unde facile apparet, Mallios gentem esse à Manlijs diuersos. Non enim de Cn. Manlio patritio eoq; nobilissimo ita loqueretur Cicero.

650 C. Marius II. C. Flavius Fimbria.

DEINCEPS C. Marius II. C. Flavius Fimbriam, consules suggerit Cassiodorus, C. Marius, C. Flavius, Obsequens, Marius & Fimbriam Fasti Siculi, C. Marius II. C. Fimbriam item C. Marius, C. Flavius, Padianus in Cornel. Horum praterea consulum saepe Cicero, Velleius, Valerius, Plutarchus, & alij mentionem faciunt.

651 C. Marius III. L. Aurelius Orestes.

C. Marius III. L. Aurelius Orestem, tradit in hunc annum consules Cassiodorus, Marius & Orestem Fasti Siculi. Marius absens etiam III. consul est factus metu Cimbrici belli, quod differebatur, autor Velleius, Eutropius, Epitoma, Cic. de provincijs.

652 C. Marius IIII. Q. Lutatius.

INDEC. Marius IIII. Q. Lutatium, consules Cassiodorus & Obsequens suggerit. Marius & Catulum Fasti Siculi, C. Marius IIII. & Q. Lutatium Catulum Plutarchus, & Eutropius. De praterea Cicero saepe & Plinius menti onem faciunt.

653 C. Marius V. M. Aquilius.

CONSVLES deinde fuerunt, Cassiodoro teste, C. Marius V. & M. Aquilius. De C. Mario V. cons. Plutarchus & Florus. Cicero verò 2. de Oratore, C. Marij V. consulis collegam vocat M. Aquiliũ, de quo Plutarchus in Mario, qui eum μετρίον ἀνδρῶν δίκην vocat, vt & Appianus in Mithridatica. Est autem M. Aquilius consularis ille, qui post legatus à Mithridate rege captus, atq; pro consumeliã excruciatus est.

C. Marius

C. Marius VI. L. Valerius Flaccus. 654

CASSIODORVS & Obsequens, hoc anno edunt consules, C. Marius VI. L. Valerium Flaccum, Marius & Flaccum Fasti Siculi. Hic L. Flaccus postea censor, princeps senatus & magister equitũ. Sylle dictatoris fuit. Horum verò consulum Cicero sapissimè vt in Bruto, pro Rabirio, in Catilinam, in Antonium, pro Plancio, Plinius lib. 2. Velleius, Padianus in Pisoniana. Plutarchus & alij pleriq; meminerunt. Hoc anno IIII. Idus Quintiles, C. Cesar postea dictator natus est, autore Macrobio.

M. Antonius, A. Postumius. 655

M. Antonium, A. Postumium, consules in hunc annum produunt Cassiodorus et Obsequens. Antonium & Albinum Fasti Siculi. In fragmento Capitolino etiam est mentio A. Post. Liber Cuspiniani & Fasti Graci Antonium & Albinum. Horum consulum meminit Cicero in oratione post reditum ad Quirites. Plinius lib. 8. cap. 7. vbi hunc annum DCLV, vocat. Gellius lib. 4. cap. 6.

Q. Metellus. T. Didius. 656

Q. Metellus, T. Didius, consules subsequuntur in hunc annum, author Cassiodorus & Obsequens. Hos etiam memorat Padianus in Cornelianam, Q. Metellum nepotem, inquit, Balearici F. Macedonici nepotem, qui consul fuit cum T. Didio Curio accusavit. Meminit etiam eiusdem in oratione post reditum.

Cn. Lentulus. P. Crassus. 657

Cn. Lentulum, P. Crassum, cum Fastis Siculis Cassiodorus, Cn. Cornelium, P. Licinium, Obsequens in hunc annum commemorat consules. Meminit eorum Plinius lib. 10. cap. 1. & lib. 33. capite secundo.

Cn. Domitius. C. Cassius. 658

Cn. Domitium, C. Cassium, hic annus habuit, autore Cassiodoro & Obsequente. Liber Cuspiniani & Fasti Graci profertur

rentur Aenobarbum & Longinū. Verrij Flacci fragmentū Aenobarbum & C. Cassium L. F. Meminit eorum Padianus in Corneliana, & c.

559

L. Crassus.

Q. Scauola.

CONSVLES subsecuti, L. Crassus & Q. Scauola, auctor Casiodorus & Obsequens. In fragmento Capitolino consulari est Crassus, Q. Mutius in Censorio est, L. Licinius L. F. Crassum oratorem omnes magistratus gessisse cum Q. Scauola pontifice Max. prater tribunatum plebis & censuram scribit Cicero in Bruto, ijdemq; consulibus, Q. Hortensium in foro primum dixisse. L. Licinij Crassi oratoris, & Q. Mutij Scauola pontificis Max. & Oratoris ac Iuriconsulti: consulum meminit Padianus in Corneliana.

560

C. Coelius.

L. Domitius.

Coelum, L. Domitium, consules edunt in hunc annum Casiodorus & Obsequens. Caldum & Aenobarbum Fasti Siculi. In fragmento Capitolino est Caldus & L. Domitius Cn. F. Caldus autem est cognomen Coelij. Meminit enim etiam Velleius Coelij cuiusdam Caldi sub Augusto. Itidem Cicero in lib. de petit. consul. pro Murena. Padianus in Corneliana. Rursus Cicero in Bruto proximè ante Herennium:

561

C. Valerius Flaccus.

M. Herennius.

CONSVLES in hunc annum comparant, C. Valerij Flaccum, M. Herennium, Casiodorus & Obsequens. Flaccum & Herennium Fasti Siculi. Flaccum, M. Herennium Capitolinum fragmentum. Horum quoq; meminit Plinius lib. 29. cap. 3. Cicero pro Murena & in Bruto.

562

C. Claudius Pulcher.

M. Perpenna.

CONSVLES hoc anno fuerunt C. Claudius Pulcher, M. Perpenna, Casiodorus auctor & Obsequens. In fragmento
item

item Capitolino est Pulcher, M. Perpenna, itemq; in Fastis Siculis. Huius Claudij Pratoris Sicilia meminit Cicero in Verr. 4. ad. Iul. curulis, lib. 2. offic. Plinius lib. 8.

L. Martius.

Sext. Iulius.

563

LVCIUM Martium, Sext. Iulium, consules in hunc annum Casiodorus & Obsequens. Philippum & Casarem Fasti Siculi. Eutropius & Orofius Sext. Iulium Casarem. L. Martium Philippum, fragmentum Capitolinum Philippum, Sext. Iulium C. F. edunt. Horum meminit Plinius lib. 2. cap. 8. & lib. 33. cap. 3. Itidem Cicero saepe Valeriusq;

L. Iulius Caesar.

P. Rutilius Lupus.

564

CONSVLES in hunc annum sunt apud Casiodorū & Obsequentem. L. Iulius Caesar, Pub. Rutilius Lupus, itemq; apud Padianum Velleium & in Epitoma LXXIII. & apud ceteros qui de bello Marsico scripserunt, in fragmento Capitolino Caesar P. Rutilius L. F. in Siculis Fastis Caesar & Lupus. Meminit etiam eorum Cicero de diuinatione. L. Casarem autem in adilitate prateritum, consulem factum scribit in Plantiana.

L. Portius.

Cn. Pompeius.

565

Portium, Cn. Pompeium, consules in hunc annum edit Casiodorus, Cn. Pompeium Strabonem, L. Portium Catonem, Padianus in Corneliana. Strabonem & Catonem Fasti Siculi. Horum consulum meminerunt Appianus, Orofius, & alij, qui bellū Marsicum literis prodiderunt. Cn. Pompeius hic pater Cn. Pompeij Magni fuit, auctore Appiano & Padiano in Pisonianam.

L. Sylla.

Q. Pompeius.

566

CONSVLES edit in hunc annum Casiodorus, L. Syllam & Q. Pompeium, idem est scriptum apud Obsequentem, Velleium, Eutropium, Orofium, Appianum, Plutarchum & alios. Syllam & Rufum Fasti Siculi. Sylla post victoriam cuilem Faelicem
I 3 se appel-

se appellari voluit. Itaque Padianus & Capitolini autores in hoc consularu referendo ita scribunt, L. Sulla, qui postea Felix est appellatus. Idem in secundo consularu Capitolino L. F. P. N. dicitur, De Q. autem Pompeio Rufo loquitur etiam Cicero in Bruto.

667

L. Cornelius Cinna. Cn. Octavius.

CONSULES in hunc annum comemorat cum Fastis Siculis Castiodorus L. Cinnam & Cn. Octaviu. L. Cornelium Cinnam, Cn. Octaviu, Appianus, Velleius & ceteri qui huius temporis historiam literis prodiderunt, L. Cinnam scribit Plutarchus consulem à L. Sulla ex inimica factione ea conditione creatum, vt Sulla actionibus non aduersaretur, vbi primum magistratum inuit, presentem Reip. statum perturbare adortum, Sulla etiam accusationem per Virginium tribunum plebis comparasse, Sullam autem, Virginio contempto aduersus Mithridatem mouisse.

668

L. Cinna II. C. Marius VII.

INDE C. Marius VII. L. Cinna II. consules Siculis Fastis, Castiodoro, & ijs qui de bello ciuili scripserunt autoribus, Plutarchus Marium primum fuisse tradit, qui septimum Romae consularum ceperit. Ceteru, quod apud Appianu & in Epitomis extat, L. Cinna, C. Marius nullis habitis comitijs consules se in hunc annum renunciarunt, eodemq. die quo magistratum inierunt, Marius Sext. Licinium Senatorem de saxo deijci iussit: editisq. multis sceleribus. Idibus Ianuarijs decessit, in eius locu suffectus est L. Valerius Flaccus, is vt putant, qui ante cum C. Mario V. consule consul fuit, de quo Cicero pro Flacco eius filio dicens mentionem facit.

669

L. Cinna III. Cn. Papirius.

L. Cinnam III. Cn. Papirium consules subsecutos in hunc annum testatur Castiodorus, Cinnam & Carbonem Fasti Siculi, in Epitoma 83. scriptum est, L. Cinnam & Cn. Papirium Carbonem

consu-

consules semet per biennium creasse, & in libro de viris illustribus Cinnam iterum & tertium consulem se fecisse. Horum meminit etiam Plutarchus in Sulla, Appianus in Mithridatica atq. in primo bellorum ciuiliu.

L. Cinna III. Cn. Papirius II.

670

DEINCEPS L. Cinna III. Cn. Papirius II. consules, autor Castiodorus & Epitoma, Cinnam III. consulis meminit Cicero in Tusculanis, Suetonius in Cesare, Cn. Papirij Carbonis II. Capitolina tabula. Sicula non sine erroris suspitione consules suggerunt Carbonem & Scribonium.

L. Scipio. C. Norbanus.

671

CONSULES inde L. Scipio & C. Norbanus testis cum Siculis Crabulis Castiodorus, Obsequens, Appianus, Eutropius, Florus & Tacitus lib. 19. In Capitolinis fragmentis est L. Cornelius L. F. L. N. Scipio Asiaticus.

C. Marius. Cn. Carbo III.

672

DEINCEPS C. Marius Cn. Carbonem III. consules inuenio apud Castiodorum, Appianum, Velleium & alios, C. Marium fratris filium, C. Marij septies consulis Appianus, at Velleius, Plutarchus, Eutropius, & alij C. Marij filium prodiderunt, fortasse autem à C. Mario adoptatus fuit, in Capitolinis certe tabulis C. Marius C. F. C. N. appellant. Horum consulum meminit Cicero contra Rullum, Plinius lib. 7. & hi qui bella ciuilia Sillana scripserunt.

M. Tullius. Cn. Dolabella.

673

INDE M. Tullium Cn. Dolabellam consules subiicit Castiodorus. Deculam & Dolabellam Fasti Siculi: Tradit etiã Appianus Sillam dictatorem, vt speciem quandam antiqua dignitatis Respublica retineret, Consules creari permisisse M. Tullium & Cornelium Dolabellam, atque ipsum more regio supra ees sedisse.

I 4

M. Tul-

M. Tullij & Cn. Cornelij *coſſ.* meminit Cicero contra Rullum & Gellius lib. 15. cap. 37. In Capitolino fragmento M. Tullius M. F. A. N. Decula appellatur.

674

L. Sulla II. Q. Metellus.

CASSIODORVS cum Faſti Siculis conſules ſuggerit L. Syllam II. Q. Metellum: Appianus adijcit, Syllam quanquam Dictator erat, tamen vt aliquam ſpeciem, reſpub. habere videretur, ſe cum Q. Metello Pio conſulem renuntiare voluiſſe. Horum conſulum Cicero in Verrem & alibi Gellius lib. 15. cap. 28. & Caſſiodorus meminerunt: Metello Pij cognomen fuit: Et eſt is qui Hiſpanias & Sertorianum bellum ſortitus eſt: Numidici filius.

675

P. Seruilus. Ap. Claudius.

INDE conſules P. Seruilus Ap. Claudius autor Caſſiodorus. Eorum cognomina Varia & Pulcher extant in tabulis Siculis, de quibus ita Appianus: Pop. Rom. vt Sylla dictatori obſequeretur, ab eoyt conſulatum continuaret, petijt, cui aduerſatus Sylla Seruilum Iſanricum & Claudium Pulchrum conſules renunciandos curauit. In fragmento Capitolino eſt, P. Seruilus Vatia, qui poſtea Iſauricus eſt appellatus: Iſaurici verò cognomen accepit ab Iſauris Cilicie populis deuictis, Padianus in Verrinas. Strabo lib. 14. Marcellinus lib. 14. cum alijs.

676

M. Lepidus. Q. Catulus.

M Lepidus Q. Catulus conſules in hunc annum à Caſſiodoro referuntur, Plutarchus autor eſt, cum L. Sylla ſe dictatura abdicaret, & comitorum conſularium poteſtatem pop. Rom. reddidiſſet M. Lepidum Syllæ inimicum, hominem audacem, ante Catulum, Cn. Pompeio annitente, eſſe renunciatum, Horum conſulum meminit Plinius lib. 36. vbi eos anno vrbis condita 676. fuiſſe ſcribit: Cicero pro Cornelio. Florus ex Livio, Valerius lib. 2. cap. 3. Eutropius.

M. Ac.

M. Aemilius. D. Brutus.

677

M Aemilium D. Brutum conſules hic annus habuit autore Caſſiodoro & Obſequente. Meminit horum Macer tribunus plebis apud Saluſtium, cum plebem à patribus oppreſſam queritur. Itidem Cicero in Bruto & in II. de officijs, Valerius lib. 7. cap. 7. M. Aemilius Lepidi & Liuiani cognomen habuit. Nam ex familia Liuiorum à Mam. Lepido adoptatus fuit, ergo recte Mam. filius.

Cn. Octavius. C. Curio.

678

VERRIVS Flaccus conſules edit Cn. Octavium M. F. C. N. C. Scribonium Curionem. Eoſdem etiam Cicero in Bruto, Saluſtius. Obſequens, Laſtantius lib. 1. Plinius lib. 2. cap. 35. memorat. Cicero in Bruto & Plinius lib. 7. cap. 41. tres C. Curiones oratores produnt Patrem, filium, & Nepotem.

L. Octavius. C. Cotta.

679

L Octavius C. Cottam conſules, Caſſiodorus in hunc annum conſules ſuggerit C. Aurelium L. Octavium Obſequens: Loctanij C. Aurelij conſulum meminit Plinius lib. 2. cap. 35. Cicero III. & V. in Verrem: In fragmentis Capitolinis, L. Octavius Cn. F. Cn. N. & C. Aurelius eduntur. Hunc annum tranſcendunt Faſti Siculi. Pedianus tres Cottas fratres conſulares hoc tempore fuiſſe ſcribit, Caium Marcum & Lucium.

L. Licinius Lucullus. M. Cotta.

680

L Lucullum. M. Cottam conſules in hunc annum prodit Caſſiodorus: Lucullum & Cottam Faſti Siculi: L. Licinium Lucullum M. Aurelium Cottam Eutropius. Appianus in Mitbridatica Plutarchus in Lucullo. Horum mentio eſt apud Ciceronem in Verrem & in Epitoma 93. & 94. L. Lucullus annum habuit qui conſul fuit cum A. Albino. Cicero & Plutarchus autores.

I 5 M. Lu-

M Lucullum, C. Cassium cōsules, autore Casiodoro, hic annus habuit. Marcellum & Cassium Siculis, quos Cicero in Verro M. Terentium & C. Cassium, legemq; ab his latam Terentiam & Cassiam vocat. Fuit enim quantum ex fragmentis Capitolinis augurari licet, M. Licinius Lucullus à M. Terentio Varrone adoptatus, ac propterea, M. Terentius Varro Lucullus appellatus, L. Lucullum & M. Lucullum, Cicero in Lucullo & Plutarchus fratres vocant: quos Eutropius consobrinus nominat. Cassi cognomē fuisse Varum docet Plumbius Tubulus Roma inuentus, & quod Appianus etiam lib. 4. C. Cassium Varum consularem à triumviris proscriptum fuisse scribit.

L Gellius Cn. Lentulus consules subsecuti, ut ait Casiodorus, Itidē meminit eorum Cicero pro Balbo, & alibi, Plutarchus in Crasso, Eutropius, & Orosius. Liber Cuspiniani Poplicolam & Lentulum, Fuit verò L. Gellij Poplicole cognomen, ut ostendit O-nuphrius.

Cn Aufidium P. Lentulum consules prodit in hunc annum Casiodorus: Lentulum & Orestem Fasti Siculi, Cornelium Lentulum, Cn. Aufidium Orestem, Eutropius, Cn. Aufidium Orestem cum trib. plebis esse non potuisset consulem factum scribit Cicero pro Plancio. Est autem hic P. Lentulus Suravis, qui post consulari & prator II. strangulatus est, consule Cicerone, quod cum Catilina coniurauerat, cuius avus fuit P. Lentulus, princeps Senatus, ut ait Cicero pro domo, & in Catilinam, & Padianus.

INDE M. Crassum, Cn. Pompeiū cōs. edunt Casiodorus, Plutarchus, Appianus, Siculi Fasti, Magnum & Diuitē eorum cognomina fuisse.

na fuisse satis constat. Ac omnium veterum scriptorum annalibus celebratur hic primus ipsorum consulatus. Plutarchus Licinium Crassum opera Pompeij consulis consulatū adeptum fuisse refert. Horum præterea consulum Cicero, Salustius, Padianus in Cornelianam, & omnes alij meminērunt.

INDE consules Q. Metellus, Q. Hortensius, testis cum Fastis Siculis Casiodorus. Padianus Q. Metellum Creticum cum Q. Hortensio oratore comparat, itemq; Iosephus lib. antiquit. Iudaeic. 14. Q. Hortensium L. F. Cicero vocat in Bruto, Q. Metellus qui postea à Creta deuicta Creticus est appellatus, filius fuit L. Dalmatici, ut ex Padiano in diuinationem elicitur.

PAEDIANVS in Pisonianā, Dio & Casiodorus cōsules in hunc annum comparant L. Ceciliū Metellum, & Q. Marcium, Fasti Graeci Marcium Regem & Metellum: Quem scribit Dio mortuum magistratus initio, qui autem in eius locum successus fuit, eum antequam iniret obiisse, ac propterea neminem surrogari placuisse, Q. Martium solum magistratum gessisse, quem regis nomine afficit Salustius, L. Metellus frater fuit, Q. Cretico, autore Padiano.

INDE C. Piso, M. Glabrio consules apud Casiodorum & Fastos Siculos: Manius Acilius C. Piso apud Dionem subsequuntur, C. Pisonis, & M. Acilij Glabrionis consularium meminit Cicero lib. 12. ad Atticum, C. Pisonis consulis et legis Calpurnia de ambitu ab ea lata Padianus in Cornelianam, scribit etiam de his Valerius lib. 4.

688 **M**AN. Lepidum, L. Torquatum mendose suggerit Castiodorum, Fasti Græci Volcatium Tullum. Dio L. Tullum Aimilium Lepidum. Salustius in Catilina L. Tullum, M' Lepidum Pedianus in Cornelianam, M' Lepidum, L. Volcatium. Cicero pro Sulla, L. Volcatium Tullum ita ut sit, M. Aimilius Lepidus, & L. Volcatius Tullus.

689 L. Cotta. L. Torquatus.

IN hunc annum designati consules erant L. Autronius Pætus, (ut est in triumpo Tabulæ Capitolina, non Autronius ut vulgo legitur) & P. Cornelius Sulla. Qui cum ambitus damnati pœnas dedissent, in eorum locum facti sunt qui eos accusauerant, L. Aurelius, M. F. Cotta. & L. Manlius, L. F. Torquatus. Salustio, Dione, Pediano in oratione pro Cornelio & in toga candida, & Tranquillo in Cæsarem aut oribus.

690 L. Cæsar. C. Figulus.

CONSVLES insequens annus habuit autore Castiodoro, & Pæliano, & Siculis Fastis L. Cæsarem & C. Figulum, quos Dion Cat L. Cæsarem, C. Martium, C. F. Figulum. Cicero pro Sulla L. Iulium, C. Figulum, itemq; Salustius in Catilina, L. Iulius Cæsar eius L. Iulij filius est, qui bello Marfico Consul fuit.

691 M. Cicero. C. Antonius.

CONSVLES hoc anno fuerunt M. Tullius, M. F. Cicero & C. Antonius. M. F. Dione lib. 37. Castiodoro, Salustio in Catilina. Velleio lib. 2. Iosepho antiq. 14. cap. 8. Plinio lib. 8. cap. 53. Tranquillo in vita Augusti, Appiano, Eutropio, Pediano, alijsq; autoribus.

D. Sila.

CONSVLES subsecuti sunt D. Silanus, L. Muræna, autore cum Siculis Castiodoro & Salustio. Dio D. Iunium, M. F. Silanum, L. Licinium, L. F. Muranam edit. Eutropius D. Iunium Silanum, & L. Licinium, L. Muræna, L. Muræna filius est eius qui de Mithridate propr. triumphavit, ut ait Cicero pro ipso Muræna ambitus reo. His comitijs iterum repulsam tulit L. Sergius Catilina, cuius dolore adconiurationem exarsit, & Ser. Sulpitius Rufus Iuriconsultus qui post Muranam ambitus accusavit.

M. Pupius. M. Valerius.

693

CASSIODORVS hoc anno coff. subijcit M. Pupium, M. Valerium, Pisonem & Messalam Fasti Siculi. Dio M. Pupium M. F. Pisonem, & M. Valerium, M. F. Messalam Nigrum. Messale Nigri etiam est mentio apud Pedianum in oratione pro Scauro, M. Messala. & M. Pisonis apud Plinium lib. 7. cap. 26. lib. 37. cap. 2. lib. 8. cap. 26. Cæsarem lib. 1. de bello Gallico. De M. Pifone etiam Pedianus in Pisonianam.

Q. Metellus. Q. Afranius.

694

CONSVLES edit in hunc annum Castiodorus cum Siculis, Q. Metellum, L. Afranium, item Obsequens, & Cicero lib. 1. Epist. ad Atticum. Dio L. Afranium, L. F. Q. Cæcilium, Q. F. Metellum celerem. Vterq; horum Pompeij opera consulatum, teste Dione, consecutus est, eius enim legati ambo fuerunt in Asia.

C. Cæsar. M. Bibulus.

695

Cæsarem, M. Bibulum in hunc annum consules comparant cum Siculis Castiodorus, Suetonius & Epitoma. C. Iulium, C. F. Cæsarem, M. Calpurnium Dio, C. Iulium Cæsarem Calpurnium Bibulum Plutarchus & Appianus, quanquam hic ut & Orofinus &

sius & Eutropius L. Bibulum vocat, Caesaris & Bibuli consulis meminit Cicero ad Lentulum lib. 1.

696

L. Piso.

A. Gabinius.

L. Pisonem, A. Gabinum, in hunc annum consules edunt Castiodorus & Fasti Siculi. L. Calpurnium, L. F. Pisonem, A. Gabinium, A. F. Dio, L. Pisonem, A. Gabinium, Caesar, Cicero, Plutarchus & Castiodorus. Meminit horum Caesar lib. 1. de bello Gallico, Plutarchus in Catone minore. Cicero in Pisonem, pro Sextio. Pisonem Caesoniū vocant Cicero & Padianus, quo nomine etiam auus eius vsus est, vt apparet in Capitolinis tabulis anno DCVI.

697

P. Lentulus.

Q. Metellus.

CONSULES subsequuntur in hunc annum apud Castiodorum & in Fastis Siculis P. Lentulus, Q. Metellus, apud Dionem P. Cornelius, P. F. Lentulus Spinther, Q. Caecilius Q. F. Metellus nepos. Horum meminit Valerius lib. 9. Lentulus, inquit, & Metellus in consulatu college ambo in scena propter similitudinem histrionum spectati sunt, sed alter ex quodam asseclarum cognomen Spintheris traxit, alter nisi Nepotis à moribus accepisset, Pamphili Retiarij, cui simillimus esse ferebatur, habuisset. De eisdem Cicero in prima Epistolarum, & in orationibus sapissimè, Plinius lib. 7. cap. 2. Plutarchus in Cicerone, & alij omnes.

698

Cn. Lentulus.

L. Philippus.

CONSULES suggerit Castiodorus, Cn. Lentulum, L. Philippum. Fasti Siculi Marcellum & Philippum. Dio Cn. Corneliū P. F. Lentulum Marcellinum, L. Martium L. F. Philippum, Lentuli & Marcellini coff. meminit Cicero in Epistolis ad Lentulum, Martij Philippi consulis Plutarchus in Catone. Cn. Lentulus eius P. Lentuli filius est, qui fuit M. Marcelli filius, à P. Lentulo adoptatus, vt ait Cicero in Bruto. Est autem Marcellinus non Claudianus appellatus, vt intelligeretur ex qua Claudiorum familia ortus est.

Cn, Pom-

Cn. Pompeius.

M. Crassus.

699

CVM C. Catonis tribuni plebis intercessionibus comitia tollerentur, senatus vestem mutauit. Consules ex interregno facti sunt, Cn. Pompeius, M. Crassus iterum, vt Plutarchus, Dio, & Appianus auctores sunt, L. Domitius Aenobarbus, quem Cato ac boni omnes deducebant, fore per vim pulsus, Cato ipse vulneratus est. Hos consules Dio vocat Cn. Pompeium, Cn. F. Magnum I I. M. Licinium, P. F. Crassum I I. quorum Padianus, Eutropius, Fasti Siculi, & alij, meminerunt.

Appius Claudius.

L. Domitius.

700

DIO lib. 39. Anno vrbs condita DCC. Varronis supputationem secutus, consules edit, App. Claudium, Ap. F. Pulchrum, & L. Domitium, Cn. filium Aenobarbum. Castiodorus & Obscuens, App. Claudium, L. Domitium memorant, quos Siculi Fasti nominant Pulchrum & Aenobarbum. Padianus in oratione pro Scauro, L. Domitium Aenobarbum, App. Claudium Pulchrum. L. Domitij Cn. F. Aenobarbi meminit quoq; Caelius in 8. Epistolarum.

Cn. Domitius.

M. Messala.

701

IN hunc annum consulatum petierunt magna contentione atq; ambitu C. Memmius, Cn. Domitius, M. Messala, M. Scaurus, vt scribit Cicero ad Q. fratrem. Facti autem sunt ex interregno, septimo huius anni mense, M. Messala & Cn. Domitius, qui ne tum quidem creati fuissent, nisi Q. Pompeius Rufus trib. plebis, qui intercessionibus comitia tollebat, ex senatus consulto in carcerem coniectus fuisset, atq; idem se de ceteris futurum, qui comitia impedissent, senatus ostendisset hac Dio. Appianus octo menses rempub. sine magistratibus fuisse. Plutarchus in tanto rerum discrimine legem à Lucilio trib. plebis latam de dictatore Cn. Pompeio creando, qui rempub. constitueret scribit, ac Catone repugnante nihil

effectum. Dio non solum de Dictatore, sed etiam de Tribunis militum consulari potestate creandis mentionem à tribunis plebis illam ait, consules autem Messalam & Caluinum, Pompeio annitente esse creatos, quae eadem cognomina in Fastis etiã Siculis prodita sunt. Cn. Domitius Caluinus, M. F. M. N. in Capitolinis tabulis scribitur anno DCCVIII. & DCCXVII.

702

Cn. Pompeius. Q. Metellus.

QVVM propter potentissimorum competitorum contentio-
nes Kal. Ianuarij consules adhuc creati non essent, factò in M. Bibuli sententiam Senatus consulto Cn. Pompeius ab interrege Seruio Sulpitio V. Kal. Martij cof. IIII. sine collega primus creatus est, statimq; consularum inijt. Verum vt inuidiam vitaret in quinq; menses extremos, Q. Cacilius Metellum Pium Scipionem socerum sibi collegam surrogauit. Hæc Padianus in Milonianam. Plutarchus, Appianus & Dio. Hic Metellus Pius Scipio, P. Cornelius Scipio Nasica dicebatur, Nasica Scipionis filius, qui à, & c. Metello Pio adoptatus, Q. Cacilius, Q. F. Q. N. Metellus Pius Scipio vocatur à Caelio in epistolis familiaribus.

703

Mar. Marcellus. Ser. Sulpitius.

IN hunc annum consules creati sunt M. Marcellus, Ser. Sulpitius auctore Cassiodoro, Plutarcho, Appiano, quos Fasti Siculi vocant Rufum, & Marcellum. Dio Seruum Sulpitium. Q. F. Rufum, M. Claudium, M. F. Marcellum. Eorum consulum meminit etiam Suetonius in Cesare. Cicero in epistolis, & Epitoma CXVIII. Hic Marcellus eius Marcelli qui anno sequenti consulatum gessit Patruelis, eius verò qui cum Lentulo biennio post, frater Germanus, vt ex Verrio Flacco, Dione, & Suetonio intelligitur.

L. Pau-

L. Paulus.

C. Marcellus.

704

INDE L. Paulus, C. Marcellus, consules subsequuti sunt, auctore cum Siculis Cassiodoro, Dione, Suetonio, & Hirtio, lib. 8. Horum alter L. Aemilius, M. F. Paulus à Dione, alter C. Claudius C. F. Marcellus à Cicerone in Epistolis nominatur. Dio hunc ab alijs ἀλεξιων ab alijs ἀλεξων, M. Marcelli traditum, Suetonius patruelem fuisse apertè scribit.

L. Lentulus.

C. Marcellus.

705

HIC annus consules habuit, L. Lentulum, C. Marcellum, auctore Cassiodorus, Appianus, Plutarchus, Hirtius, Florus, Cicero in Epistolis. Dio hos consules vocat, L. Cornelium, P. F. Lentulum, C. Claudium, M. F. Marcellum. In fragmentis Capitolinis est etiam C. Claudius M. F. M. N. Marcellus. Hic est L. Lentulus Crus, qui auctore Caelio prioribus comitijs repulsam tulit, Flamen Martialis dictus à Cicerone in Vatinius.

C. Caesar.

P. Seruilius.

706

DICTATORE Cesare extremo superioris anni tempore comitia habente consules creantur, C. Iulius, C. F. Caesar, & P. Seruilius P. F. Isauricus. Is enim erat annus, quo per leges ei consulem fieri liceret. Ita enim in eius commentarijs lib. 3. ipse, Dio lib. 41. Plutarchus, Tranquillus, Appianus & Cassiodorus tradunt. Legem autè intelligit eam qua vetabatur, ne quis intra decem annos iterum consul fieret, P. Seruilius, P. Seruilius fuit filius, eius qui primus Isaurici cognomen inuenit, qui hoc anno consulatum Romæ, Cesare in Macedonia rem gerente, administravit.

Q. Fufius Calenus.

P. Vatinius.

707

POPVLVS Romanus (inquit Dio) audita Cn. Pompeij caede enixè operam dedit, vt Cesari victori honorificentissima decreta fierent, Ergo consulatum in quinq; deinceps annos, dictaturam,

K

ram,

ram, non in sex menses, ut antè, sed in annum, tribunitiam potestatem in perpetuum ei mandauit. Caesar autem quamuis extra Italiam esset, dictaturam statim inijt, cum magistrum equitum, M. Antonium nondum Pratorium sibi subrogasset. ex tabulis Capitolinis, Dione, Plutarcho, & Cicerone I I. Philippica. Quo autem titulo hanc dictaturam & sequentes Caesar cepit, M. Antonium in Caesaris laudatione apud Dionem ostendit. In qua ille Dictatorem aduersus hostes Casarem creatum ait, Ergo rei gerunda causa factus fuit. Aliam etiam ob causam Casarem dictaturam accepisse constat, ea fuit, ut illa potestate, qua summa erat, omne ad se vnum ius reipub. traheret, quod antè multorum erat. Ceterum hoc anno ineunte addit Dio nullos neque pratores, neque consules designatos fuisse. M. enim Antonius magister equitum, purpurea veste, & sex lictoribus vsus speciem quandam antiquae libertatis referebat. Is paulò post vrbe profectus, Praefectum vrbis reliquit, L. Casarem senem, quod nunquam antea factum fuerat à magistro equitum. Ceterum exitu anni Aegypto recepta, rege Ptolemæo occiso, Pharnace Ponti rege victo, consules creati sunt, Q. Fufius Q. F. Calenus, & P. Vatinius P. F. quos tabula Capitolina & Castiodorus edunt. De P. Vatino consule mentionem facit Macrobius libro 2.

708

C. Caesar.

M. Lepidus.

CONSULES tantum sine Dictatore hoc anno edit in tabulis Capitolinis, Verrius Flaccus, & C. Iulium Casarem I I I. & M. Aemilium Lepidum, Lapis Colotianus, de quo hic Onuphrius. Dio verò lib. 43. Postero verò anno (inquit) Dictaturam quoque vna cum consulatu vtrumque, tertium gessit, collega sibi in vtroque magistratu cooptato M. Aemilio Lepido. Idem sentire videtur Tranquillus in Casare cap. 76. Item Hirtius lib. 5. Ceterum cum Hirtio Tranquillum & Dionem errasse existimat Onuphrius. Nam cum tabulis Capitolinis, Plutarcho quoque & Eutropius consentiunt, qui Casarem hoc anno consulem tertium cum M. Lepido: Dictatorem verò iterum scribunt.

C. Caesar.

C. Caesar.

Q. Maximus.

709

CASAREM Dictatorem I I I. Cum M. Lepido magistro equitum in hunc annum produnt ij, qui tabulas Capitolinas exararunt, à quibus dissentit Dio, qui hoc anno Casarem Dictatorem I I I I. Lepidum magistrum equitum I I. tradit, atque ipsum Lepidum in consularu, quem cum Casare gessit, seipsum magistrum equitum contra leges renunciaffe. Hac de Dictatore. De consulibus verò in indice Dionis scriptum extat, in eundem annum Casarem dictaturam quartam, & consulatum quartum sine collega gessisse, ac apparet in ea historia Casarem quartum consulatum statim inijisse, neque tamen vsque ad extremum annum gessisse. Verum ubi in urbem ex Hispania venerit, abdicasse, ac Q. Fabium Maximum, & C. Trebonium sibi in reliquum anni sufficisse. Cum Dione conueniunt ea que in fragmentis Capitolinis scripta sunt, in quibus videre est Casarem I I I I. consulem fuisse, idque sine collega, ut Sigonius interpretatus est. Nam & Fasti Cuspiniani cum Siculis Casarem etiam I I I I. consulem solum produnt. Appianus item & Plutarcho meminerunt Casaris, qui I I I I. consul designatus in Hispaniam duxit exercitum, Q. Fabium trimestrem consulem vocat Suetonius. Addit præterea Dio, Casarem mortuo Q. Fabio consule vltimo anni die in reliquis horas, C. Caninium consulem declarasse. De qua re Cicero lib. 7. ad Curium, Macrobius libro 2. Saturnal. Tacitus lib. 18. Plinius lib. 7. Suetonius in Casare meminerunt.

C. Caesar.

M. Antonius.

710

DIO in hunc annum Casarem dictatorem V. cum M. Aemilio Lepido magistro equitum edit, tabula autem Capitolina eum dictatorem I I I I. profitentur. Eundem se cum M. Antonio consulem creasse Dio & Appianus scribunt. Item in hunc annum Casarem V. & M. Antonium, prodit cum Fastis Siculis Castiodorus. Eorum meminit quoque libro primo Macrobius. In Capitolinis præterea & Colotianis tabulis scriptum est, C. Casarem V. cum M.

K 2 Anto-

Antonio M.F. consulem fuisse. *Cæsari autem successum P. Corneli-
um P.F. Hic autem fuit P. Cornelius Dolabella, quem etiam
Cæsar, si vixisset, sibi fuit substituturus. Tradit Plutarchus Cæsa-
rem V. consulem, M. Antonium sibi collegam cooptasse, cum au-
tem sibi Dolabellam sufficere veller, ea q̄ de re ad senatum retulif-
set, Antonium oratione obstitisse, post autem cum iterum Cæsar
renunciari Dolabellam consulem iussisset, obnunciante Antonio,
Cæsarem incepto destitisse. Interfecto autem Cæsare, Antonium,
scribit Dio, Dolabellam collegam sibi adiunxisse, veritum, ne sedi-
tio oriretur, si eum repudiasset. Appianus Dolabellam Cæsare oc-
ciso, statim ait inijsse. Itidem Velleius. Et hoc quidem anno C.
Cæsar conspiratione in eum facta, cuius capita fuerunt M. & D.
Brutus, C. Trebonius & C. Cassius, Idibus Martij, in curia Pom-
peij dum senatum haberet, tribus & viginti vulneribus confossus
est, occupatumque ab interfectoibus eius Capitolium, & C.
Octavius sororis Cæsaris nepos, testamento Cæsaris heres ex par-
te dimidia institutus, & in nomen adoptatus Romam venit
ex Epiro, quo eum Cæsar promiserat bellum Parthis illaturus,
omnibusq̄ prosperis ex testamento nomen Cæsaris assumpsit.*

711

C. Panfa.

A. Hirtius.

DIO, Cassiodorus, & ceteri consules in hunc annum profi-
tentur, C. Vibium Pansam Capronianum, & A. Hirtium, A.
F. Liber Cuspiniani Cretonianum & Hirtium edit. Ex quare
intelligi potest Cretonianum cognomen Pansa fuisse, forte cor-
ruptum pro Caproniano. C. Vibius C. F. & A. Hirtius A. F. di-
cuntur in tabula Colotiana. Hirtius vnus extitit ex filijs pro-
scriptorum à Sulla, quos Cæsar, vt tradit Dio, ad honores eue-
xit. Hi & sequentis anni consules antè à Cæsare designati fue-
runt, quam interficeretur. Ex his Hirtium in pralio ciuili Mu-
tinenfi contra Antonium, Pansam verò aliquot diebus post ex
vulnere in eodem bello accepto, Bononia mortuos, Dio, Appia-
nus, & alij referunt. In locum Pansa XIII. Kalend. Septemb.
huius

huius anni C. Octavius successus est, qui in Hirtij locum collegam
sibi Q. Pedium cooptauit.

M. Lepidus.

L. Plancus.

712

CASSIODORVS cum Fastis Siculis consules subiicit, M.
Lepidum, L. Plancum, Dio, M. Aemylum Lepidum I. L. Mu-
natio, L. F. Plancum. Horum meminit Suetonius in Tiberio,
cum ait: Tiberium M. Aemylio Lepido II. Munatio Planco coff.
post bellum Philippense natum. In hunc autem etiam annum
consules iam antè à Cæsare designati fuerant, authore Dione, D.
Brutus & L. Plancus, verum Bruto priore anno lege Pedia dam-
nato, ac post occiso & occupata à triumuiris repub. placuit, M.
Lepidum triumuirum, qui antea etiam cum Cæsare III. consul
fuerat, cum Planco, qui & ipse secutus Antonium, à Repub. de-
ficiuerat, consulatam administrare. Caterum Brutus ipse à Plu-
tarcho, Appiano, Dione, Zonara, Albinus vocatur, credo quòd è
Bruto fuerit in Albinos adoptatus. Hoc anno bello ciuili Philip-
pensi Brutus & Cassius interfecti sunt, vt authores sunt Dio, Plu-
tarchus, Appianus, & alij.

P. Seruilius II.

L. Antonius.

713

CONSULES in hunc annum comparant tabula Colotia-
na, Dio & Cassiodorus, L. Antonium, M. F. Pietatem, P. Ser-
uilium, P. F. Isauricum II. Horum consulum in Tiberio memi-
nit Suetonius, Pub. Seruilius primum consul fuit cum Cæsare II.
cuius patrem Isauricum paulò ante mortuum fuisse Dio & Euse-
bius tradunt. L. Antonius à Dione Pietas dicitur, quòd consul vnà
cum Fulvia Marci fratris vxore rempub. eo animo tractauerit,
quasi pro fratre III. viro laboraret, atq̄ propter pietatem illam
cognomen Pietatis sibi vendicauit.

Cn. Domitius.

C. Afinius.

714

TABVLA Colotiana, Dio & Cassiodorus, consules in hunc
annum comparant, Cn. Domitiū, M. F. Caluinum I. C. Afi-
nium, Cn. F. Polliconem. Horum meminit Iosephus antiquitatum

lib. 14. cap. 23. Exitu autem anni hos consules se magistratu abdicasse scribit Dio: aliosque consules in paucos dies suffectos esse, quorum vnus fuit L. Cornelius Balbus Gaditanus. Quare in tabula Colotiana suffecti consules notati sunt L. Cornelius L. F. P. Canidius L. F. De P. Cornelio Balbo consule, Plinius lib. 7. cap. 43. & Vel-leius lib. 2.

715

L. Cenforinus. C. Caluifius.

CONSVLES suggerit Cassiodorus L. Cenforinum C. Caluifium. Cenforinum & Sabinum Fasti Siculi. Dio L. Marcium, C. Sabinum: C. Caluifius, C. F. Sabinus dicitur à Dione in indice, quanquam Afinius ibi vulgo per mendam legitur.

716

Ap. Claudius. C. Norbanus.

CONSVLES subsecuti sunt Appius Claudius, C. Norbanus, vt ait Cassiodorus: vt Fasti Siculi, Cēforinus & Sabinus, vt Dio, App. Claudius C. F. Pulcher, C. Norbanus C. F. Flaccus. De Tedia Afro consule suffecto designato, qui antequam iniret se ipse precipitavit minis C. Cæsaris exterritus, vide Tranquillū in Augusto.

717

M. Agrippa. L. Caninius.

M. Agrippam, L. Caninium consules suggerit Cassiodorus, Agrippam & Gallum Fasti Siculi: Dio M. Vipsanium L. F. Agrippam, L. Caninium L. F. Gallum: M. Agrippam & C. Canidium Gallum consules edit Iosephus lib. 15. antiquitatum, Vipsanium item Agrippā vocat Nepos in vita Attici. In Capitolinis lapidibus, alijsque veteribus Roma monumentis gentile nomen eius preteritur, vt in fronte templi quod Pantheon dictum est,

M. Agrippa L. F. Cof. tertium. Meminit etiam de Agrippa Tacitus, lib. 1.

L. Gel-

L. Gellius. M. Cocceius.

718

CASSIODORVS consules in hunc annum profitetur L. Gellium, M. Cocceium: Poplicolam & Neruam Fasti Siculi: Dio L. Gellium L. F. Poplicolam, M. Cocceium Neruam, Ex Capitolinis fragmentis apparet L. Gellium L. F. L. N. esse, L. Gellius frater proditur à Dione M. Valerij Messala, Est enim is, cui à M. Bruto venia ante data est, ex quo intelligi potest, Poplicolam cognomen esse adoptiones, non enim Gellij sed Valerij Poplicola cognomen tulerunt. Eundem Gellium abdicasse, in eius locum alterum suffectum eadem fragmenta docent, Is forte fuit L. Munatius L. F. L. N. Plancus quem Plinius lib. 13. cap. 3. bis consulem fuisse ait, neque quo anno iterum fuerit reperias.

Sext. Pompeius. L. Cornificius.

SEXT. Pompeium, L. Cornificium consules prodit in hunc annum cum Siculis Cassiodorus, L. Cornificium, L. F. Sextū Pompeium, Sext. F. Dio. Hoc anno Sext. Pompeius Cn. F. occisus est.

719

M. Antonius. L. Scribonius Libo.

CONSVLES suggerit Cassiodorus L. Scribonium, L. Atratinū. Antonium & Libonem Fasti Siculi: M. Antonium M. F. I. L. Scribonium L. F. Libonem Dio. Adicit idem Dio M. Antonium III. virum magistratu ipse Kal. Ianuarijs se confestim abdicasse, ac sibi L. Sempronium Atratinum suffecisse, multosque propterea esse, qui non Antonium, sed Atratinum cum Libone consules hoc anno edant. Consules quoque in anni partem suffectos inuenitur apud quosdam Fastorum municipalium autores: Sande etiam Pauli Aemilij cōsulis in parte anni meminit Dio, eumque porticum suis sumptibus ex edificasse ait, & in consulatu dedicasse.

720

C. Cæsar. L. Volcatius.

CASSIODORVS C. Cæsarem, L. Volcatium consules suggerit. Dio Cæsarem II. L. Volcatium L. F. Tullum, Qui Siculis Fastos digesserunt, parum scitè Cæsarem & Ciceronem in hunc annum edunt. De hoc Cæsaris consulatu Suetonius, et Dio, cōmemorantes quòd eum paucissimis horis gesserit: vt antè quoque fecerat Antonius. In locum Cæsaris facti L. Antonius mul-

721

K 4

tiq.

tiq; alij in parte anni qui in libro Veterum inscriptionum hoc modo numerantur:

Imp. Cæsar II. L. Volcatius.
K. Ian. L. Antonius,
K. Maij L. Flavius.
K. Iulij. M. Atilius.
C. Fonteius.
K. Sept. L. Vinucius.
K. Octob. L. Lænonius.

L. Flauj consulis à M. Antonio facti et abdicati meminit etiam Dio.

722

Cn. Domitius. C. Sofius.

Cn. Domitium, C. Sofium, consules nominat in hunc annum Cassiodorus. Aenobarbum & Sofium Fasti Siculi. Dio Cn. Domitium Cn. F. Cn. Nep. Aenobarbum. C. Sofium C. F. C. N. Nepes scribit Atticum Cn. Domitio C. Sofio consulibus mortuum.

723

C. Cæsar II. M. Messala.

CASSIODORVS C. Cæsarem II. M. Messalam consules in hunc annum profiterur. Fasti Siculi Octavianum & Coruinum, Dio Cæsarem III. M. Valerium M. F. Messalam Coruinum & recte, neque enim Cassiodorus rationem habet consulatus eius quem cum Q. Pedio gessit, quia suffectus fuit. Dio autem & Appianus autores sunt Cæsarem & Antonium ambos III. in hunc annum cōsules comparatos fuisse, tum cum pace cum Sext. Pompeio facta consules in octo annos insequentes designarunt, verum abrogatum fuisse priore anno ei à populo consulatum, & bellum vna cum Cleopatra indictum, ac pro eo M. Messalam consulem declaratum. De suffectis hoc anno consulibus sic in veteribus inscriptionibus.

Impe-

Imperator Cæsar, III. M. Valerius.
K. Maij. M. Titius.
K. Octobrib. Cn. Pompeius.

C. Cæsar III. M. Crassus.

CASSIODORVS consules in hunc annum nominat C. Cæsarem III. M. Crassum: Fasti Siculi Octavianum & Crassum, Dio Cæsarem III. M. Licinium M. F. Crassum. Addit idem Cæsarem media hyeme traiecit in Italiam ex Macedonia, qua ipse quartum consul cum M. Crasso fuit, Orofius item notat Cæsarem VI. Imperatorem appellatum cum M. Liviio Crasso cof. fuisse. De consulibus suffectis M. Licinio sic in veteribus inscriptionibus:

724

Imp. Cæsar IIII. M. Licinius.
Kal. Iulij. C. Antistius.
Id. Sept. M. Tullius.
Kal. Nou. L. Sænius.

DE M. Tullio consule cum Augusto meminit in exponendis huius anni rebus Dio. Plinius lib. 22. cap. 6. Plutarchus in Cicero- ne. Antistio veteris: Sano Saurini cognomen ex Velleio & Tacito adiectum est.

C. Cæsar IIII. Sext. Apuleius.

725

CONSVLES apud Cassiodorum C. Cæsarem IIII. Sext. Apuleius Capud Dionem Cæsarem V. Sextus Apuleius Sext. F. In Fastis Siculis Octavianus & Appuleius. In veteribus inscriptionibus. Imp. Cæsarem V. Sext. Apuleius. Hunc annum vocat Dio ab vrbe condita 725. De Cæsare V. consule extat epigramma eiusmodi Verus.

Senatus populusq; Romanus
Imp. Cæsari Diui Iulij F. Cof. Quinc.
Cos. Desig. Sext. Imp. Sept.
Repubblica conseruata.

K 5

C. Cæ-

C. Cæsar V. M. Agrippa II.

726

CASSIODORVS in hunc annum consules nominat Cæsarem V. M. Agrippam II. Orostus cum Siculis Fastis Cæsarem VI. Agrippam I I. Dio Cæsarem VI I. M. Vipsanium Agrippam III. Est tamen legendum II. vt admonet Sigonius, vt sit sequenti anno III. Hoc indicat inscriptio templi, quod ipse fecit, & Pantheon nominauit, M. Agrippa L. F. tertium consul fecit, hoc enim templum Dio completum scribit biennio postquam consul fuit cum Cæsare VII. quo anno ipse tertium, non quartum consulatum gessit, alioquin in fronte templi inscripisset quartum consul.

C. Cæsar VI. M. Agrippa III.

727

INDE Cæsarem sextum, M. Agrippam III. consules prodit Cassiodorus, Cæsarem VII. Agrippam III. Dio, quid verò de vtroq; sentiendum, ex ijs quæ ante dicta sunt, apparet. In Fastis certè Sicilia est Octavianus VII. & Agrippa III.

728

C. Augustus Cæsar VII. T. Statilius.

CONSVLES Cassiodorus suggerit Cæsarem Augustum VII. T. Statilium: Fasti Siculi Octavianum VIII. & Taurum. Dio Cæsarem Augustum VIII. Seruilium Taurum II. Fuit autem anno 77. in parte anni primum consul, hic nunc est II. De quo ita Suetonius in Nerone: Nero duxit uxorem Statiliam Messalinam Tauri bis cos. & triumphalis abneptem. Qui etiam Augustum VIII. & IX. consulatum Tarracone inijisse scribit.

729

C. Cæsar Augustus VIII. M. Silanus.

DIBINCEPS Cæsarem Augustum VIII. M. Silanum Cassiodorus consules subiicit. Dio & Fasti Siculi Augustum IX. M. Silanum: Fragmentum Capitolinum Imp. Cæsarem Augustum IX.

M. Iu-

M. Iunium Silanum. Hoc anno Augustus Imperator VIII. appellatus est, & templum Iani, quod aliquot bellorum causa aperuerat, quarto clusit: Dio.

C. Cæsar Augustus IX. C. Norbanus.

730

CÆSAREM Augustum IX. C. Norbanum consules suggerit in hunc annum Cassiodorus. Augustum X. & Flaccum Fasti Siculi. Augustum X. C. Norbanum Flaccum Dio & Capitolinum fragmentum: Norbanus C. Norbani consulis anno 716. esse videtur, neque enim iterati honoris notam habet.

C. Cæsar Augustus X. Cn. Piso.

731

CÆSAREM Augustum X. Cn. Pisonem consules Cassiodorus, Augustum XI. & Pisonem Fasti Siculi: Augustum XI. Cn. Calpurnium Cn. F. Pisonem Dio subiicit. Ex fragmento autem Capitolino apparet Augustum XI. A. Terentium Varronem Murenam vnà inijisse: Murenam mortuum in magistratu, in eius locum factum esse Cn. Calpurnium Pisonem, & Augustum abdicasse, Quæ de re sic Dio, Augustus in Albanum profectus consulatu abdicauit, Nam cum & ipse, ex quo respub. constituta est, & multi alij annuos magistratus gessissent, ab eo sibi in posterum abstinendum esse putauit, vt consulatus pateret quam plurimis, idq; extra urbem fecit, ne impediretur, & in sui locum substituit L. Sestium, qui Bruti studiosissimus fuerat, atq; etiam de eius laudibus scribebat.

M. Marcellus. L. Arruntius.

732

CONSVLES, vt ait Cassiodorus, hic annus habuit M. Marcellum, L. Arruntium: vt Dio, M. Claudium M. F. Marcellum, Afernum L. F. In Capitolino lapide hi consules ita descripti sunt, L. Arruntius L. F. L. N. M. Claudius, M. F. M. N. Ex quibus intelligi potest, in Fastis Siculis parum scitè consules suggeri Octavianum XII. & Arruntium: Hoc anno Fannij Capionis & Varronis Muræ coniuatio in Augustum patrefacta, ades Iouis Tonantis dicata est, Dio.

M. Lol-

LAPIS Colotianus & Cassiodorus, consules in hunc annum profertur, Q. Aemylum Lepidum & M.Lollium. Dio scribit, Quum Augustus in Sicilia esset, populus Romanus in comitijs consularibus seditionem excitavit. Nam M. Lollius solus iniuit, quod locus alter Augusto servabatur, quo recusante Q. Lepidus creatus est. De his consulibus Horatius primo Epistolarum ita scribit:

Me quater vndenos sciat impleuisse Decembres,
Collegam Lepidum, quo dixit Lollius anno.

CONSVLES in hunc annum subsequuntur apud Cassiodorum M.Appuleius, P.Silius, apud Dionem M.Appuleius Sex, F.P.Silius, P.F.Nerua. In Fastis Siculis Appuleius & Nerua.

LAPIS Colotianus, Eusebius, de temporibus, Dio, Cassiodorus, consules edunt, C.Sentium C.F. Saturninum & Q. Lucretium Q.F. Vissillonem. De huius anni consulibus ita scribit Dio: Consul erat C. Sentius, quia verò collega ei dandus erat, atque Augustus consulatus locum alterum qui ei servabatur, repudiabat, coorta seditio est, donec Augustus alterum ex legatis Q. Lucretium, quem Senatus ad se seditionis sedanda causa miserat, quanquam olim proscriptum consulem declaravit. Idem scribit Velleius lib. 2. Sentio autem Saturnino consulem suffectum in fragmento Colotiano legitur, M. Vinucium, M. F. Velleius Vinutio collegam addit Agrippam. Hoc anno finito primo decennio, quo Augustus primo Censoriam potestatem cum Agrippa susceperat, iterum praefectus moribus à populo in quinquennium creatus est, ac censoriam potestatem in idem tempus accepit, consularem in perpetuum, ita ut semper & ubiq; ei XII. fascis praferrentur, ac inter consules asideret.

Cn.Len-

P Cornelius P.F.Lentulus Marcellinus, & Cn. Cornelius, L.F. consules suggeruntur à tabula Colotiana. Dione, & Cassiodoro: Hoc anno M. Agrippa Tribunitiam potestatem à S. P. Q. R. ex autoritate Imperatoris Caesaris Augusti in quinquennium adeptus est.

C Furnius C. Silanus deinceps consules sequuntur apud Cassiodorum: C.Furnius C.F.C. Iunius C.F. Silanus apud Dionem, In fragmento autem Colotiano C.Furnius C.F.C. Iun. C. Furnio & C. Iunio Silano Coss. ludos seculares quintos factos esse ab Augusto, tradit Censorinus & Dio.

L Domitium, P. Scipionem Coss. suggerit Cassiodorus: Aenobarbum & Cornelium Fasti Siculi. L. Domitium Cn.F.L.N. Aenobarbum, P. Cornelium P.F.P.N. Scipionem, Dio, & tabula Colotiana, in qua P. Cornelio suffectus est, L. Ta. id est, Tarius de quo Plinius lib. 18. cap. 7. L. Tarius Rufus infima natalium humilitate consulatum militari industria meritus est sub diuo Augusto. His consulibus solenne quinquennale actum scribit Dio ob imperium Augusti Agrippa vno ex quindecimviris curante.

DEINDE M. Drusum L. Pisonem consules nominat Cassiodorus. Libonem & Pisonem Fasti Siculi. M. Livium L.F. Drusum Libonem, L. Calpurnium L. F. Pisonem Dio: M. Drusum M.F.L. fragmentum Colotianum.

CNEIVM Lentulum, M. Craffum, insequens annus consules habuit, autore cum Siculis Cassiodoro. Quos Dio vocat M. Licinium,

nium M.F. Crassum, Cn. Cornelium Cn. F. Lentulum, fragmentum autem Colotianum, M. Licinium M.F.

741

T. Nero. P. Quintilius.

TIB. Nero, P. Quintilius cōsules hoc anno fuerūt, apud Casiodorum. Nero & Varus in Fastis Siculis. Quos Dio nominat T. Claudium Tib. F. Neronem, P. Quintilium Sex. F. Varum. Fragmentum Colotianum, Ti. Claudium, T. F. Tiberium primum consulatum paucis diebus gessisse autor est Suetonius. Hic est enim Ti. Nero, Augusti priuignus, qui mortuo Augusto imperium obtinuit, cum antè ab eo fuisset adoptatus.

742

M. Messala. P. Sulpitius.

Messalam, P. Sulpitium, consules suggerit Casiodorus, Messalam & Quirinum Fasti Siculi. M. Valerium M. F. Messalam Barbatum, P. Sulpitium P. F. Quirinum Dio, de quibus Suetonius in Claudio & Tacitus lib. 3. Porro hic est Sulpitius Quirinus, qui consularis dicitur à Iosepho lib. 17. antiquitatum, cap. 1. Syria legatus. Quo tempore Dominus noster Iesus Christus Redemptor & Saluator generis humani natus est. De quo S. Lucas mentionem facit, cum ait: hæc descriptio prima facta est à præfide Syria Quirino. His consulibus alios suspectos indicat Lapis Colotianus, in quo est ita:

M. Valerius M. F.

C. Valgius C. F.

Suff. C. Caninius.

In Fastis etiam Cuspiniani ita hi consules suis nominibus efferruntur:

Messala

Quirino.

Rebilo

Saturnino.

Maximo

Tuberone.

Ex quo apparet Rebilum & Saturninum Caninij & Valgij cognomina esse. Ex fragmento autem Capitolino patet Aemilianum

Num Valerij, Rufum Valgij, Rebilum Caninij fuisse cognomina, atq; vt Valerio Rufum, sic Ruso Rebilum esse subrogatum. Rebili & Saturnini in Fastis Siculis extat etiam memoria. Hoc anno Augustum iterum in quinq; annos præfectum moribus fuisse, eamq; potestatem per interualla temporum, vt etiam imperium accepisse, M. Agrippam diem obijisse refert Dio.

Paulus Fabius.

Q. Aelius.

743

PAVLVM Fabium, Q. Aelium, consules prodit in hunc annum Casiodorus, Paulum Fabium Q. F. Maximum, Q. Aelium Q. F. Tuberone Dion, Maximum & Tuberone liber Cuspiniani. Q. Aelij Tuberonis, P. Fabij Maximi, consulum sæpè meminit Frontinus de aqueductib. & Plinius. lib. 8. cap. 7. Q. Tuberone Fabio Maximo theatrum Marcelli dedicatum scribit.

Iulius Antonius.

Q. Fabius.

744

CONSULES Iulium Antonium Africanum, Q. Fabium edit in hunc annum Casiodorus. Iulium Antonium Africanum, Q. Fab. Q. F. Maximum Dio. Africanum & Maximum Fasti Siculi & Cuspiniani. Dio, Iulium Antonij filium nominat, ad hunc scribit Horatius ita:

Pindarum quisquīs studet emulari

Iule, ceratis ope Dedalea.

Nititur pennis. Et pōst:

Tendit Antoni quoties in altos

Nubium tractus.

Drusus Nero.

T. Quintius.

745

Inde Drusus Nero, T. Quintius, apud Casiodorū. Nero Claudius Ti. F. Drusus, T. Quintius T. F. Crispinus apud Dionē. Drusus & Crispinus in Fastis Cuspiniani et Siculis. Hic Drusus T. Neronis frater, Augusti priuignus fuit, quē cos. in Germania mortuū, atq; ipsum cū filijs Germanicū appellatū Dio tradit, quod cognomē ei primū senatū à puincia imposuisse ait Eutrop. Liuiana historia huius

Druss

Drusi morte expletur, sic enim est in Epitoma vltima, Bellum aduersus Germanorum trans Rhenum ciuitates gestum à Druso refertur, ipse ex fractura equo super cruce collapsus, XXX. die, quam id accidit mortuus est, corpus à Nerone fratre, qui nuncio valetudinis eius euocatus raptim accurrerat, Romam peruectum, & in C. Iulij tumulo conditum, laudatus est à Cesare Augusto Vitrico, & supremis illius funeribus plures honores additi.

Hic finiente Historia Liuiana, cuius gratia confectio huius Chronologiæ suscepta est, hæc quoq; finem accipit.

FRAN-

FRANCISCI ROBOR
TELLI VTINENSIS DE CON-
VENIENTIA SVPPVTATIONIS LIVIANAE
ANN. CVM MARMORIBVS ROM. QVAE IN
CAPITOLIO SVNT.

A REGIEVS VSQVE AD COSS.

INTER Liuium & Dionysium videtur dissensio esse, nam Dionysius ait anno CCXLIIII. Consules primum post exactos Reges creati capisse. Apud Liuium autem sub finem libri primi scriptum est, Reges Romae regnasse annis CCXLIIII. Ideo Sigonius orditur Liuianam Chronologiam suam ab anno CCXLV. Marmorum verò Rom. siue fastorum capitulinorum supputationem orditur ab anno CCXLIIII. Ita fit, vt differant anno vno. Ego eas inter se consentire existimo, & ostendo Sigonium deceptum esse, ac pueriliter omnia scribere. Primum illum annum quo creati sunt Coss. Romae post exactos Reges scribit Dionysius quatuor mensium fuisse extremorum, sed continuatum vsque ad initium insequentis: ita completum annum spatio XVI. mensium. Cum Halicarnasseo autem consentiunt & marmora Rom. nam etiam ipsa ordiuntur ab anno CCXLIIII. Et si enim fracta sunt eo loco, ex numero tamen annorum, qui postea adnotatus visitur, id colligi potest. Liuius annos, quibus Romae regnatum fuit, ita enumerat:

Romulus regnavit annos XXXVII.
Interreges an. I.
Numa annos XLIII.
Tullus Hostilius annos XXXII.
Ancus annos XXIIII.

L

Tar-

Tarquinius Priscus ann. XXXVIII. Sed Liuius ait, duodequadragesimo ferè anno, quod ita accipiendum est, vt numeres tantùm annos 37. nam reliqui, qui superfuerant menses connumerari ceperunt cum insequenti anno, qui fuit, vt ex Dionysio retuli mensiū XVI.

Summa hac, si numeres annos, quibus regnavit Priscus, XXXVII. continet annos CCXLIII.

Sigonius in chronologia Liuiana Prisco assignat annos 38. nec animaduertit Liuium scribere, duodequadragesimo ferè anno, quod ita debet accipi, vt paulò antè dixi. Ita nulla controuersia fuerit inter Liuium & Halicarnasseum, atque Rom. marmora de annis Regum, vsq; ad primos Coss.

A COSS. PRIMIS VSQVE AD XVIROS.

QUIA supputatio Rom. marmorum, & Halicarnassei habet duos consulatus, anno scilicet 264. & 265. qui à Liuiò videntur prætermissi, putat Sigonius discrepare Liuium etiam à marmoribus Romanis, & ab Halicarnasseo annis duobus, qui additi ad illum primum conficiunt annos tres. Ita à primis Coss. vsque ad decemuiros differunt inter se supputationes prædictæ, si Sigonio credas, annis tribus.

Sed illi duo consulatus an. 264. & 265. vbi de rebus à Coriolano gestis loquitur: omnino sunt reponendi apud Liuium, nam culpa librariorū prætermissi fuerūt, quo autem loco reponi debeant, ego facile perspexi: nam mutilus esse videbatur contextus. Id ab hinc paucis mensibus post omnes intelligent, cum legent Liuium à me emendatum, & digestum in annos, vnà cum chronologia alia longè ratione confecta, quàm Sigonius confecit. Est enim iam sub prælo, & instant impressores, vt quàm primum edatur. Fuit enim necesse, vt, si, quantum in me est, studioforū antiquitatis commoditati consulere vellem, reiectis pluribus quàm mille in locis emendationibus Sigonij, eum pristino nitore redderè. Sed redeo ad rem.

Nec

Nec me mouet Castiodorus. Is enim fortasse aut suo iudicio sustulit, quem ceteri postea secuti sunt, aut incidit in libros, in quibus omiſsa illorum Coss. fuerant nomina. De numeris annorum, qui sunt apud Liuium, nunc sollicitus non sum, nam ostendam postea quomodo sese res habeat. A primis igitur Coss. vsq; ad decemuiros, nihil fuerit controuersia inter Liuianam summam, & marm. Romanorum atq; Halicarnassei. Quod inseri debeant illi duo consulatus in chronologiam Liuianam patet ex eo, quod postea ait Liuius anno trecentesimo altero primos decemuiros Cōsulares inisse magistratum, & octauo anno post tribunos militares cons. pot. creatos, trecentesimo decimo: si enim de medio tollantur illi consulatus, vt Sigonius censet, aliam supputationem Liuianam statuens ab ea, quæ est Halicarnassei, & marmorum Romanorum, quomodo ille numerus bene sese habebit?

Q. Minutio, C. Horatio Coss. apud Liuium scriptum est, trib. pl. decem factos esse ann. 36. post primos, qui creati fuerunt anno 260. Coss. A. Virginio, & T. Veturio. Sed quia interferi debent illi duo consulatus ann. 263. & 264. scribe ann. 38. post primos, qui creati fuerunt: & ille annus 297. debet appellari.

Liuius ait decemuiros creatos Ap. Claudio, T. Genutio Coss. anno trecentesimo altero. Vide quàm rectè Liuiò cum marmoribus conueniat, nam trecentesimo altero tantundem est, ac si decas CCCII. & hic modus loquendi non percipitur à Sigonio, putat enim significare CCCI. quod est falsum.

A XVIIROS VSQVE AD TRIBB. MIL.

LIVIVS annū primū Xuirorū vocat CCCII. Postea ait, octauo anno post tribb. militares inisse magistratum, trecentesimo decimo. In sua chronologia Sigonius pagella 97. post scholia Liuiana, ait. "Nullus est locus apud Liuium, in quo minus quid sequar, aut sentiam, possim dicere, quàm in hoc, quem nunc tracto: est enim necesse annum interponere, vt numerorum Liuianorū summa constet. paulò post: Neque verò dici potest numerum postriorem esse mendose, nam in omnibus vetustis libris ita est. Et si

eum numerū mutēs, qui deinceps ab eo nominantur, omnes erunt mutandi, & mira numerorum orietur confusio. Miror autem Liuium in tam paucis annis rectam supputationem tenere non potuisse. & reliqua. Risi cum primū vidi laborantem hoc loco Sigonium. Dī boni, quā desudat, nec amen efficit quod vult. Liuium accusat etiam ipsum. Sic solent indocti homines, cum se extricare nesciunt: Ego trecentesimo altero affirmo idem significare ac CCCII. Sicq; sapē loqui solitos veteres, vt alibi demonstratum est à me. Octauo anno post, ait Liuius, hoc est trecentesimo decimo Tribb. militares inijisse magistratum. Rectē sanē, nam si ad CCCII. addas octo, erunt CCCX. Quid ais ô Sigoni? Vidēsne iam quā sis imperitus, & nullo iudicio præditus in veterū scriptis perpendendis. Omnia verò conueniunt, & quadrant cum supputatione marmorū Ro. nam CCC. annus scalptus ibi est. SEX. QVINCTILIVS SEX. F. P. N. duobus autem annis post, id est, vt Liuius loquitur, trecentesimo altero ibidem est. Consules abdicasse se, & DECEMVROS CONSVLARES creatos.

Hactenus consentiunt mar. Rom. cum Liuiō. Sigonius cum trecentesimo altero non intelligeret CCCII. i. duos significare, cogitur paulò post, vt tuatur illum locum apud Liuium, vbi ait, trecentesimo decimo anno creatos Tribb. militares, id est anno octauo post, interserere continuationem Consulatus, quem gesserūt L. Valerius, & M. Horatius, his verbis, in chronologia Liuiana anno 305. ydem consules continuasse videntur in hunc annum. Dī boni quale somnium est hoc? quā inane? quā falsum? nec alia de causa excogitatum, nisi vt adderet annum vnum, quod necesse non erat, si intellexisset loquendi illam formam, vt toties dixi. Vbiq; damnosa est inscitia, sed præsertim in chronologijs & supputationibus annorum: si enim vno numero decidas, maxima consequantur errata est necesse.

Nūc à tribb. militariib. primis ann. CCCX. vsq; ad an. CDXL. quo Coss. fuerunt L. Papirius S. P. F. L. N. Cursor V. C. Iunius C. F. C. N. Bubulcus Brutus II. (nam ibi in margine scalptus est annus CDXL.) ostendo non dissentire Liuiū à marmorib. Romanis.

Hi sunt

Hi sunt omnes anni CXXX. qui si totidem erunt apud Liuiū, satis erit apertum, Liuium consentire cum Rom. marmoribus: age dum igitur ostendamus.

A. Sempronius Atratinus	Hi primi fuerunt Tribuni
CCCX. T. Clælius Siculus	mil. Cos. potestate.
L. Atilius Longus	

Coss. L. Papirius Mugillanus L. Sempronius Atratinus vitio facti abdicarunt in E. L. F. & c.

Hunc annum Sigonius CCCIX. appellat falsò, quia putat Liuiū lapsū, vt in sua Chronologia asserit pag. 97. post Scolia in Liuium. Verū ego hunc errorē ante satis demonstraui. Idem Sigonius, vt est imperitus, nullò que iudicio præditus, in supplendis marmoribus Rom. numero CCCX. vsque ad numerum CCCXX. collocavit consulatus decem, cum tantum nouem essent collocandi, ita factum est, vt vnus super sit, hic f.

C. IVLIVS Iulus IIII.

L. VERGINIVS Tricoctus II.

Hic consulatus additus præter rationem facit, vt numeri annorum sibi non consent, nec aduari possint numeris antiquis, qui scalpti in margine adhuc visuntur. Quare ego censeo hunc consulatum tollendum. Nec verò auctoritate vllius idonei auctoris innoxius hunc interposuit Sigonius. Nam Liuius de eo ita scribit. Eos, de Coss. in sequenti anno resectos Iuliū tertium Virginiū iterum, apud Macrum Liciniū inuenio. Valerius Antias, & Q. Tubero M. Manlium, & Q. Sulpitium consules in eum annum edunt, cæterum in tam discrepanti editione & Tubero, & Macer libros linteos auctores profitentur. Neuter tribunos militum eo anno fuisse traditum à superioribus antiquis dissimulat. Licinio libros haud dubie sequi linteos placet, & Tubero incertus veri est: sed inter cætera vetustate incomperata hoc quoq; in incerto positum. Hæc sunt ipsius verba, ex quibus facile quiuis intelligere possit Liuium non probare hunc consulatum. Diodorus Siculus homo græcus arripiens illa nomina Manlium, & Sulpitium, quæ in ambiguo ponit Liuius,

L 3

& ad-

Et addens tertium Maluginensem, hoc anno non consules, sed tribb. mil. recenser. Id tamē falsum est, nec Liuius probasse videtur. Casiodorus Coff. ipso nominat C. Iulium Iulum III. Et L. Virginium Tricostum II. Ait Sigonius in com. suis in fastos et triumphos, se fecutum auctoritatem Casiodori hos suppluisse in fastu Rom. Itane verò Sigoni? ita es addictus Casiodoro, ut quid Liuius dicat non attendas. Non animaduertit Casiodorus Liuium eos non reposuisse, sed recitare opinionem veterum historicorum, qui reposuerant. Ita Casiodorus impulit Sigonium in errorem tam magnum. Vidēsne ò Sigoni verum esse, quot toties dixi, te nullo iudicio in literis esse praditum. Tolli debent igitur hi consules ex Chronologia Liuiana, etiam ex marmoribus Rom. Pater. n. si interferantur superesse annum vnum. Quòd si tollatur, ut etiam Liuius censet, bellè conueniet Liuius cum marmoribus ipsis.

Nunc opera precium me facturum existimo, si hic subscripsero veluti in tabula numerum annorum, res ut tota perspici possit.

CCC. Sex. Quintilius Sex. F. P. N. in M. M. E.
in ipsis mar. P. Horatius Tergeminus.
1 P. Sestius Q. F. Vibi N. Capitolinus, T. Menenius T. F. Agripp. N. Lanatus.

2 Ap. Cl. Ap. F. M. N. Crassinus. T. Genucius Augurinus, abdicarūt. Eodem anno Decemviri legum ferendarum causa creati.

3 Decemviri, quorum nomina vide in historia. 1
4 Decemviri, quorum nomina vide in historia. * 2

* Liuius ait trecentesimo altero anno creatos Decemviros 1. CC. 1.
Hec enumeratio facit ut cognoscas octo annos post Decemviros creatos tribb. mil.

Digredi liber aliquantum hoc loco, lib. 3. de Xuiris agit Liuius, vbi errat Sigonius, quia verba latina non satis percipit, et locum emendando corrumpit. Verba Liuij sunt hac, vbi loquentem facit M. Cornelium. Caterum neminem maiore cura occupatis animis verum esse præiudicium tantæ rei afferre. Ita. n. se habent in veteribus libris, quorum verborum hac est sententia. Non esse verum, id est non esse æquū afferre præiudiciū tantæ rei, ita proferunt loquendi hæc formulam omnes veteres, Horatius, Cesar, Cicero, et alij, vti notū est: id

est: id non intelligens Sigonius, meras assert nugas, vt quilibet videre potest. nam ita emendat, Caterum neminem maiore, cura occupatis animis verum esse: præiudiciū rei tantæ differri posse, sibi posse paulo post, id est, neminē verē sentiat dicere, quod afferret in mediū Sigonius contra hæc, aut quomodo iam inficiari poterit, se indoctū esse? nā locum hunc ita explicat, neminē in senatu, cū occupati sint animi maiore cura, dicere, quod verē sentiat. Eodē lib. 3. paulo ante. Sigonius corrūpit locū hunc, nā legit. " Et in vnica concordia inter ipsos, quæ cōsensus in priuatis interdū consilij vtilis, summa aduersus alios æquitas erat. Verba autē ipsius in scholij pag. 10. nū. 42. hæc sunt. Vetus liber vnus habet, in priuatis, alter priuatis cōsilijs interdū vtilis vt videatur legendū esse. Qui cōsensus in priuatis interdū consilij vtilis esset. Hac ille. Sed omnes vetusti libri, quos ego hæcenus vidi, manuscripti, et is, qui à Vendelino impressus fuit 1470. ex Victorini Feltrensis exemplari, in quo ferè vbiq. antiqua lectionis veritas, aut saltem vestigia apparent, ita habent. Et in vnica concordia inter ipsos, qui consensus in priuatis interdum inatilis esset, summa aduersus alios æquitas erat. Vnde pulcherrima elicitur sententia. Si inter se consentiant priuati homines, interdum id magno aliorum malo fieri.

5	COSS. L. Valerius	M. Horatius.	3
6	Lar. Herminius	T. Virginus Calimontanus.	4
7	M. Geganius	C. Iulus.	5
8	T. Quinctius	Agrip. Furius.	6
9	M. Genucius	C. Curtius.	7
CCCX.	A. Sēpronius	Trib. Mil. primi	Liuius ait tribb.
	T. Clælius	cōsulari potestate.	mil. creatos an-
	L. Atilius.	no 310. id est octauo anno post decemviros,	
	Vtuo facti abdicarunt in E. L. F.		

COSS. L.	Papirius Mugillanus.	L. Sempronius Atratinus.
1	M. Geganius.	T. Quinctius.
2	M. Fabius	Posthumus Aebutius.
3	C. Furius	M. Papirius.
4	Proculus Geganius	L. Menenius.
5	T. Quinctius	Agrip. Menenius.

	Mam. Aemilius,	
6	L. Quinctius,	Trib. mil.
	L. Iulius	
7	M. Geganius	L. Sergius.
8	M. Cornelius	L. Papius.
9	C. Iulius	L. Virginius.
	Post hos Coss. Sigonius collocat,	
*	C. Iulius Iulus III.	L. Virginius Tricoſtus II.
	M. Fabius.	
CCCXX.	M. Foslius.	Tribuni militum.
	L. Sergius,	

Ita numeravit annos Sigonius à CCCX. vsq. ad CCCXX. sed quis non videt ipsum decipi, plures q. quam decem esse, vnumque superesse, id est, C. Iulius Iulus III. L. Virginius I I. vt ante demonstraui. Ego igitur hos Coss. delendos puto. Sed etiam in alijs de cem, qui consequuntur enumerandis lapsus est Sigonius.

Anno CDXX. A. Cornelius Cossus II. Cn. Domitius: Ibi signat annum Sigonius, sed si numeres vsque ad alium numerum denarium CDXXX. non inuenies plures quam VIII. consulatus, ita vnus deerit. Ego igitur cenſeo annum CDXX. collocari debere anno vno ante, vbi ait, Hoc anno sine Coss. reſp. fuit.

Nam si in Chronologia Liuiana collocat interreges hoc anno, nescio cur in Capitolinis marmoribus hunc annum omittere velit: Ita si faciat, ipse dici poterit distraxisse in diuersas partes supputaciones Liuij, & marmorum alioqui inter se consentientes, data opera, vt assereret, quod non est. Reliqui omnes anni bene se habent vsque ad CDXL. quem numerum mihi propofueram ab initio tanquam metam, quia ipse est scalptus in marmoribus Romanis, quæ reliqua sunt, & ex eo dijudicari possunt, qui, & quot sint ante supplendi. Sigonius ergo ab initio cum non intelligeret an. CCCX. esse collocandos primos Trib. mil. ex sententia Liuij, & collocasset trecentesimo nono, coactus fuit, consulatum, qui ne

que

que à Liuiio recipitur, neque à marmoribus inserere, vt annum illum suppleret, præter omnem rationem antiquitatis, & fidem historia. Ita error ex errore deinceps prouenit, si quis in numeris semel labitur. Quare nihil magis est in Chronologia vitandū. Ostendi hæctenus à CCCX. anno (qui à Liuiio nominatur, cum primi Trib. mil. creati sunt cōſulari potestate vsque ad Coss. L. Papyrium Curforem V. C. Iunium Brutum I I. quæ nomina iam non in supplementis, sed in ipsis marmoribus Rom. scalpta visuntur, è quorum regione in margine etiam scalptus est annus CDXL. numerari annos CDXXX. in ipsa supputatione marmorum Rom. Nunc ostendendum totidem numerari in supputatione Liuiana, vt conuenire hanc cum illa cognosci possit, quod ab initio mihi propofui declarandum.

CCC. Annū ab vrbe condita ego colloco, ex priore supputatiōe.

COSS. P. Curatio.

COSS. Sex. Quinctilio.

CCCII. Id est trecentesimo alterum, quo anno creati sunt Decemviri.

COSS. Ap. Claudio.

COSS. T. Genucio.

A. Sempronio.

CCCX. T. Clælio. primis Trib. mil.

L. Atilio.

Sic enim Liuius scribit.

M. Fabio.

CCCXX. L. Sergio. Trib. mil.

M. Foslio.

CCCXXX. COSS. C. Sempronio Atratino.

COSS. Q. Fabio Vibulano.

Sigonius præcurrit hanc nostram summam anno vno, quia præter omnem fidem historia inserere voluit annum 305. his verbis, Idem Coss. continuasse videntur in hunc annum: quare autem hoc somnium excogitare sit co-

ctus dixi ante.

L 5

Coss.

CCCXL. COSS. A. Cornelio Coss.
L. Furio Medullino.

Sigonius intra illos numeros denarios collocat annum CCC XXXIII. quem ego tollendum puto. nam ait. Interreges vno anno regnarunt. Non debet autem interponi hic annus, quia Liuius ita scribit. "Cū maior pars anni per nouos tribb. pleb. & aliquot interreges certaminib. extracta esset. Paulo post, Papirius Mugilanus Interrex obtinuit, vt tribunicia comitia haberentur. Hæc verba certè non significant illum annum sine magistratu fuisse, imò longè aliter. Miror Sigonium tam nullo iudicio esse præditū.

Sustulimus iam annos duos ex Chronologia Liuiana Sigonij, qui totam summam perturbabant, & faciebant, vt Liuius falsè præcurreret annis duobus summam Marm. Romanorum.

M. Aimilio M. Quinctilio Varo. Tribunis
CCCL. L. Valerio L. Iulio Iulo: mil.
Ap. Claudio M. Posthumio.

Nam alij duo tribb. addi non debent, & si Liuius asserit octo eo anno creatos: Quis. n. non videt Liuium deceptum fuisse? dum non animaduerteret in fastis Rom. illos duos, quos addit ad sex tribb. M. Furium, scilicet Camillum. M. Posthumium censes fuisse: fortasse in illis fastis, quos inspexit Liuius, propter vetustatem erat deleta illa ductio CBS, vel CENS. quæ censes è regione posita, si cuti fit, significabat.

CCCLX. COSS. L. Lucretio Flauo.
Ser. Sulpitio Camerino.
Ser. Cornelio III. P. Valerio II.
CCCLXX. M. Furio Camillo V. Ser. Sulpicio II. Tribb.
C. Papirio T. Quinctio II. mil.
CCCLXXX. L. Sextio trib. pleb.
C. Licinio Stelone anno III.
CCCXC. COSS. L. Aimilio II.
Cn. Genucio.
CCCC. COSS. C. Sulpicio Petico. IIII.
M. Valerio Poplicola. III.

Coss.

CDX. COSS. M. Valerio Coruo III.
A. Cornelio Coss.

CDXX. Interregnum fuit pestilentia causa.

Ita Liuius, quare ex ipsius sententia ego annum hunc reponendum sentio, nec verum est, quod scribit Sigonius de eo Liuium non esse locutum. Quid. n. apertius his verbis? Et quia pestilentia infecta est, velut omnibus eo vitio contractis auspicijs res ad interregnum redijt. Ad interregnum addi potest etiam dictatura, quæ præcesserat eodem anno. Ita annus postea sine coss. fuit: sed numerandus omnino, ac laudandus Haloander, qui hoc primum animaduertit ex Liuij verbis.

CDXXIX. Debet reponi dictatura Papirij. Sine coss. & miror cur Sigonius cum in tabulis Capitolinis supplendis hanc dictaturam reposerit pro vno consulatu: in chronologia Liuiana id prætermiserit, cum satis verba Liuij ostendant esse annumerandum, Glareanus & Haloander viri doctissimi in suis Chronologijs hoc multò antè animaduertuerunt, quàm marmora Rom. effoderentur, Liuium & alios secuti.

CDXXX. Consequitur ergo, vt hic annus notari debeat coss.

C. Sulpitio II.
Q. Aimilio, vel Aulio Ceretano.
L. Papirio Curfor V.
C. Iunius Bubulcus II.

CDXL. COSS.

Ex his, opinor, satis patet, verum esse id quod ab initio diximus, Liuianam summam conuenire cum Roman. marmoribus ab anno CCCX. vsque ad annum CDXL. qui numerus sculptus visitur in ipsis marmoribus.

CDXLI. M. Valerius. P. Decius.
CDXLII. C. Iunius Bubulc. III. Q. Aimilius II.
CDXLIII. C. Martius Rutilus. Q. Fabius.

Post.

Post hos consules debet inseri dictatura Papirij, nam fuit annus sine coff. & miror Sigoniam in Chronologia Liuiana hunc praetermississe, nam ex Liuiο id elici facile potest, nec me mouet quod eodem anno cof. Fabium dimicasse cum Etruscis. Et pauld post. Fabio continuatum consulatum ait, nam consul vocatur vt proximi anni, & continuatus dicitur consulatus, fuerat enim interiecta dictatura tantū Papirij vno anno, & recte cōtinuatus dici potuit.

CDLI. M. Liuius Dentor M. Aemilius.

Post hos coff. debet omninō reponi dictatura duplex. Altera consulatus eius anni tempore, quae breuis fuit Iunij Bubulci. Altera sine coff. pro anno vno. M. Valerij Maximi, in qua non Q. Fabiū Maximum magistrum equitum (neque enim par erat hominem ea etate, et honoribus illi subiectum esse) habuit, sed M. Aemilium. Hec est Liuij sententia, & annus fuerit hic 452. hoc est.

CDLII. ita duae dictaturae erunt. Altera anno 451. vna cum coff. connumerata. Altera 452. sine coff. Sed haec posterior ambigitur an fuerit gesta à Q. Fabio Max. an à Valerio Max. Et sanè marmora capitolina quamuis fracta numero, 7. (qui numerus debet postponi octauo) nam sequor Marliani dispositionem per numeros ita signatam, videntur dictatorem praeseferre Q. Fabium Maximum non Valerium. Verū esto, de nominibus nunc non laboro, nam sapè video dissentire Liuium à ceteris: sed de annis mihi propositum est quærere. Vel igitur Valerius fuerit, vel Q. Fabius dictator, satis constat eum annum connumerari debere pro vno consulatu, & satis id demonstrat Liuius, cum per interregem comitia habita ait, & ipsum dictatorem absentem creatum Consulem, quod in M. Valerio Coruo erit verum, in Q. Fabio non erit.

Iam verò Liuij decem libri primi, qui vulgò dictam primam consueverunt decadem, clauduntur consulatu, Q. Fabij Gurgitis qui est & Iunij Scauae. annus. CCCCLXXI. Nec est vlla dissensio inter ipsum, & fragmenta, quae extant, marmorum, in quibus perspicuntur & Consum, & Censurum nomina, et si non integra. Quare patet summam Liuianam & marmorum Romanorum eandem esse.

Cor-

Correctio numerorum apud Liuium.

CVM hac ita sese habeant, corrigendi numeri apud Liuium, & primum lib. 10. vbi ait: Superfunt etiam nunc Samnitium bella, quae continua per quartum iam volumen, annum q̄, sextum, & quadragesimum à M. Valerio, A. Cornelio Coff. qui primi Samnio arma intulerunt, agimus. Erat autem is consulatus Q. Fabij Max. V. & P. Decij IIII. quo anno se deuouit. Legendum non annum XLVI. sed XLIX. vel XLVIII. Fuerunt enim à librarijs corrupti hi numeri, vel potius à Casiodoro, & alijs, qui Liuij summam non exquiritē collegerunt.

Sigonius totum se addixit Casiodoro, & si velit, nolit, cogitur interdum ab eo discedere. Memini cum totum se addixerat Eusebio. ac Venetias cum aliquando venisset, me non sine admiratione audisse illum; dum mecum colloqueretur numerantem annos ad normā Eusebij chronologia, monuisse q̄, ne id faceret, quia sciebam esse corruptissimum illius librum. Moriari, si vera non narro. Omninō Casiodori chronologia minus est corrupta, sed & in ea iudicio opus est. Potuit enim is in enumerandis annis labi, nihil enim difficilius, quàm ex Liuiο annos exquisitē colligere, quia non exprimit singulos semper, nec appellat euidenter, potuisset q̄, faciliorem viam inire ad consuecendos annales: sed veritus est, credo, ne historia videretur esse, si eam non intexeret ambitu verborum, verum insistere, breuiter q̄, ac concisè loqueretur, vt in fastis fiebat, vbi breuiter erant omnia annotata.

Apud Liuium etiam Coff. M. Fabio Arabusto III. T. Quinctio, numeratur annus post Romam captam XXXV. sed corrigendus locus, & legendum XXXI.

Romam captam scriptū est apud Liuium CCCLXV. Tu emenda ex priore nostra supputatione CCCLXIII. Fuit autem captam Tribb. mil. cof. pot. Q. Fabio Ambusto. Q. Sulpitio Longo. Itidem altero Ambusto Fabio fratre, & alijs.

Apud Liuium Coff. Q. Seruilio Ahala nominatur
I. Genutio II. annus post
Romam captam XXV. ibi emendandum, & legendum XXIII.

Est

Et hac hæcenus à nobis dicta sunt de cōueniētia annorū Liui-
na chronologia cum marmoribus Rom. vsq; ad annum CDLXXI:
quo finiuntur decem libri ab vrbe cond. à Liuiō scripti, qui extant.

Liuij alteram decadem librorū quam vocant, vsque ad XX. non
habemus: Quare plura non dicā, tantum hoc. consentire Liuiū cum
mar. Rom. de initio primi belli Punici & exitu: nam de exitu locus
est lib. 29. sub finem his verbis: Annis ante XL. pax cum Cartha-
ginensibus postremò facta erat Q. Luctatio M. Manlio Coss. Bel-
lum initum annis post tribus & XX. P. Cornelio, T. Sempro-
nio Coss. Finitum est XVII. anno Cn. Cornelio, P. Peto Coss.

Annis ante XL.) diligenter si supputes, anni sunt XLI. Qua-
re ita emenda, quia videtur Liuius exquisitam summam sequi.

Bellum initum annis post III. et XX.) Hic numerus rectè sese
habet.

Finitum est XVII. anno) & hic numerus rectè se habet.

Verba Liuij in proximo libri XXXI. siue primi de bello Maced.

- » sunt hæc: Cum in mentem mihi venit tres & LX. annos (tot enim
- » sunt à primo Punico ad secundum bellum finitum) æquè multa
- » volumina occupasse mihi, quàm occuparint CCCCLXXVIII.
- » anni ab vrbe cond. ad Appium Claudium Coss. qui primus Cartha-
- » ginensibus intulit bellum.

LXIII. annos) & hic numerus rectè se habet.

CCCCLXXVIII.) Emenda CCCCLXXXVIII. ab vrbe
cond. vsq; ad Appium.

Sigonius perperam in suo emēdat LXXXVI. suā secutus summā.

Nihil autem certius his numerorum emendationibus esse po-
tesse, nam ipsa marmora integra sunt, vbi horum annorum Coss.
sculpti sunt, & denarij numeri ipsorum annorum, ex quibus reli-
quos, qui pauci desunt, facile supplere est.

COSS. D. Iunius annum 485. vocat Sigonius in Li-
uiana chronologia.

COSS. N. Fabius
Ap. Claudius annum hunc ibidem vocat Sigonius
M. Fuluius 486.

In medio horum duorum consulatum collocat Sigonius

COSS.

COSS. Q. Fabium quos Cassiodorus omittit, & reprehē-
ditur à Sigonio in comment. fastorū.
P. Decium dicitur à Sigonio in comment. fastorū.
cur igitur omiserit in Liuiana chronologia satis mirari nō possum.
Et si enim eam describit ex Cassiodori præscripto, nō debet tamen
illum sequi, vbi errasse animaduertit. Sed ego infero, & tres
illos consulatus ita adnoto deinceps, 487. 488. 489. aliter, quàm
Sigonius.

COSS. P. Claudius vocatur in vulgatis Liuij libris annus hic DI.
L. Iunius Tu emenda ex nostra, & marmorū sum-

COSS. C. Lutatius ma, quæ eadē est cum Liuiana DIIII.
A. Postumius. finis primi belli Punici.

COSS. P. Valerius hunc annū videas vocari apud A. Gellium
M. Atilius in vulgatis libris DXXII. Tu emenda ex
nostra summa DXXVI.

COSS. P. Cornelius Scipio. hoc anno ait Liuius confectū II. bel-
lum Pun. anno 23. post pacem da-
tam Coss. Lutatio: Id verum est etiam in mea summa.

COSS. Cn. Cornelius Lentulus
P. Aelius Petus. hi consules nominantur à Liuiō,
nam eo anno ait finitum bellum II. Punicum. LXIII. annis
à primo bello Pun. Id verum est etiam in mea summa.

COSS. P. Sulpitius Galba. His Coss. bellū extitit Macedoni-
C. Aurelius Cotta. cum contra Philippum, anno, si
Sigonio credas, 550. sed marmora Rom. statuant anno 553.
nec dissentit Liuius de initio huius belli, nam lib. 31.ijs con-
sulibus ait susceptum.

De bello itidem Antiochino, quando geri cepit, quando desie-
rit: marmora consentiunt cum Liuiō, nam susceptum est M. Acilio
Glabrione, & P. Cornelio Nasica, debellatum autem post duos an-
nos à Scipione Asiatico.

M. Iunius Brutus, A. Manlius Vulso. His consulibus clauditur
vltimus liber Liuij de bello Macedonico, ann. 575.

COSS. L. Martius Censorinus. Annus hic est 604. In epito-
me Liuiana scribitur, lib. 49.
M. Manlius. initium

initium tertij belli pun. anno altero & sexcentesimo, id est, DCII. sed scribendum est anno DCIV. vt alibi etiam dicemus demonstrando hunc errorem à librarijs prouenisse.

Quo loco Liuius lib. 34. annum, quo P. Africanus Cos. fuit, vocat DVIII. vt est in vulgatis, non vt emendat Sigonius in chronologia sua scholijs DLVI. sed DLIX. legendum est, error autem ita ortus fuit. P. VIII. scripserunt librarij, omittentes quinquagesimo. i. L. vt etiam ante. Has numerorum emendationes ratione factas, & si quis cognoscere potest, demonstrabo tamen ego copiosius in mea chronologia, nam omnis error in his scribendis fluxit à Casiodoro, & alijs, qui Liuianos annos non exquisitè numerarunt: ideo coacti sunt ad suam summam numeros immutare, & si non omnes immutarunt, obliui opinor, vnde cognoscit potest, id ita factum.

F I N I S.

IMPRESSVM FRANCOVRTI
ad Mcenum, apud Georgium Coruinum
Sigismundum Feierabend, & hæ-
des VVigandi Galli.

M. D. LXVIII.

